

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

54'üncü Birleşim
16 Şubat 2022 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, 14 Şubat 1075 tarihinin Amasya'nın fethi olmasına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'ün sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Manavgat orman yangınlarında evleri yanmış olan vatandaşların mağduriyetlerine ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, İzmir-Çeşme Turizm Projesi'ne ilişkin açıklaması
- 2.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, İçel İdman Yurdu'na Esenler Erokspor'la yapacağı müsabakada başarılar dilediğine, Mersin İdman Yurdu'nun kulüp tarihini aktaracak müzenin açılışının hayırlı olmasını temenni ettiğine ve Mersinlilerin beklentilerine ilişkin açıklaması
- 3.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, sağlık emekçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 4.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Gemlik Körfezi'ni kirletecek sanayi tesisinin ÇED raporu dâhil bütün süreçlerinin bir an önce durdurulması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 5.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, Sebastapolis Antik Kenti'ne ve Tokat'ın Sulusaray ilçesindeki kamulaştırma problemine ilişkin açıklaması
- 6.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Türkiye'nin ihracat rekorlarına ilişkin açıklaması
- 7.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin'deki bir yerel gazeteye yapılan saldırıyı şiddetle kınadığına ilişkin açıklaması
- 8.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, taşeron işçilerin zorunlu emekliliğe tabi tutulmasının sakıncalarına ilişkin açıklaması
- 9.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle kamuda istihdam edilen işçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması
- 10.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, yüksek fiyatlardan gübre alan çiftçilere geri ödeme yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 11.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kocaeli'ye yapılan çevre yatırımlarına ilişkin açıklaması
- 12.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir valilik binası inşaatında bir türlü ilerleme sağlanmadığına ilişkin açıklaması
- 13.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, fındığın zahmetini üretici çekerken kârını Toprak Mahsulleri Ofisinin aldığına ilişkin açıklaması
- 14.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Koçerlerin DEDAŞ'ın elektrik kesintisi sebebiyle binlerce hayvanını yitirmekle karşı karşıya olduğuna ve Şanlıurfa'daki Çocuk Korumaeviyle ilgili işkence ve kötü muamele iddialarına ilişkin açıklaması
- 15.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Türkiye Gençlik Araştırması 2021 araştırma sonuçlarına ilişkin açıklaması
- 16.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, elektrik ve doğal gaz soygununa ilişkin açıklaması
- 17.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, sağlık çalışanlarının özlük haklarıyla ilgili yasal düzenlemenin bir an önce yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 18.- Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'in, Balıkesir'de Susurluk Belediye Meclisinin AK PARTİ'li üyesi İbrahim Dürmüş'ün Meclis üyeliğinin düşürülmesine ilişkin açıklaması
- 19.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, su faturalarındaki artışın köylülere çok fazla geldiğine ilişkin açıklaması
- 20.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, sabit kâr marjı uygulaması sebebiyle akaryakıt istasyonlarının bir bir kapandığına ilişkin açıklaması
- 21.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, yerel basının sorunlarına ilişkin açıklaması
- 22.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Adli Tıp Kurumunun Aysel Tuğluk'la ilgili çıkardığı rapora ve Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın zamlarla ilgili yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması
- 23.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, ekonomik krize, enerji krizine ve ülkedeki bütün krizlerin AKP iktidarının kötü yönetiminin kaynaklandığına ilişkin açıklaması

24.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Genel Kurulda kavas olarak görev yapan Adem Demirtaş'ın babası Yakup Demirtaş'ın, Arif Şentürk'ün ve Onur Çetin Kumbaracıbaşı'nın vefatına ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

25.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Arif Şentürk'ün vefatına, Bitlis'in Tatvan ilçesinin düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümüne, Fırat Çakıroğlu davasına, Osman Çallı'nın serbest bırakılmasına, kadın cinayetlerine, artık kurumsal firmaların bile ikinci el kıyafetler satmaya başladığına, Kredi ve Yurtlar Kurumuna olan borçlarını ödeyemeyen öğrencilere ilişkin İYİ Partinin çözüm önerisi-ne ve TÜİK'in açıkladığı 4'üncü çeyrek iş gücü istatistiklerine ilişkin açıklaması

26.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Genel Kurulda kavas olarak görev yapan Adem Demirtaş'ın babası Yakup Demirtaş ile Arif Şentürk'ün vefatına, 16 Şubat 1976 tarihinde ASALA terör örgütü tarafından şehit edilen Beyrut Büyükelçiliğimizin Başkâtibi Oktar Cirit ve bütün vatandaşlarımızı rahmet ve minnetle andıklarına ve Lozan ve Paris Anlaşmalarıyla silahsızlandırma koşuluyla Yunanistan'a verilen adaların statüsünün ihlal edildiğine ilişkin açıklaması

27.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, vatandaşları Kanal İstanbul Projesi'nin imar planlarına itiraza davet ettiğine ilişkin açıklaması

28.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, Erzincan'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yılı münasebetiyle yapılan etkinliklere ilişkin açıklaması

29.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, ilaça KDV oranının düşürülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

30.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Aksaray'daki Ağaçören Sariağıl ve merkez Gülağaç göletlerinin bir an önce bitirilmesini umut ettiklerine ilişkin açıklaması

31.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

32.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun, Karayollarında işçi statüsünde görev yapan personele uygulanan ücret politikasındaki adaletsizliğe ilişkin açıklaması

33.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, tarımdaki elektrik zamlarının acilen geri alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

34.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, miras kalan tarlalarda tarımsal üretim yapan çiftçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

35.- Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, Giresun'da eski nişanlısı tarafından öldürülen Sıla Şentürk'e ilişkin açıklaması

36.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, devlet kurumlarındaki liyakatsiz atamalara ilişkin açıklaması

37.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Türkiye'nin yaşadığı sancılarının bir kısmının büyük dönüşüm, değişim, hedef büyütme, seviye yükseltme iradesinin neticeleri olduğuna ilişkin açıklaması

38.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, AKP Hükûmetinin temel gıda ürünlerindeki KDV indiriminin yükünü esnafın sırtına yüklediğine ilişkin açıklaması

39.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, gıda fiyatlarının düşürülmesi için iktidarın üretim maliyetlerini düşürmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

40.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

41.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

42.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, dün kalp krizi geçirdikten sonra baypas ameliyatı olan Bayburt Milletvekili Fetani Battal'ın sağlık durumuna ilişkin açıklaması

43.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, hayata geçirilmesi gereken tarımsal desteklemelere ilişkin açıklaması

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine satışması nedeniyle konuşması

2.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklaması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

3.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine satışması nedeniyle konuşması

4.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz ve arkadaşları tarafından, temel tüketim ürünlerinde yaşanan enflasyonun nedenlerinin doğru şekilde tespit edilmesi ve çözüme kavuşturularak enflasyonun düşürülmesi amacıyla 16/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Şubat 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, suç ekonomisinin araştırılması amacıyla 16/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Şubat 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan ve arkadaşları tarafından, ülkemizdeki ekonomik kriz ve hayat pahalılığının etkilerinin tespiti amacıyla 16/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Şubat 2022 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 108)

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 110)

4.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 150)

5.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 182)

6.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 76)

7.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Karayolları İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi, Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşması ve Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşmasına Ek Karayolu Yatay İşaretleme Protokolüne Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3178) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 273)

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, İç Tüzük 60'a göre herkese söz verme çabası suistimal edildiği için bundan sonra birleşimin başındaki ilk 20 kişi dışında kalanların Divana gelip niçin söz talep ettiğini söylemesi şartıyla değerlendirip kendilerine söz vereceğine ilişkin konuşması

IX.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 182) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

2.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

3.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

4.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

5.- (S. Sayısı: 150) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, doğalgaz faturası destek ödemelerine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/57657)

2.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, engellilere yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/57660)

3.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, kamuda engelli memur alımının artırılmasına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/57661)

4.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 237 Sayılı Taşıt Kanunu kapsamında Bakanlığın kullandığı araçlara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/57911)

5.- Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, kadın kooperatiflerinin yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/58061)

6.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, evde üretim yapan, ev içi bakım işi üstlenen ya da mevsimlik tarım işçisi olan kadınların isteğe bağlı emeklilik sisteminde prim ödemelerine devlet desteği sağlanması talebine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/58062)

7.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 ve 2021 yılında ALO 191 Hattına yapılan başvurulara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/58301)

16 Şubat 2022 Çarşamba
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54'üncü Birleşimini açıyorum.^(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 14 Şubat 1075 tarihinin Amasya'nın fethi olması münasebetiyle söz isteyen Amasya Milletvekili Sayın Mustafa Levent Karahocagil'e aittir.

Buyurun Sayın Karahocagil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, 14 Şubat 1075 tarihinin Amasya'nın fethi olmasına ilişkin gündem dışı konuşması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Değerli milletvekilleri, muhterem vatandaşlarım; sizleri en kalbî duygularla, sevgi saygı muhabbetle ve selamların en güzeli Allah'ın selamıyla selamlıyorum. Genel Kurul çalışmalarımızın hayırlı olmasını, hayırlara vesile olmasını Yüce Rabb'imden niyaz ediyorum. Gündem dışı konuşmamın konusu, şehzadeler şehri Amasya'mızın 14 Şubat 1075 tarihinde fethiyle ilgilidir.

Değerli milletvekilleri, Amasya sekiz bin beş yüz yıllık tarihî geçmişe sahip, 14 medeniyete ev sahipliği yapmış, 14 ayrı medeniyetin kültürüyle yoğrulmuş eğitim, kültür ve turizm şehridir; "Tenhasında bir at eşelense toynağı bir medeniyete dokunur." denilen bir şehirdir; evliyalar, enbiyalar, âlimler, ulemalar, şehitler -şüheda- şehridir. Dünya tarihine mal olmuş, dünyaca ünlü coğrafyacı Strabon'un doğduğu şehir; hekimlerin piri Lokman Hekim'in şehri; yazdığı kitapları hâlen ders olarak okutulan Fatih Sultan Mehmet döneminin ünlü cerrahı Sabuncuoğlu Şerafettin'in doğduğu, yetiştiği şehir ve yine, İstanbul fatihi Sultan Mehmet'in hocası Akşemsettin'in tıp dalında okuduğu, yetiştiği şehir; dünyaca ünlü kadın şair Mihrî Hatun'un şehri; hattatların, okçuların piri Şeyh Hamdullah gibi birçok ilim ve sanat insanının yetiştiği şehir Amasya; 3 kıtaya, 24 milyon kilometrekareye, 7 denize hükmeden Osmanlı İmparatorluğu'na sultan yetiştiren şehzadeler şehri.

1402 yılında Ankara Savaşı'nda Osmanlı Sultanı Yıldırım Bayezit'in Timur'a yenilmesiyle imparatorluk dağılmıştı. On bir yıllık Fetret Dönemi sonunda 1413 yılında Amasya Valisi Çelebi Mehmet'in diğer kardeşlerini saf dışı bırakmasıyla Osmanlı İmparatorluğu'nun 2'nci defa kuruluşu da Amasya'da sağlanmıştır. Bazı tarihçiler bu ikinci kuruluşu daha da önemser ve Osmanlı'nın gerçek kuruluşunun Fetret Devri sonrası olduğunda birleşirler. Tarihi çok iyi bilen Mustafa Kemal Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu için Amasya'yı seçmesi rastlantı değildir. 12 Haziran 1919'da Amasya Tamimi'yle cumhuriyetimizin kuruluşu tüm dünyaya Amasya'dan ilan edilmiştir. Bugün dahi Amasya halkında bu sadakati, bu vatan sevgisini, bu devletine güveni görebilir, bire bir şahit olabiliriz.

Değerli milletvekilleri, Amasya'nın fethinin 947'nci yıl dönümündeyiz. Büyük Selçuklu Sultanı Alparslan tarafından kazanılan 1071 Malazgirt Zaferi'nden sonra hızla Türkleşen Anadolu yaklaşık bin yıldır Türk ve İslam topraklarıdır. 1071'de başlayan Anadolu'daki Türkleşme süreci, 14 Şubat 1075 yılında Amasya'nın, Büyük Selçuklu Sultanı Alparslan'ın emirlerinden Danişment Beyliği'nin kurucusu Ahmet Gazi tarafından fethedilmesiyle devam etmiştir. Eski tarihçilerin Danişmentname'ye dayanarak verdikleri bilgilere göre, hicri 467, miladi 1075 yılında Amasya, Danişmend Ahmet Gazi ve ona bağlı akıncılar tarafından önce kuşatılmış, aylarca süren kuşatmanın nihayetinde de Türklerin eline geçmiştir. Tarih kaynaklarından edindiğimiz bilgilere göre Amasya'nın aylarca devam eden kuşatması sırasında sayısız kahramanlık hikâyeleriyle fetih zenginleştirilmiştir. Bahar ayının başında Amasya tamamen Türklerin eline geçmiştir ve o gün bugündür Türk ve Müslüman topraklarıyla günümüze kadar gelinmiştir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo!

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Devamla) – Bizler şimdi yaklaşık bin yıllık Müslüman Türk olan bir şehirde yaşıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Devamla) – Fetih yılı için kültürel alanda çalışmalarımız Valiliğimiz ve Belediyemiz tarafından hazırlanan etkinliklerle kutlanmaktadır. Amasya'nın fetih yılını önümüzdeki yıllarda daha da zenginleştirilmiş programlarla kutlamayı planlıyoruz.

Bilindiği gibi, bu topraklar nice devletlere başkentlik yapmış ve sayısız devlet adamı yetiştirmiştir; "şehzadeler şehri" adıyla anılmaktadır, bu sıfat boşuna kazanılmamıştır. Osmanlı'yı zirveye taşıyan yükselme döneminin o büyük padişahları evvela bu şehirde valilik yapmış, daha sonra Osmanlı'nın başkenti Edirne'de, Bursa'da ve nihayetinde İstanbul'da tahta çıkmıştır. Bizler, bu onurlu tarihimizi devam ettirmek ve daima zirveye oynamak zorundayız.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Doğru; helal olsun, bravo!

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Devamla) – Büyük düşünmeliyiz ve büyük işlere imza atmamız. Fetih günlerinin kutlanması büyük düşünmelere ve büyük atılım yapmaya zemin hazırlamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım.

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Devamla) – 947'nci yılımızın coşkusunun Amasya'nın yurt içinde ve yurt dışında tanıtımı için iyi bir fırsat olacağı inancındayım. Bu amaçla, önümüzdeki yıllarda çeşitli yazılı ve görsel yayınların dağıtımını da yapacağız.

Tüm Amasyalı hemşehrilerimin fetih yıl dönümünü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Başkanım. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Bingöl'ün sorunları hakkında söz isteyen Bingöl Milletvekili Sayın Erdal Aydemir'e aittir.

Buyurun Sayın Aydemir. (HDP sıralarından alkışlar)

2.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'ün sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

^(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün, vekili bulunduğum Bingöl ilinin Karlıova ilçesinde, sabahın çok erken saatlerinde, sosyal medyada paylaşım yapıldığı iddiasıyla Karlıova'nın Hasanova köyüne Jandarma Özel Harekât kuvvetleri (JÖH) tarafından gözaltı yapılmak üzere baskın yapılmıştı. Bundan kaynaklı da -bu baskında- gerçekten, 21'inci yüzyılda yaşadığımız bu çağa yakışmayan, yasalara, hukuka açıkça aykırılığı bulunan, evde gözaltına alınan kişinin ablasına, annesine yönelik işkence yapıldı, çok kötü şekilde işkencelere maruz bırakıldı. Söz konusu vakanın gerek fotoğrafı -şu anda Meclise sunduğum şekilde- gerekse çekilmiş videoları şu anda bende; ilgisine, isteyenine, özellikle de AKP Grubuna vermeye ve izletmeye hazırım.

Söz konusu bu olaydan kaynaklı işkence görmüş olan ailemizin gerek maddi gerekse manevi, psikolojik durumunda çok ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Bundan dolayı bu gözaltı operasyonuna katılmış bulunan kolluk kuvvetlerinin idari ve cezai soruşturmaya tabi tutularak haklarında cezalandırma işlemi yapılması ve ayrıca bu kolluk güçlerinin derhâl açığa alınması talebimiz vardır.

Sayın Meclis, söz Karlıova ilçemizden açılmışken Karlıova'ya bir devlet hastanesi yapıldı. Devlet hastanesi ilçe merkezinden 8 kilometre uzağa bir yere yapıldı. İlçe merkezinde yapılması gereken yerler bulunmasına rağmen, yine, birileri zengin edilmek amacıyla, maksadıyla hastane ilçenin dışında, 8 kilometre uzağa yapıldı. Karlıova ilçemizde çok ciddi kış koşulları yaşanmakta; bu yıl da çok çetin, zor kış yaşandı. Bundan dolayı hastaneye gidip gelmek konusunda hastalar ciddi sıkıntılar yaşamaktadır.

Evet, Karlıova'ya hastane yapıldı. Sayın Meclis, Vizontele Tuuba filminde Tarık Akan'ın bir kütüphane müdürünü canlandırdığı kareler vardı. Tarık Akan Hakkâri iline kütüphane müdürü olarak atanmıştı ancak kütüphane müdürü olarak atanmış olduğu yerde kütüphane yoktu. İşte, Karlıova Devlet Hastanesi yapıldı; hastane var, doktor yok; ameliyathane var, cerrah yok; doğumhane var, doğum doktoru yok. Dolayısıyla doğum yapmaya giden bütün kadınlar Karlıova ilçesinden Bingöl'e ambulansla nakledilirken yolda doğum yapmak zorunda kalıyorlar.

Arkadaşlar, Karlıova'yla ilgili kısmı burada sonlandırayım, çok kısa zamanım kaldı.

Geçen hafta Bingöl'de esnaf gezisindeydik. Sayın Meclis, özellikle Sayın AKP Grubu; bakın, bunlar Bingöl'de bir berber dükkânı işleten Sadim Balat ve Erhan Bayantemur isimindeki esnaf kardeşlerimiz. Berberin geçen ayki elektrik faturası 340 TL, bu ayki elektrik faturası 1.060 TL. Yine aynı esnafımızın evine gelen doğal gaz faturası geçen ay 300 TL'yken bu ay 740 TL geldi. Şimdi "Bu, bizim kopardığımız bir yaygara değil; yürütmenin başı Recep Tayyip Erdoğan'ın başında bulunduğu AKP Hükümetinin yapmış olduğu zamlardan kaynaklı uğramış olduğumuz mağduriyetler. Böyle giderse berber dükkânımızı kapatıp Avrupa yollarına düşeceğiz." dediler ve aynen şunu Nebati'ye de -Hazine Bakanımız- dediler ki... Sadim ne dedi biliyor musunuz? "Bu gözlerime baksın, gözlerimin içine. Bakın, orada neler neler göreceksiniz."

Yine, Erhan Bayantemur, diğer usta dedi ki: "Bu gözlerimin içine bakın, içinde neler göreceksiniz; elektrik faturaları, doğal gaz faturaları, açlık, yoksulluk, evine ekmek götürememenin derdi."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – "Bunu, bizim sorunlarımızı AKP'liler, Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Nebati bir bakışıyla bakarak çözebilir mi?" diye isyanda bulundular.

Yine, bakın arkadaşlar, bu da Bingöl ilinde Çorbacı Mehmet Carfi isminde bir esnaf. Bu esnafın şöyle bir özelliği var, diyor ki: "Ben AKP'liydim, AKP'li ve bugüne kadar da AKP'ye oy verdim. Bu son ekonomik kriz ve zamlardan sonra benim dükkânımı, benim çorbacı dükkânımı, bu dükkânımı kapatıp başka bir lokantada garson olarak çalışmak zorunda bırakıldım. Bunun bütün günahı, vebali bu işi 'yaygara' diye tanımlayan Recep Tayyip Erdoğan'ındır. Bundan sonra da AKP'lilerle aramda düşmanlık vardır."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Son bir dakika Başkanım.

BAŞKAN – Son bir dakika değil de selamlayalım.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Tamam.

İşte, aynen biraz önce belirttiğim bu esnaf, Türkiye genelindeki berberler, Türkiye genelindeki lokantacılar ve 66 milyon açlığa, yoksulluğa mahkûm ettiğiniz ülkem insanı, yapılacak ilk seçimde sandıklara koyacakları oylarla, başta AKP olmak üzere onun lideri Recep Tayyip Erdoğan'ın selasını okuyacaklar, selasını.

Saygılarımla. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Manavgat orman yangınlarında evleri yanmış olan vatandaşların mağduriyetleri hakkında söz isteyen Antalya Milletvekili Sayın Cavit Arı'ya aittir.

Buyurun Sayın Arı. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Manavgat orman yangınlarında evleri yanmış olan vatandaşların mağduriyetlerine ilişkin gündem dışı konuşması

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarımız; öncelikle hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Bilindiği üzere, ilimiz Antalya'da ismi "Manavgat yangını"yla anılan bir yangın süreci gerçekleşti. Bu yangın sürecinde, Manavgat'la beraber Alanya, Gündoğmuş, Akseki ve İbradı ilçelerimizde de ciddi bir zarar meydana geldi. Bu yangın sürecinden sonra, evleri yanan 1.350 vatandaşımız ve yine, ahır yanan 750 vatandaşımız oldu. İşte, bu, evleri yanan vatandaşlara, başta Sayın Cumhurbaşkanı olmak üzere Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından "Evleriniz devlet tarafından yapılacak ve yapılan evlerin yüzde 50'si tarafımızdan, yüzde 50'si de sizin tarafınızdan karşılanacak." denildi. Ancak gelin görün ki bu evlerin yapım aşamasına geçildiğinde vatandaşa boş sözleşmeler imzalatıldı. Şimdi, bu boş sözleşmenin anlamı nedir, boş sözleşme niye imzalatılır? Şimdi, belli ilçelerde inşaat süreci başlatıldı. Örneğin, Manavgat'ın bazı köylerinde ve Akseki'de inşaat süreci başlatıldı. Ancak temmuzda meydana gelen yangından bugüne kadar Alanya'da ve Gündoğmuş'ta ise henüz daha bir çivi dahi çakılmadı. Şimdi, inşaat süreci devam eden yerlerde TOKİ tarafından iş ihaleyle verildi ve müteahhit tarafından inşaat süreci başlatıldı. Peki, bu boş sözleşme niye imzalatılır? Müteahhit işi almış, devletin resmî bir ihalesinde ihale yapılmışsa rakamlar belli olmaz mı? İşte, bu süreci Cumhurbaşkanlığına sorduk. Cumhurbaşkanı Yardımcısı tarafından tarafımıza verilen, soru önergemize verilen cevapta şu söylenmekte, denilmekte ki: "Fiyatlar ve indirim oranları netleşmediği için vatandaşa bildirim yapılmamıştır." Yahu, nasıl olur? Yani müteahhit işi almış, devlet resmî ihalesini yapmış ama devlet biliyor, müteahhit biliyor; vatandaş kaç paraya evinin mal olacağını bilmiyor yani böyle bir anlayış olabilir mi? Şimdi, bakın, bu yetmezmiş gibi bir de şöyle bir durum var: Vatandaş kendi imkânı varsa, vatandaş "Kendi birikmiş param var, devlet değil de ben bu parayla evi yapabilirim." derse ne denilmekte biliyor musunuz? "Hayır, yapamazsın." İşte, vatandaşa verilen ret cevabıyla "Sen yanan evinin yerine ev yapamazsın, ancak TOKİ tarafından müteahhide biz yaptıracağız." denilmektedir. Böyle bir anlayış olabilir mi? Böyle bir uygulama olabilir mi?

Değerli arkadaşlar, bu bir skandaldır, yazıktır, günahtır, ayıptır, vicdansızlıktır. Çünkü vatandaşın kendisi daha ucuz rakamlarla yapabilir. Niye müsaade etmiyorsunuz? İşte, Tarım İl Müdürlüğü tarafından verilen ret cevabı. Neymiş efendim, vatandaşa "Senin arazin 20 dönümün altındaysa biz bu izni veremeyiz." denilmektedir. Peki, TOKİ tarafından şu an yapılan, müteahhit tarafından yapılan yerlerin hepsi ayrı ayrı 20 dönüm mü? Hayır değerli arkadaşlar. Bakın, eğer TOKİ müteahhide yaptıracaksa yeter ki bir ev yapacak kadar yer olsun, yapıyor ama vatandaş "Kendim yapacağım." derse 20 dönüm şartı aranmaktadır. İşte, böyle bir skandal uygulama var. Yani zaten vatandaş yangından mağdur olmuş, perişan olmuş, evini kaybetmiş; şimdi de TOKİ'nin bu yüksek rakamlı ihalelerine muhtaç olmak, mecbur bırakılmak zorunda.

Bakın, bu yangın sonrasında burada çok geniş alanlarda orman satışı yapılmakta, orman ağaçları satılıyor, onunla ilgili de ayrıca değerlendirmelerimiz olmuştu. Orada ormanın çok ucuz bir şekilde satıldığını daha önce de defalarca paylaşmıştık. Bu süreçle ilgili bir kanun teklifim oldu. Kanun teklifinde şunu ifade etmeye çalıştık, dedik ki: Bakın, devlet olarak yüzde 50'sini devlet karşılamakta, geri kalan yüzde 50 işte o bölgede satılan orman ağaçlarından elde edilen gelirden karşılansın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

CAVİT ARI (Devamla) - Bununla ilgili bir kanun teklifimiz oldu. Eğer iktidar olarak sizler samimiyseniz... Orada ucuz bir şekilde satılsa da devlet zarara uğratılsa da yok pahasına satılsa da en az 300-400 liraya satılması gereken ağaçların bugün 60 lira, 70 lira, 100 lira gibi rakamlarla satılmış olmasından bir kamu zararı doğuyor olsa da -bununla ilgili şikâyetimiz ayrıca devam ediyor- ancak buradan elde edilen gelirden geri kalan yüzde 50'lik kısmın karşılanmasını kanun teklifi olarak sundum. Siz de eğer iktidar olarak bu konuda samimiyseniz gelin bu kanun teklifine destek verin, burada bu teklifimizi kanunlaştıralım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Devamla) - Bitiriyorum Başkanım, selamlıyorum.

BAŞKAN - Peki, selamlayın.

CAVİT ARI (Devamla) - Manavgat bölgesindeki, Gündoğmuş, Akseki bölgesindeki, Alanya bölgesindeki vatandaşlarımızın daha büyük zararlar çekmesini hep beraber önleyelim diyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Çepni...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, İzmir-Çeşme Turizm Projesi'ne ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) - Teşekkürler Başkan.

Bilimsel dayanaktan yoksun, kamu ve doğa yararı içermeyen İzmir-Çeşme Turizm Projesi yarımadanın yüzde 55'ini kapsıyor ve bu alan korunması gereken özel alan statüsünde. Önce Cumhurbaşkanlığı acele kamulaştırdı, sonra Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı nitelikli doğal koruma alanı statüsünü sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı statüsüne çevirdi. Şimdi de Turizm Bakanı projeye Atatürk'ün çizdirdiği ideal cumhuriyet köyünü ekleyerek rant projesini pazarlamaya çalışıyor. 27 Ekim 2021'de yapılan bilirkişi incelemesinin sonucu hâlâ açıklanmadı. Rapor açıklanmalı; halkın itiraz ettiği, İzmir'in rant İstanbul'u olan bu proje derhâl iptal edilmelidir.

BAŞKAN - Sayın Kılavuz...

2.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, İçel İdman Yurdu'na Esenler Erokspor'la yapacağı müsabakada başarılar dilediğine, Mersin İdman Yurdu'nun kulüp tarihini aktaracak müzenin açılışının hayırlı olmasını temenni ettiğine ve Mersinlilerin beklentilerine ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikli olarak üst klasmana çıkmak için oldukça önemli bir müsabaka olan İçel İdman Yurdu- Esenler Erokspor maçında şehrimizin takımı İçel İdman Yurdu oyuncularına, taraftarlarına yürekten başarılar diliyorum, hepsini saygıyla selamlıyorum.

1925 yılında kurulan, şehrimizin spor kültürünün oluşmasında büyük paya sahip olan Mersin İdman Yurdu'nun kulüp tarihini nesilden nesile aktaracak müzenin açılışının hayırlı olmasını temenni ediyorum. Cumhuriyetle yaşıt ve köklü bir geçmişe sahip olan şehrimizin güzide takımlarından Tarsus İdman Yurdu için cumhuriyetimizin 100'üncü yılında 10 bin kişilik Tarsus Stadyumu'nun yapılması, Mersin'imizin ihtiyaç duyulan tüm ilçelerinde spor tesislerinin yapılması, 5 bin öğrencinin eğitim gördüğü Tarsus Üniversitesinde 750 kişilik kız ve erkek yurtlarının inşa edilmesi şehrimiz adına beklentiler arasındadır.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Yılmazkaya...

3.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, sağlık emekçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Aralık ayında tüm partilerin mutabakatıyla imzalanan hekimlerin özlük hakları, emekli maaşları ve sabit ödemelerinde düzelme sağlayacağı belirtilen yasa teklifi geri çekilerek sağlık emekçileri yine kandırıldı. Medyada sanki bu yasa geçmiş ve hekimlere 5 bin TL zam yapılmış gibi lanse edildi. Hem yoğun çalışma koşulları hem şiddet hem Covid'e yakalanma riski hem de düşük maaşlarla birlikte kötü çalışma koşulları içinde olan sağlık emekçilerine "Minnettarız." diyen Sağlık Bakanı nerede, "Doktor kardeşlerimizden Allah razı olsun." diyen Cumhurbaşkanı nerede, AKP'li yöneticiler nerede, çok merak ediyorum. Pandemiye birçok arkadaşını kaybeden hekimler, sağlık emekçileri artık çok yoruldu. KPSS'siz kuruma atanan bazı ilkökul, ortaokul mezunu çalışanlardan daha az gelir elde etmekte olan hekimler istifa ediyor, yurt dışına gitme planları yapıyor ve maalesef, yüzlerce hekim yurt dışına gitti, "hoca" seviyesinde doktor kalmadı. Yakında kamuda asistan hekimleri eğitecek kimse de kalmayacak diyor, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aydın...

4.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Gemlik Körfezi'ni kirletecek sanayi tesisinin ÇED raporu dâhil bütün süreçlerinin bir an önce durdurulması gerektiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Pazartesi günü Gemlik'teydik. Gemlik Körfezi'ni birkaç kat daha kirletecek bir sanayi tesisinin Gemlik Körfezi'nden saatte 5.500 ton suyu alıp, ısıtıp tekrar körfeze salacağını ve bu sürecin böyle olacağı bilinmesine rağmen ÇED raporu alındığını duyduk ve Gemlik halkıyla, Gemlik Belediyemizle birlikte bir eylemde bulunduk. Bu tesis -yaz aylarında hepimiz gördük ki- mülisajdan mavinin görünmediği Gemlik Körfezi'ni bir kez daha kirletecek. "Körfezime dokunma!" diyoruz. Bu tesisin de ÇED raporu dâhil bütün süreçlerinin bir an önce durdurulup, Gemlik'in bir günde kullandığı su miktarından tam 7 kat fazla suyu bir

saatte çekip, 4-5 derece ısıtıp tekrar körfeze salmasıyla körfezin ısınarak daha da kötü bir hâle geleceğini buradan ifade ediyor, yetkililere sesleniyoruz: Gemlik temiz kalsın.

BAŞKAN – Sayın Bulut...

5.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, Sebastapolis Antik Kenti'ne ve Tokat'ın Sulusaray ilçesindeki kamulaştırma problemine ilişkin açıklaması

YÜCEL BULUT (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye'de tarihî eser envanterinde ilk sıralarda yer alan ve 1926 yılında Anadolu'nun ilk modern müzesinin açıldığı Tokat, sergilenemeyen ve depolarda muhafaza edilen 60 bin parça esere sahip olmasıyla da Türkiye'nin en zengin şehirlerinin başında gelmektedir. Ne yazık ki, merhum Valimiz Recep Yazıcıoğlu tarafından Sulusaray ilçemizde varlığı duyurulan ve kazı çalışmaları başlatılan, İç Anadolu'nun en büyük antik kentlerinden Sebastapolis Antik Kenti'ndeki çalışmalar 1987 yılından beri ilerleme kaydetmemiştir. Tokat turizmi açısından büyük bir ekonomik katma değer yaratacak olan Sebastapolis Antik Kenti'ne ilişkin kazı çalışmalarına acilen ciddi bir ödenek ayrılmalı ve Sulusaray ilçemizde otuz yıldır onlarca vatandaşımızı mağdur eden kamulaştırma probleminin çözülmesi için gerekli çalışmalar hızla başlatılmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

6.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Türkiye'nin ihracat rekorlarına ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde AK PARTİ olarak 2002'de 36 milyar dolardan aldığımız ihracatı 6 kattan fazla artırarak 225 milyar doların üzerine çıkardık. Geçen yıl ihracatta rekorlar kıran Türkiye, 2021 yılı toplam ihracatını yaklaşık yüzde 33 oranında artışla 225 milyar 368 milyon dolar seviyesiyle tüm zamanların tarihî rekorunu gerçekleştirdi. Ocak ayında da ihracatta yeni bir rekora daha imza attık. Coronavirüs salgınının Türkiye ve dünya ekonomilerine olumsuz etkileri sürmesine rağmen ocak ayı ihracatımız yüzde 17 artarak 17,6 milyar dolarla en yüksek ocak ayı ihracat rakamı olarak gerçekleşti. Seçim bölgem Mersin de ocak ayında gerçekleştirdiği 259,6 milyon dolar ihracatla Türkiye geneli ihracat yapan ilk 10 şehir içerisinde girme başarısını göstermiştir. İhracatçılarımızı tebrik ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

7.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin'deki bir yerel gazeteye yapılan saldırıyı şiddetle kınadığına ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Mersin'de günlük yayın yapan yerel gazetenin önünde toplanan bir siyasi partinin gençlik kollarının ve üyelerinin de içerisinde bulunduğu 50 kişilik bir grup slogan atarak gazete binasına yumurta, spreylere boya ve bazı maddelerle saldırıda bulunmuşlar ve gazete çalışanlarını da taciz etmişlerdir. Bu olayı şiddetle kınıyorum. Mersin Gazeteciler Cemiyeti de saldırıyı şiddetle kınamıştır. Saldırının gerekçesi; Kendi partilerinin aleyhinde gazetenin yayın yapmasıdır. Böyle bir demokrasi anlayışı olamaz, böyle bir basın özgürlüğünden bahsedilemez. Buna da herkesin tepki koymasını, hiç kimsenin sessiz kalmamasını bekliyorum, saldırıyı yapanları da şiddetle kınıyorum.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

8.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, taşeron işçilerin zorunlu emekliliğe tabi tutulmasının sakıncalarına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına: Taşeron işçilerin dertleri bitmiyor. "Amasız, fakatsız, ayrımsız kadro verilecek." denildi. Binlerce taşeron işçi hâlâ kadro alamadı; yetmedi, kamu kurumlarında ve belediyelerde çalışan taşeron işçilerden kadroya geçirilenlerin sözleşmeleri emeklilik yaşını doldurduklarında sona erdiriliyor, zorunlu emekliliğe tabi tutuluyorlar. 696 sayılı KHK'yle getirilen hüküm dolayısıyla taşerondan gelen işçiler istemedikleri hâlde emekli ediliyorlar. Bu nedenle, okul çağında çocuğu bulunan, çalışmaya ihtiyacı olan işçiler mağduriyet yaşıyor. KHK'den sonra atanan sürekli işçilerden kadroya geçenlerin zorunlu emekliliğe tabi tutulması hem iş barışını bozmakta hem de yıllarca emek vermiş nitelikli personelin kaybı nedeniyle profesyonel çalışma düzenine zarar vermektedir. Ayrıca, işçilerin zorunlu emekliliğe tabi tutulması Anayasa'ya aykırıdır. İşçileri mağdur eden bu uygulama derhâl durdurulmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

9.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle kamuda istihdam edilen işçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, bilindiği gibi, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle kamuda istihdam edilen işçiler bulunmaktadır. Bunlar Sağlık Bakanlığı, Aile Bakanlığı, belediyeler gibi farklı kamu kuruluşlarında istihdam edilmiş durumdadırlar fakat bu kamu işçileri aynı kurumda daha önce veya daha sonra alınan işçilere göre farklılıklar yaşamakta, daha düşük ücret almakta, görev tanımı sorunu yaşamakta, ücret konusunda mağdurluk yaşamakta, özlük haklarından yararlanamamaktadırlar. İstemedikleri diğer bir durum ise zorunlu emekliliktir. Aynı iş yerinde çalışan işçiler arasındaki farklılıklar giderilmelidir; aynı ücretleri almaları, aynı özlük haklarından yararlanmaları çalışma barışı açısından önemlidir. Aynı iş yerinde farklı çalışma şartları huzursuzluğa sebep olmaktadır. Ayrıca görev tanımları belirsizdir, görev tanımlarının yapılmasını beklemektelerdir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

10.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, yüksek fiyatlardan gübre alan çiftçilere geri ödeme yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Doğru gübre kullanımı, tarımsal üretimde verimliliği en az yüzde 40-50 artırır. Gübre bu kadar önemliyken ve bizim ülkemiz gibi tüm dünya ülkelerinde gübre fiyatları artmışsa da gübre kullanımının azaltılması ya da hiç gübre kullanmamak düşünülemez. Türkiye dışında neredeyse tüm dünya ülkeleri, gübre fiyatlarındaki artış üreticiye yansımamıştır. Geçen sene tonu 1.800 lira olan üre gübresi 16 bin liralara kadar çıkmış ve birçok üretici 13-15 bin liralardan gübre almıştır. Şimdi, Tarım Kredi Kooperatifleri, bir lütuf gibi gübreyi 9.200 liradan üreticiye verecek. Peki, 13-15 bin liralardan gübre alanların hakları ne olacak? Bu çiftçilere bir geri ödeme yapılması gerekiyor. Bu yapılacak mı? Zaten maliyetler yükselmiş durumda, çiftçi desteklenmezse gıda krizi kapıda, şimdiden uyarıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

11.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kocaeli'ye yapılan çevre yatırımlarına ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, nüfus artışı ve sanayileşmeyle birlikte tüm dünyanın ortak sorunu hâline gelen çevre kirliliği hepimizin yaşam standartlarını etkiliyor. Avrupa'yı Asya'ya bağlayan, kara ve demir yollarının geçiş güzergâhında bulunan ve doğal bir liman olan seçim bölgem Kocaeli, geçmişte özellikle sanayi açısından çok hor kullanılmış bir kentti. Kilometrekareye düşen insan sayısı 563 kişiyle İstanbul'dan sonra 2'nci yoğun kent olan Kocaeli, son on beş yılda yapılan çevre yatırımlarıyla yaşanılabilen sağlıklı bir kent hâline geldi. Sanayiye doymuş olan Kocaeli, yeşil ile mavinin bulunduğu bir kent olarak, yeni ağır sanayi yatırımlarıyla değil, katma değeri yüksek üretimlerle, Bilişim Vadisi'yle, AR-GE faaliyetleriyle teknolojinin ve bilimin merkezi hâline geliyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

12.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir valilik binası inşaatında bir türlü ilerleme sağlanamadığına ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kırşehir, ne yazık ki kamu yatırımları konusunda yirmi yıllık AKP iktidarı boyunca çevre illere göre çok vasat bir performans sergilemektedir. IPARD gibi desteklerden mahrum bırakmak yetmezmiş gibi, hâlihazırda bitmiş olması gereken bir sürü kamu yatırımı maalesef hâlâ başlangıç seviyesinden öteye gidememiştir. En basitinden, şehrimiz için bir muammaya dönüşmüş olan ve iktidarın yerel kadroları tarafından beceriksiz bir sürece kurban giden valilik binası inşaatı konusunda AKP İl Başkanının ardı arkası kesilmeyen açıklamasına rağmen “bakanlıklar arası hantallık” mı desek yoksa “Kırşehirilileri oyalamak” mı desek bilemiyoruz ama henüz bir türlü ilerleme sağlanabilmiş değildir. Garantili ödemelere milyar dolarları hiç tereddüt etmeden ayıranlar, Anadolu medeniyetinin kadim şehri Kırşehir'imizi yine cezalandırmayla yol almaya çalışmaktadırlar. Ama hesap günü yaklaşmakta, seçimde aziz hemşehrilerimiz kendilerine reva görülen bu zulme çok sert cevap vereceklerdir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

13.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, fındığın zahmetini üretici çekerken kârını Toprak Mahsulleri Ofisinin aldığına ilişkin açıklaması

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Kuruluş amacı üreticiyi korumak ve fındık piyasasını üretici lehine dengelemek olan Toprak Mahsulleri Ofisi, dün yayınladığı bir duyuruyla 20 bin ton fındığı kilosu 39 liradan satacağını duyurdu. Peki, bu Toprak Mahsulleri Ofisi, kilosu 39 liradan satacağını duyurduğu bu fındıkları üreticilerimizden kaç liraya almıştı? 24-25 liradan yani maliyet fiyatından hem de binbir zorluk çıkararak.

Değerli arkadaşlar, üretici, fındığından 1 lira kâr alamadı ama kuruluş amacı üreticiyi korumak olan Toprak Mahsulleri Ofisi 1 kilo fındıktan 13-14 lira kâr alacak; böyle bir vicdansızlık olamaz. Fındığın zahmetini üretici çekecek, kârını Toprak Mahsulleri Ofisi alacak; bu, Allah'tan reva mıdır? Hükûmete ve Toprak Mahsulleri Ofisi yetkililerine sesleniyorum: Bu haksızlığa “Dur!” deyin. Fındık üreticilerimize fark ödemeleri yaparak, ücretsiz gübre vererek bu haksızlığı düzeltin.

BAŞKAN – Sayın Kaçmaz...

14.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Koçerlerin DEDAŞ'ın elektrik kesintisi sebebiyle binlerce hayvanını yitirmekle karşı karşıya olduğuna ve Şanlıurfa'daki Çocuk Korumaeviyle ilgili işkence ve kötü muamele iddialarına ilişkin açıklaması

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kürt meselesindeki çözümsüzlük sebebiyle hayvancılık bölgemizde bitme noktasına gelmiştir. Son yıllarda sürekli hâle gelen yayla yasakları ve maliyetlerin yükselmesinden kaynaklı zor zamanlar yaşayan Koçerler, şimdi de halka düşman uygulamalarıyla DEDAŞ'ın elektrik kesintisinden kaynaklı binlerce hayvanını yitirmekle karşı karşıya. Şırnak ili İdil ilçesi Sırtköy beldesine bağlı Aslantepe köyünde konumlanan 16 bin koyun ve 50 hanenin su ihtiyacını sağlayan kuyuların elektriği kesildi. Elektrikleri kesilen Koçerler zor durumda olduklarını ve DEDAŞ'ın yarattığı bu zulmün bir an önce son bulmasını istiyorlar.

Yine, Urfa'da Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı Çocuk Korumaevinde çocuklara sistematik işkence ve kötü muamele uygulandığı iddia edildi. Çocukların kamerasız odalarda dövüldüğü, tehdit edildiği, görevlilerden birisinin çocuğa bıçak vererek “Al, bununla boğazını kes, bizi uğraştırma.” dediği basına da yansımıştır. Söz konusu iddianın ivedilikle araştırılması ve gerekli işlemlerin bir an önce başlatılmasını bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

15.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Türkiye Gençlik Araştırması 2021 araştırma sonuçlarına ilişkin açıklaması

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Gençlik Araştırması 2021 araştırma sonuçlarına göre gençlerin yaklaşık yüzde 73'ü Türkiye dışında bir ülkede yaşamak istediklerini belirtiyorlar. Gençlere göre ülkenin bugün ve gelecekteki en temel sorunlarının başında ekonomik çöküntü, yüksek enflasyon ve hayat pahalılığı gelmektedir. Gençlerin yüzde 83'ü Türkiye'de gelir dağılımının eşit olmadığını ve yüzde 87'si ise Türkiye'de çok fazla işsizliğin olduğunu belirtmektedirler. Gençler işsizliğin 1'inci nedeni olarak adam kayırmacılık ve torpili gösterirken yüzde 61,1'i de kamuya işe alımlarda ehliyet ve liyakatten uzak bir davranış içinde işe alımların yapıldığı yönünde. Sonuç olarak, gençlerimiz, AK PARTİ iktidarlarının inşa ettiği bu adaletsiz düzenden yurt dışına kaçmak istiyorlar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gülüm...

16.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, elektrik ve doğal gaz soygununa ilişkin açıklaması

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Türkiye'nin her yerinde halk, elektrik ve doğal gaz soygununa isyan ediyor. Esnaf, fahiş fiyatlarla gelen faturaları camlarına asıyor, dükkânda kullandıkları elektrikli sobaları protesto amaçlı kırıyor. Eskişehir, Diyarbakır, Mardin, Antep, İstanbul, İzmir, Urfa, Doğubeyazıt, Yüksekova, Kızıltepe halkı “Artık yeter, zamlar geri alınsın!” diye isyan ediyor. Her gün saat 21.00'de ışık kapatma eylemi yapılıyor. Kadınlar, tencere ve tavalarla elektrik ve doğal gaz zamlarını protesto ediyor. Kadınlar “Yoksulluğun yükünün sırtımıza yüklenmesine izin vermeyeceğiz.” diye isyan ediyor, iktidar ise polis zoruyla halkı, isyanı bastırmaya çalışıyor. Halk, yaşama, hayatta kalma mücadelesi veriyor.

Sermayeden yana değil, halktan yana tutum alın; zamları geri çekin.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

17.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, sağlık çalışanlarının özlük haklarıyla ilgili yasal düzenlemenin bir an önce yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sağlık çalışanları özlük haklarıyla ilgili yasal düzenleme yapılmasını beklemektedirler. Düzenleme yapılmadığı sürece sağlıkta ekip çalışması bozulmakta ve kamudan hekim istifaları artmaktadır. Hekimler sadece kamudan istifa etmekle kalmamakta, yoğun olarak yurt dışına da gitmektedirler. Son on yılda yurt dışına giden hekim sayısı 24 kat artmıştır.

31 Ocak 2022 tarihinde Cumhuriyet Halk Partisi Sağlık Komisyonu üyesi 6 milletvekili olarak, Sağlık Komisyonunun sağlık çalışanlarının özlük hakları gündemiyle toplanmasını talep etmemize rağmen, bu talebimiz hâlen karşılanmamıştır. Sağlık sisteminin her geçen gün hızla çöküşe ilerlediği bir ortamda bu düzenlemenin yapılması toplum sağlığı açısından hayati önem taşımaktadır ve bir an önce yapılmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Canbey...

18.- Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'in, Balıkesir'de Susurluk Belediye Meclisinin AK PARTİ'li üyesi İbrahim Dürmüş'ün Meclis üyeliğinin düşürülmesine ilişkin açıklaması

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Seçim bölgem Balıkesir'de AK PARTİ Susurluk Belediye Meclis Üyemiz İbrahim Dürmüş'ün Meclis üyeliği, annesinin kanser hastalığı ve kendisinin Covid hastalığını belgelediği hâlde, yoklama gerekçesiyle CHP ve İYİ Partili Meclis üyelerinin siyasi bir operasyonu ile düşürülmüştür. İYİ Partili Susurluk Belediye Başkanı Nurettin Güney'in kararı doğru bulmadığını ifade etmesine rağmen üyelerin aldığı bu karar, milletin temsil hakkına haksız şekilde el koymak demektir. Bu bir demokrasi ayıbıdır, muhalefet demokrasi konusunda sınıfta kalmıştır. Meclis üstünlüğü ellerinde diye, milletin oyuyla seçilen üyemizin görevine son verenlere Balıkesirli ve Susurluklu hemşehrilerimiz sandıkta gereken cevabı verecektir. Bu kararı milletimizin vicdanına havale ediyoruz. Muhalefet bize karşı bir üstünlük elde etmek istiyorsa bu tarz ucuz numaralara başvurmak yerine milletin gönlüne girmenin yollarını aramalıdır.

Bu kararın yanlışlığına dikkat çekiyor, yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yalım...

19.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, su faturalarındaki artışın köylülere çok fazla geldiğine ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarımın ve hayvancılığın bitmemesi adına köyden kente göçü durdurmamız gerekiyor. Ancak elektriğe gelen cumhuriyet tarihinin en büyük zamlarından sonra köylerdeki suyun tonu maalesef 15 TL'ye kadar çıktı. Köyde oturan bir vatandaş evinde ortalama 12 ton su kullanmaktadır. Bu durumda köyde yaşayan bir aileye aylık 180 TL su faturası gelmektedir; bu da köylümüze çok fazla ve yüksektir.

Ben de ilgili bakanlığa ve Cumhurbaşkanına sesleniyorum: Gelin, köylerden kente göçü önlemek adına, köy muhtarlıklarımızın adına olan su kuyularımızın kullandığı elektrik devlet tarafından karşılsın ve köylerdeki vatandaşlarımızın evlerinde kullandığı su ücretsiz olsun ve de göçü önleyelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

20.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, sabit kâr marjı uygulaması sebebiyle akaryakıt istasyonlarının bir bir kapandığına ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Akaryakıt sektörü lokomotif bir sektördür; devletin kasasına giren dolaylı vergilerin neredeyse dörtte 1'ini tahsil eder, yedi gün yirmi dört saat çalışır. Vatandaşın sadece akaryakıt aldığı değil, arabası bozulduğunda, yağışlarda sığındığı bir liman, yorulduğunda ise dinlendiği güvenli bir mekândır. Ülkemizdeki yaklaşık 14 bin akaryakıt istasyonu 250 bin insanımızın da ekmek teknesidir. Şimdi, bu ekmek tekneleri bir bir kapanıyor; kasım, aralıkta 800 akaryakıt istasyonu kapandı, 1.500'ü daha kapanmak üzere; nedeni de sabit kâr marjı uygulamasıyla zarar etmeleri. Bu istasyonların gelirleri sabit ama elektrik, işletme, POS giderleri üç beş katına çıktı; bu sürdürülemez. İktidar çok geç olmadan akaryakıt istasyonlarının feryadını dinlemeli, sabit kâr marjı yanlışına derhâl çözüm üretmeli.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Subaşı...

21.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, yerel basının sorunlarına ilişkin açıklaması

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye Gazeteciler Federasyonu Genel Başkanı Yılmaz Karaca, Antalya'da yapılan toplantıda, Basın İlan Kurumunca aralık sonunda belirlenmesi gereken yerel gazete ilanlarındaki ücret artışının hâlâ yapılmamış olmasını eleştirerek bu nedenle yerel basının zor durumda kaldığını, hatta birçok yerel gazetenin kapandığını açıkladı. Basının girdi fiyatlarının arttığını, SEKA'nın da devreden çıkmasıyla ithal kâğıdın sektöre çok pahalıya yansıdığını, pandemi döneminde birçok destek paketleri açıklanırken basına hiç destek verilmeyerek âdeta cezalandırıldığını söyledi. Yerel TV'lerin uydu kira bedellerinin çok yüksek tutulması nedeniyle yerel televizyonların zor durumda kalarak kapandığını ve sayılarının yarıya düştüğünü açıkladı. Toplantıda notlarıyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi Grup Başkan Vekillerine sırasıyla söz vereceğim, onların taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç'ta.

Buyurun Sayın Oluç.

22.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Adli Tıp Kurumunun Aysel Tuğluk'la ilgili çıkardığı rapora ve Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın zamlarla ilgili yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, ilk olarak geçmişte milletvekilimiz de olan ve partimizde de Eş Genel Başkan Yardımcılığı yapmış olan Aysel Tuğluk'la ilgili birkaç söz söylemek istiyorum. Çünkü Adli Tıp Kurumu -aslında allahlık bir kurumdan bahsediyoruz- Aysel Tuğluk'la ilgili yeni bir rapor çıkardı ve bu rapor gerçekten eksik, üstünkörü hazırlanmış, yanlışlarla dolu, bilimsellikten uzak, objektiflikten uzak. Yani nasıl bir Adli Tıp Kurumu bu anlaşılır gibi değil. Yani Adli Tıp Kurumunun hazırladığı rapor, 6-8 Ekim Kobani davasının görüldüğü mahkemenin Adli Tıp Kurumundan talep ettiklerine bile cevap vermiyor. Adli Tıp Kurumu kendine

göre bir rapor hazırlamış; dedim ya, bilimsellikten, objektiflikten uzak, tek yanlı. Adli Tıp Kurumunun hazırladığı bu rapora imza atan doktorlar 12 Eylül askerî diktatörlük dönemindeki doktorları hatırlatıyorlar. Aynen o dönemde de işkence gören mahkûmların, işkence gören tutukluların, hükümlülerin aslında işkence görmediğine dair rapor hazırlayan doktorlar vardı. Doktor değildi onlar, onlar işkencecilerin aletiydiler. Bugün Adli Tıp Kurumunda -hepsini kastetmiyorum- elbette ki değerli doktorlar vardır ama Adli Tıp Kurumundaki doktorların bir kısmı... Yani öyle laf söyletecekler ki insana... Yahu, sizin doktorluğunuz batsın! Bu raporu hazırlıyorsanız sizin doktorluğunuz batsın! İktidara bu kadar yandaş, iktidardan bu kadar korkan, ettiğiniz o doktorluk yeminine asla uymayan doktorcuk parçaları bunlar. Açıkça bunu söylüyoruz, böyle rapor olmaz; eksik, yanlış, bilimsellikten uzak, objektiflikten uzak.

Şimdi, Adli Tıp Kurumuna mahkeme soruyor, sorduğu sorunun cevabını vermiyor ya Adli Tıp Kurumu, bunun cevabını vermiyor ve diyor ki: "Cezai sorumluluk boyutunda cezai sorumluluğu vardır." Mahkeme sana onu sormamış; mahkeme "Savunma yapabilir durumda mı?" diyor, sen "Cezai sorumluluk hâli vardır." diyorsun. Sana bunu mu sormuş mahkeme? Hayır.

Peki, şimdi ne olacak bu durumda? Bu Adli Tıp Kurumunun bu verdiği rapora nasıl bir tepki gösterecek mahkemeler? Ya, Aysel Tuğluk'un sağlık durumu -biz insani açıdan değerlendiriyoruz, mesele siyasi bir mesele değildir- insani açıdan baktığımızda cezaevinde kalmasına uygun olmayan bir sağlık durumudur. Bu konuda elinde raporlar vardır, Kocaeli Adli Tıp Kurumunun hazırladığı rapor vardır, başka doktor raporları vardır ama bu Adli Tıp Kurumu bunların hiçbirini ciddiye almıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yani, şimdi, Aysel Tuğluk'un avukatları bugün bir açıklama yaptılar, "Adli Tıp Kurumu bilinçli bir şekilde süreci sürüncemede bırakıyor, hazırladıkları rapor mahkemenin ve müdafilerinin taleplerinden uzak bir rapordur. Dolayısıyla bu kabul edilebilir bir durum değildir." dediler ve 2 talepte toparladılar. Birincisi, avukatları diyorlar ki: "İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji Başkanlığına sevk edilmesi gerekir Aysel Tuğluk'un ve orada bilimsel, tarafsız bir raporun hazırlanması ve tedavisinin yapılması gerekir." İkincisi, çok önemli, diyorlar ki: "Tıp etik kurallarına aykırı, bilimsel objektiflikten uzak ve mahkemenin ara kararlarına aykırı hazırlanmış raporlarda imzası ve sorumluluğu bulunan hekimlerle ilgili cezai ve idari soruşturma yapılması gerekir. Bunun için de hukuki süreci başlattığımızı bildiriyoruz."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Gerçekten, bir kez daha söylüyoruz: Sizin hekimliğiniz batsın! Bu Adli Tıp Kurumunda bu tür raporların altına imza atanlara sesleniyoruz, onlara sesleniyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

Şimdi, sayın vekiller, hep konuşuyoruz burada, konuşmaya da daha uzun bir süre devam edeceğiz belli ki; zamlar meselesi. Keşke bugün Sayın Mahir Ünal burada olsaydı, karşılıklı bu konuyu da müzakere ederdik, çok da iyi olurdu. Sayın Mahir Ünal "Zamların sebebi devlet değildir bu zamları devlet yapmıyor yani uluslararası piyasalardan -yani dış güçlerden- gelen zamları biz yansıtırız. Yani devlet ve iktidar bu zamlar konusunda çok masumdur." dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Şimdi, yani, 2021 yılı başından bugüne kadar yapılan zamlara baktığımızda, akaryakıtta yüzde 300, elektriğe yüzde 150'nin üzerinde, doğal gazda yüzde 100'ün üzerinde zamlar yapılmış; gıda ve diğer ihtiyaç kalemlerine yüzde 100'ün üzerinde zamlar yapılmış; hayat pahalılığı ve enflasyon, TÜİK'in rakamlarına göre değil, bağımsız kuruluşların rakamlarına göre yüzde 100'ü bulmuş. Durum ortada fakat ilginç bir şey daha oldu, o ilginç şey -onun için Mahir Ünal'dan bu alıntıyı yaptım- Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği (ELDER) bir açıklama yaptı ve dedi ki: "Fiyatları biz belirlemiyoruz." Şimdi, o açıklamasının içinde çok ilginç bir cümle var, diyor ki: "Enerji maliyetlerindeki yükselişin en büyük sebebi, uluslararası fiyatlara ve dövizle endeksli ithal edilen doğal gaz ve kömür alım maliyetlerindeki ciddi artışlardır." Yani "dövizle endeksli" diyor ELDER, yani "Döviz bazında artış olduğu için bu fiyatlar artıyor." diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitiriyorum efendim, tamamlıyorum.

Mahir Ünal'a bunu hatırlatmak istiyoruz yani döviz bazında bir artış yaşandığı için enerji fiyatlarında da artış oluyor. Peki, döviz bazında artış neden kaynaklanıyor? Ünlü bir teorisyen var, biliyorsunuz ekonomi teorisyeni, onun ünlü tezi var, hani, faiz-enflasyon tezi var ya; o faiz-enflasyon tezi yüzünden faizleri düşürüp enflasyonun çıktığını da gördünüz, faizleri düşürüp kurların yükseldiğini de gördünüz. Dolayısıyla, o ünlü tez yüzünden dövizler yükseldi ve enerji fiyatlarında yükseliş oldu. Öyle uluslararası alanlarda yaşanan fiyatların bire bir Türkiye'ye yansması değildir mesele, bunu bir kez daha hatırlatmak istiyoruz. O yüzden, bu zamların 1'inci nedeni iktidarın yanlış ekonomi politikalarıdır, bunun altını kalın kalemle, her seferinde çizmeye devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Engin Özkoç'ta.

Buyurun Sayın Özkoç.

23.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, ekonomik krize, enerji krizine ve ülkedeki bütün krizlerin AKP iktidarının kötü yönetiminden kaynaklandığına ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; "Türkiye kötü yönetildiği için, kaynakları doğru kullanılmadığı için ekonomik krizle boğuşuyor. Vatandaş 1 ekmeğe, 1 yumurtaya muhtaç." diyoruz; AKP'li milletvekilleri ve AKP'nin Genel Başkanı bunu görmüyor, duymuyor. "Ülkede üretim yok, ülkeye yatırımcı gelmiyor, işsizlik aldı başını gidiyor, ekonomide yapısal sorunlara çözüm bulunamıyor." diyoruz; Cumhuriyet İttifakı'ndan ses yok.

Ekonomik kriz yetmezmiş gibi şimdi de enerji kriziyle karşı karşıyayız. Türkiye'de doğal gazın yüzde 99'u dışarıya bağımlı olarak çalışıyor. Gazı nereden alıyoruz? 2 boru hattıyla Rusya'dan, 2 boru hattıyla Azerbaycan'dan, İran'dan, Cezayir ve Nijerya'dan sıvılaştırılmış gaz alıyoruz. Bu sistemle günlük toplamda 330 milyon metreküp ve daha fazla gazı ülkemiz sağlayabilir. Geçen haftalarda Enerji Bakanlığı İran'dan sağlanan günlük 28 milyon metreküplük gazın kısmen kesildiğini ifade etti. Kış aylarında en yüksek kullanıma 288 milyon metreküp. Fabrikalara, sanayiye doğal gaz akışını durdurdu Bakanlık, sanayici üretim yapamaz hâle geldi, cumhuriyet tarihinde ilk defa üretime enerji sorunuyla ilgili ara verildi; Türkiye'de AKP iktidarı bunu da gerçekleştirdi.

Bunu depolardan karşılayabilir miydik? Normal koşullarda bunu yapabilirdik. Depolarımız dolu olsa, depo kapasitesi yüksek olsa belki bu sağlanabilirdi. Ancak bir ay önce Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı "Depolarımız dolu." dese de bunun günlük kullanımı karşılayamayacağını yine kendisi, kendi kelimeleriyle sanayicilere ifade etti. Ancak bu krizde tek sorun İran'dan gaz

gelmeyişi değildi, zaten bu da görünüm olarak aldatıcı bir hitabetti. Neden? 330 milyon metreküp alacak gücümüz varsa, 28 milyon metreküpü İran'dan alıyorsak -hadi 30 milyon metreküp diyelim- 280 milyon metreküpü harcamış olsak dahi geriye kalan 20 milyon metreküp gazı kullanım hâlinde alabilecek durumdaydı Türkiye. Peki, nedir buradaki perde arkası olay?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Azerbaycan TANAP'tan günlük 17,3 milyon metreküp bir gaz geliyor; Bakü-Tiflis-Erzurum Boru Hattı'ndan 19,1 milyon metreküp gaz gelmesi lazım ama sadece 7 milyon metreküp geliyor. Neden? Aramızdaki ilişkilerle ilgili bizim bilmediğimiz başka bir şey mi var? Neden 7 milyon metreküp düşürüldü? Yönetimle ilgili gerçekten yapılması gerekip de yapılmayan, beceriksiz bir tutum mu sergilendi? Rusya'dan Mavi Akım ve TürkAkım'la gaz geliyor. Mavi Akım'dan 47,3 milyon metreküp geliyordu, hepsini alabiliyoruz ama TürkAkım'dan günlük 46,9 milyon metreküp gaz geleceken 32 milyon metreküp gaz geliyor. Neden? Neden kamuoyuyla paylaşılmıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Neden sadece İran üzerinden bu sıkıntının nedeni açıklanıyor? Bu 2 gaz kaybını toplarsanız, aslında 1 İran yapıyor. Kriz İran'la ilgili değil, kriz yönetimle ilgili. Bu hatların üzerindeki kontratlar özel şirketler üzerinde. Özel şirketler Gazprom'a borçlarını zamanında ödeyemediği için yeterli gazı alamıyoruz. Yani Türkiye, kaynaklarını 5'li çetelere, yandaşlara dağıttığı için. Türkiye'nin, yangın olduğu zaman uçağı yok, gaza ihtiyacı olduğu zaman daha önceden hazırlanmış bir planı yok. Türkiye'yi yönetemeyen AKP iktidarının beceriksizliği ve yandaşları kayırmasıyla, işte bu nedenle Türkiye büyük bir kriz yaşıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Peki efendim.

Biz, bu krizlerin; gıdayla ilgili, tarımla ilgili, sanayiyle ilgili, enerjiyle ilgili, eğitimle ilgili bütün bu krizlerin neden yaşandığını gayet iyi biliyoruz. Nedeni: AKP iktidarı Türkiye'yi yönetemiyor. Bunun için bir tek şey gerekiyor, millet iradesi. Millet iradesinden AKP iktidarı daha fazla kaçamaz, kaçmamalıdır.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Bülent Turan'da.

Buyurun Sayın Turan.

24.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Genel Kurulda kavas olarak görev yapan Adem Demirtaş'ın babası Yakup Demirtaş'ın, Arif Şentürk'ün ve Onur Çetin Kumbaracıbaşı'nın vefatına ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yıllardır Meclis çatısı altında, Genel Kurulda fedakârca hizmet eden kavas arkadaşımız Adem Demirtaş'ın kıymetli babası Yakup Demirtaş rahmetli oldu. Merhuma Allah'tan rahmet, sevenlerine başsağlığı diliyoruz.

Aynı şekilde, Sayın Başkanım, dün, biliyorsunuz Rumeli türkülerinin sevilen ve güçlü ismi, duayen sanatçı Arif Şentürk'ü kaybettik. Usta sanatçı Rumeli'den, Balkanlardan derlediği türkülerle gönüllerde önemli bir yer edinmişti. Bir Rumeli, Trakya evladı olarak gençliğimizden beri dinlediğimiz bu güzel sanatçımıza Allah'tan rahmet, sevenlerine başsağlığı diliyoruz.

Yine, aynı şekilde, dün, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Devlet Bakanlığı ve vekillik görevi yapan Onur Çetin Kumbaracıbaşı hayatını kaybetti. Sayın Kumbaracıbaşı'na Allah'tan rahmet diliyor, Cumhuriyet Halk Partisi ailesine ve sevenlerine başsağlığı dileklerimizi iletmek istiyoruz.

Sayın Başkan, aslında, bu, Grup Başkan Vekillerimizin yerinden konuşmalarını gündeme bağlı olarak değerlendirmeyi bir prensip olarak edinmiştik ancak 2 Kıymetli Grup Başkan Vekili olayı farklı değerlendirerek gündeme ilişkin bazı değerlendirmeler yaptılar. Örneğin, Sayın Oluç, Saygıdeğer Başkan; Mahir Bey Başkanımızın “Devlet zam yapmadı.” ifadesinin yanlışlığını ifade etmeye çalıştılar. Oysa o konuşmayı hep beraber dinledik. Mahir Bey'in tecrübesiyle, siyasi duruşuyla bunu demeyecek bir kişi olduğunu hepimiz biliyoruz. Orada ifade ettiği cümlelerin başında, dünyada bir kriz olduğu, bu krizin doğal olarak Türkiye'mizi etkilediği; “Devletin kendi politikasından değil, dünyadaki krizlerden dolayı bu zamları yapmak durumunda kaldık.” şeklinde bir açıklaması vardı. Yoksa, halkı en iyi tanıyan, halkın derlerini bilen, halkımızın taleplerini en iyi hisseden ekiplerin başında geldiğimizi ifade etmek isterim.

Yine, aynı şekilde, Engin Bey Başkanımız da “millet iradesi, millet iradesi” diye ısrarla altını çizdi. CHP'nin böyle millet iradesi talebinden, sürekli seçim sandığı vurgusu yapmasından biz çok mutluyuz çünkü geçmiş dönemlerde sandık dışı yollar aradıklarını, farklı süreçlerde olduklarını biliyoruz. O yüzden, böyle olmasını memnuniyetle ifade ediyoruz. Milletın kararı baş göz üstünedir. Sandık, zamanı geldiğinde milletin önüne gelecektir.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Ağır sataşma var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Halkımızın dediği neyse hep beraber saygı duyacağız.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yarın yapalım, yarın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ancak, millet iradesi seçimlerle ilgili hayat bulan bir gerçekliktir. Biz parlamenter sistemin değişmesini talep ederken en büyük gerekçelerimizden bir tanesi Türkiye'de maalesef bir buçuk yılda bir yapılan seçimler, koalisyon kavgaları, erken seçimler, Türkiye'yi krize götüren etkenlerdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET KAYA (Trabzon) – Şu anda hiç kriz yok zaten(!)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Dolayısıyla bir buçuk yılda bir seçim yapılmasını diye, erken seçim olmasını diye biz sistem değişikliği talep etmiştik.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Beş ayda bir seçim yaptınız ya.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Tam da biz zamanında seçim yapılsın diye bu sistemi tercih etmiştik.

Engin Bey'e de duyurmak isterim ki seçimler, Sayın Başkanım, zamanında yapılacaktır. O seçimler yirmi yıldan beri AK PARTİ'ye yön vermiş insanların talebiyle... Tekrar bize yetki verirlerse veya vermezlerse baş göz üstüne diyeceğiz Sayın Başkanım.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Üç yılda 3 seçim yaptınız ya.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, sadece kayıtlara geçsin diye ifade edebilir miyim müsaade ederseniz?

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tek istediğimiz var, elektrikle ilgili, doğal gazla ilgili bir kriz varsa bizim söylediğimiz

şeylere, ona cevap vermelerini istiyoruz Grup Başkan Vekillerinden.

Bizim Cumhuriyet Halk Partisi tarihinde, seçilmiş bir başbakanın gene o partinin lideri tarafından görevden alındığı hiç görülmemiştir; seçilmiş belediye başkanlarını da görevden aldığı hiç görülmemiştir.

“Millet iradesi” diye bas bas bağırانların ülkeyi getirdikleri bu noktada bir tek şey istiyoruz, diyoruz ki: Daha fazla, bu insanları, milletimizi sıkıntıya sokmayın. Seçime gidelim; siz de kendiniz için bir güvenoyu alın, millet de kendi yükünü üzerinden atsın, artık bu ülkenin geleceğine umutla baksın istiyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Oluç, size de söz vereceğim, önce Bülent Bey'i...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım, ben de Engin Bey'in nezaketi gereği sadece kayda geçsin diye söyleyeceğim.

Bakınız, seçilmiş başbakanın görevden el çektirildiği ifadesini doğru bulmuyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Niye?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Şundan dolayı: Tam tersine, seçilmiş MKYK yapılan yanıışlara el koymuştur.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne yanıışı? Hangi yanıışlara?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Söylerim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne mesela? Ne yaptı, vatana mı ihanet etti?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Engin Bey, sakın olun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yok, yok, soruyorum gerçekten. Muğlak konuşmayalım.

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekillerim, karşılıklı konuşmayalım lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Evet ama muğlak konuşmasın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ya, Muharrem İnce bu partiden niye gönderilmişse benzer sorun bizimkinde de vardır.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Muharrem İnce kendisi gitti. Muharrem İnce kendisi gitti.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Partilerde kavga olur, tartışma olur ama seçilmiş MKYK partinin gidişatına seçilmiş organ olarak el koymuştur ve adım atmıştır.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Belediye başkanlarını niye görevden aldınız? Belediye başkanları, Bülentçğim...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Engin Bey bugün çok heyecanlı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çok sakınım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım, şunu söylemek istiyorum...

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yapılan işler, bizim işlerimiz. AK PARTİ kendi iç tartışmalarını yeri geldiğinde yetkili kurullarında tartışmış ve gereğini yapmıştır; bu da demokratik bir haktır. O MKYK'de ben de vardım, o imzayı ben de verdim. Yapılan yanıışlar ve o günkü adımlar sonrası ortaya çıkan tablodan ne kadar haklı olduğumuzu görmüş olduk. Bugün eğer o ilgili kişiler Engin Özkoç Bey'in masa arkadaşısıysa ne kadar doğru yaptığımızı görmüş olduk Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Gene sataşmadan söz almayacağım ama direkt bir sataşma olduğu için yani müsaade ederseniz, kayıtlara geçsin diye söylüyorum...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, bence sataşmadan söz verelim, kürsüyü kullanın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sataşmayalım diye uğraşıyoruz bunlara Başkanım, gene bir şey çıkardınız ya.

BAŞKAN – Buyurun iki dakika. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Türkiye Cumhuriyeti'nin geleceğiyle ilgili, öncelikle Millet İttifakı, Türkiye'nin demokrasiden yana, özgürlükten yana, eşitlikten yana, hukuktan yana, adaletten yana bir ülkenin özlemini gerçekleştirmek için onurlu bir yol arkadaşılığı yürütmektedir. Buradan bize katılacak olan dostlarımızın AKP sıralarından geliyor olması bizi hiç üzmüyor. O sıralardan kopup gelecek, AKP sıralarında oturan, çok değerli, içi acıyan, elini kaldırmayan, konuşmayan arkadaşlarımızın olduğunu biliyoruz. Onların konuşamıyor olmasının nedeni sizin tutumunuzdur. Diktatörce bir tutumla başbakanı görevden almak, belediye başkanlarını görevden almak tam da tek adam yönetiminin yapabileceği bir şeydir. İşte biz, Millet İttifakı'yla beraber ve birlikte yol yürüyeceğimiz milletimizle beraber bir daha bunların yaşanmaması için sonuna kadar mücadele etmeye devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, siz niye söz istediniz?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ben de kayıtlara geçmesi için Sayın Başkan, söylediğim tam anlaşılmadı herhâlde – Sayın Turan'ın verdiği cevaptan – kayıtlara geçmesi için...

BAŞKAN – Yerinizden bir dakika versek uygun mudur?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Evet, tabii.

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Turan, ben, Mahir Bey'in tecrübeli bir politikacı olduğunu biliyorum ve asla onu tartışmaya açmadım zaten. Sadece şuna işaret ettim: ELDER'in yani Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneğinin açıklamasına işaret ederek dedim ki: Döviz endeksli doğal gaz ve kömür alım fiyatlarındaki ciddi artışlardan bahsediyor ELDER ve döviz bazında doğal gazda 10 kata, ithal kömürde 5 kata kadar fiyat artışı oldu. Yani bu dövizlerin artmasına neden olan sizin iktidarınızdır, o yanıış politikalarıdır. “Dolayısıyla, o nedenle fiyatlardaki bu artış da gerçekleşmiştir.” diyor ELDER, bunu hatırlattım ve Mahir Ünal'ın bunu göz ardı ettiğini söyledim, yoksa onun politikadaki tecrübesinden asla bir şüphe duymuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Peki, izah ettiğiniz için teşekkür ederiz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Söz sırası İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Erhan Usta'da.

Buyurun Sayın Usta.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Arif Şentürk'ün vefatına, Bitlis'in Tatvan ilçesinin düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümüne, Fırat Çakıroğlu davasına, Osman Çallı'nın serbest bırakılmasına, kadın cinayetlerine, artık kurumsal firmaların bile ikinci el kıyafetler satmaya başladığına, Kredi ve Yurtlar Kurumuna olan borçlarını ödeyemeyen öğrencilere ilişkin İYİ Partinin çözüm önerisine ve TÜİK'in açıkladığı 4'üncü çeyrek iş gücü istatistiklerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Rumeli türkülerinin öncü ismi Arif Şentürk'ü dün kaybetmiştik. Ben merhuma Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Bugün, Bitlis'in Tatvan ilçesinin düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümü. Ben, bu vesileyle, Bitlisli vatandaşlarımızı selamlıyorum ve yine, bu vesileyle, bağımsızlık mücadelesi veren bütün şehit ve gazilerimizi rahmetle ve minnetle anıyorum.

Sayın Başkan, dün şehit Fırat Çakıroğlu'nun İzmir 41. Asliye Mahkemesinde görülen bir davası vardı, o sonuçlandı. O davada, üniversite yöneticileri Çakıroğlu'nun katliyle ilgili ihmal veya görevin kötüye kullanılmasından yargılanıyorlardı. Mahkeme, görevi ihmal şeklinde bir kanaate vardı ve dün mahkeme sonuçlandı. Tabii, burada, nihayetinde, mahkemenin kararına diyecek bir şeyimiz yok ancak Çakıroğlu'nun babasının da ifade ettiği gibi –“Benim oğlum gitti ama başka Fıratlar gitmesin.” diyor- bu anlamda, üniversitelerin böyle bir terör yuvası olmasına Hükûmetin müsaade etmemesi gerekir; bu konuda daha hassas davranılması lazım. Yani buna yol açan idareciler varsa orada -terör örgütlerinin örgütlenmesine- bunların da mutlak suretle üzerine gidilmesi lazım.

Diğer bir husus, Belçika'da eşi ve hamile kız kardeşinin de aralarında olduğu 4 kadını öldürüp 2 kişiyi de yaralayan ve ömür boyu hapse mahkûm edilen Osman Çallı, cezasının geri kalanını çekmek için iade edildiği Türkiye'de, maalesef serbest bırakıldı. Tabii, bunu anlamak mümkün değil; bunu, böyle bir kararı dünyaya nasıl anlatacaksınız? Yine, bir tarafında, tabii, kadın cinayetleri var. Bu, kadın cinayetleri önlenemeyecek bir şekle dönmüştür. İstanbul Sözleşmesi'nin kaldırılmış olması da yine kadın cinayetleri konusunda bir kısım insanları herhâlde cesaretlendirmektedir. Bu konu da mutlak suretle üzerinde durmamız gereken bir husustur.

Yoksulluk bütün boyutuyla devam ediyor. Tabii, biz, “bitpazarı” diye tabir ettiğimiz yerlerde ikinci el eşyaların satıldığını biliyoruz. Ancak, artık kurumsal firmalar bile ikinci el kıyafetler satmaya başladı. İşte bunun son örneği de biliyorsunuz, LC Waikiki, internet sitesinde ikinci el ürün satıyor. Hükûmetin, bunun niye olduğunun üzerinde düşünmesi lazım yani her şeye bir suçlu aramak yerine... “Bizden kaynaklanmıyor, dünyadan kaynaklanıyor. Şöyle böyle...” gibi birtakım şeyler söyleyen veya bu sıkıntıları anlatınca, onlara “yaygara” diyen bir Hükûmet var ancak sefaletin geldiği noktayı ifade etmesi açısından ben çok önemli buluyorum bunu.

Sayın Başkan, diğer bir husus da biliyorsunuz, giderek büyüyen bir sorun var, öğrencilerin Kredi ve Yurtlar Kurumuna olan kredi borçları. Yani şu anda 5 milyondan fazla öğrenci Kredi ve Yurtlar Kurumuna borçlu ve borçluların önemli kısmı da borçlarını ödeyemiyor, hacizle karşı karşıya kalan, icra takibine maruz kalan gençlerimiz var. Şimdi, burada, tabii, Hükûmet bir yandan “nas” diyor, bir yandan “Faizi düşüreceğim.” diyor ancak bu yıl sonu itibarıyla 28 bin lira kredi alan bir öğrencinin üzerine Kredi ve Yurtlar Kurumu ilk anda 20 bin lira faiz koyuyor, bir defa.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Dolayısıyla, 28 bin lira aldığı anaparanın ödemesi faiziyle birlikte 48 bin liradan başlıyor ve ödeyemediği her yıl için de cari olan gecikme faizi oranı şu an itibarıyla yüzde 19,2. Bir yandan “Faizleri düşürelim.” deyip piyasa faizine müdahale eden bir Hükûmet var ancak kendi tasarrufunda olan bu gecikme faizini de düşürmüyor. Bu da çok önemli bir çelişki. Şimdi, bu sorun büyüyor, bu çocukların şu anda... İşsizlik rakamları da açıklandı -onunla birlikte yine söyleyelim- dördüncü çeyrek işsizlik rakamlarıyla birlikte söylediğimizde; her 3 gencimizden sadece 1'i çalışıyor, 1'inin geliri var. Tabii, o gelirle karnını doyurması ayrı bir şey, borçlarını ödeyebilmesi ayrı bir şey. Dolayısıyla, ülkenin giderek fakirleştiği bir ortamda bu gençlerimizin borçlarını ödeme imkânı yok. Bizim bu anlamda İYİ Parti olarak, bundan bir ay önce Sayın Genel Başkanımızın da grup konuşmasında ifade ettiği bir çözüm önerimiz vardı, bunu mutlak suretle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Biz, bu çözüm önerimizi Hükûmetin dikkate almasını tavsiye ediyoruz ve kendisine... Hani diyorlar ya bazen “Hep sorunu söylüyorsunuz, çözümü söylemiyorsunuz.” diye, şimdi bu sorunun çözümüne yönelik olarak, Sayın Genel Başkanın da ifade ettiği bizim önerimiz şudur: Bir defa, Türkiye'de, genel olarak baktığımızda -dünyadaki araştırmalar da bunu gösteriyor, mesela Habitat Derneğinin araştırmaları var- bizdeki gençlerin yüzde 91,5'unun, bir çalışmaya göre yüzde 95'inin hiçbir sosyal sorumluluk projesinde çalışmadığı ortaya çıkıyor; bu, toplum açısından da önemli bir şey. Bizim buradaki çözüm önerimiz şu: Gençlerimize borçlarının yüzde 10'luk kısmını ödeme zorunluluğu getirelim, bunu da yapılandıralım. Ancak kalan kısmını, Hükûmetin öngördüğü, devletimizin öngördüğü bir kısım sosyal sorumluluk projelerinde çalışılması şeklinde bu borçlarını ödeme imkânı getirelim. Mesela bunlar hangi alanlarda olabilir? Bizim önerilerimiz; eğitim alanında, sağlık alanında, yine toplumsal alanlarda ve çevreyle ilgili hususlarda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Bitiriyorum Başkanım.

...haftada birkaç saat olmak üzere gençlerimize çalışma imkânı verelim, hem toplum bundan faydalansın hem de gençlerimize borçlarını ödeme imkânı getirilsin ve dolayısıyla bir yıllık bir süre içerisinde gençlerimizin bu borçlarını ödemesini kolaylaştıralım.

Yine, bugün açıkladığı 4'üncü çeyrek iş gücü istatistiklerinde geniş tanımlı işsizlik oranının geçen çeyreğe göre bir miktar artarak yüzde 22,5 olduğunu TÜİK bile artık söylüyor. Yani Türkiye İstatistik Kurumunun verilerine olan güvensizlik ortamında da yüzde 22,5'luk bir işsizlik oranı var. Dolayısıyla bu işsizliği Türkiye kaldıramaz. İşsizliği çözecek ve ekonomideki büyüme sorununu, kapsamlı büyüme sorununu çözecek programları uygulamaya da Hükûmeti davet ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ediyorum.

Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muhammed Levent Bülbül'de.

Buyurun Sayın Bülbül.

26.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Genel Kurulda kavas olarak görev yapan Adem Demirtaş'ın babası Yakup Demirtaş ile Arif Şentürk'ün vefatına, 16 Şubat 1976 tarihinde ASALA terör örgütü tarafından şehit edilen Beyrut Büyükelçiliğimizin Başkâtibi

Oktar Cirit ve bütün vatandaşlarımızı rahmet ve minnetle andıklarına ve Lozan ve Paris Anlaşmalarıyla silahsızlandırma koşuluyla Yunanistan'a verilen adaların statüsünün ihlal edildiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de Mecliste, Meclis Genel Kurulunda beraber görev yaptığımız Kavas Adem Demirtaş Bey'in babaları Recep Demirtaş'ın vefat ettiğini öğrenmiş olmamız üzerine kendilerine başsağlığı, ailesine başsağlığı diliyoruz, Recep Demirtaş Beyefendi'ye de Allah'tan rahmet diliyoruz.

Yine, Balkan ve Rumeli türkülerinin usta ismi Arif Şentürk Beyefendi'nin dün akşam itibarıyla vefat ettiği haberini aldık. Bu, bizi son derece üzdü, Rumeli türkülerinin sembol isimlerinden birisiydi. Kendisine Yüce Allah'tan rahmet, Balkan ve Rumeli Türklüğü başta olmak üzere bütün sevenlerine sabır ve başsağlığı diliyoruz.

Sayın Başkan, 1973 ve 1985 yılları arasında özellikle yurt dışında Türk devletinin dış misyon temsilciliklerine karşı saldırıları yoğunlaşan Ermeni terör örgütü ASALA tarafından düzenlenen insanlık dışı kanlı eylemlerde 58'i Türk vatandaşı olmak üzere 77 kişi katledilmiş, katledilenlerin 31'i Türk diplomat ve ailesi olmuş, ayrıca da onlarca insan yaralanmıştır. 16 Şubat 1976 tarihinde şehit edilen Beyrut Büyükelçiliğimizin Başkâtibi Oktar Cirit de alçak bir terörist tarafından arkasından vurularak şehit edilmiş ve saldırıyı ASALA terör örgütü üstlenmiştir. Şehadetinin seneidevriyesinde diplomatımız Oktar Cirit Bey ve şehit edilen bütün diplomatlarımızla birlikte bütün vatandaşlarımızı rahmetle minnetle anıyor, bu vesileyle ASALA terör örgütünün bitirilmesinde canıyla canıyla kahramanca mücadele eden bütün kahramanlarımıza şükranlarımızı sunuyoruz.

Sayın Başkan, dünyanın birçok bölgesinde kaos ve kargaşa mimarları tarafından savaş kışkırtıcılığı yapıyorken ve özellikle siyasi, sosyal ve ekonomik anlamda bir düzensizlik iklimi oluşturulmaya çalışılıyorken devletimizin bölgemizde ve dünyada sorumlu, yapıcı ve uzlaşmacı bir tavırla diplomasi yürütmesi takdire şayandır. Türkiye'nin öncülüğünde başlatılan ve sayısı 63'ü bulan istikşafî görüşmelere rağmen uluslararası hukuka aykırı ve tek taraflı olarak hareket eden Yunanistan, özellikle gayriaskerî statüdeki adaları silahlandırmaya devam etmiş, kıta sahanlığı konusunda uzlaşmaz tavrını korumuş, insan haklarına aykırı bir şekilde düzensiz göçmenlere karşı uyguladığı baskı, şiddet ve Türk kara sularına geri itme politikasını sürdürmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Bununla birlikte Yunanistan 2007 ve 2008 yıllarında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Batı Trakya'da yaşayan Türklerle ilgili aldığı kararları da ısrarla uygulamamış ve uygulamamaktadır.

Son yıllarda anlamsız bir şekilde silahlanma telaşı içinde olan Yunanistan'ın Savunma Bakan Yardımcısı Hardalias'ın gayriaskerî statüdeki adaları provokatif bir şekilde ziyaret etmesi ve geçtiğimiz gün Yunan Meclisi tarafından yeni bir silahlanma programının daha kabul edilmesi dikkat çekici olmuştur.

Avrupa Birliği, Avrupa Parlamentosu, Avrupa Komisyonu ve ayrıca Batılı devletlerin bizzat kendisi tarafından Yunanistan'ın yaptığı bu hukuksuz davranışlar sadece dikkate alınmamakla kalmamış, üzerine bir de kışkırtma, cesaretlendirme ve bu politikaların savunucusu olacağımızı Gazi Meclisimizden bir defa daha tekraren beyan ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Lozan ve Paris Anlaşmalarıyla silahsızlandırma koşuluyla Yunanistan'a verilen adaların statüsünün ihlal edildiğini ve Yunanistan eğer bu tutumundan caymazsa adaların egemenliğinin tartışılacağı hususunu ifade eden Dışişleri Bakanımızın açıklama ve uyarılarını da önemli bulmaktayız. Yaşanan bu gelişmeleri dikkatle takip etmekle birlikte Milliyetçi Hareket Partisi olarak alınacak karar ve atılacak her türlü adımda, milletimizin ve devletimizin hak ve menfaatlerinin savunucusu olacağımızı Gazi Meclisimizden bir defa daha tekraren beyan ediyoruz.

Türk-Yunan ilişkilerinde hukukun ve akliselimin öncelenmesi gerektiğine inanıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aydoğan...

27.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, vatandaşları Kanal İstanbul Projesi'nin imar planlarına itiraza davet ettiğine ilişkin açıklaması

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İktidar giderayak talan tarihinin en büyüğünü yapmaya çalışıyor. Kendisinin "Kanal İstanbul" dediği, kanalın olmadığı, beton İstanbul projesini hayata geçirmek istiyor; Arnavutköy'den Başakşehir'e, Yeniköy'den Şahintepesi'ne kadar, vatandaşlarımızı mağdur etme pahasına. Vatandaşlarımıza buradan çağırımdır: Lütfen, bugün, planlara itirazlarınızın son günü. Hakkınızı kullanın, hakkınızı kullanın ki mal varlığınıza beraber yaşamsal haklarınıza saldıran, bu açlar grubunu birlikte durduralım, birlikte "hayır" diyelim. Tekrar tekrar sizleri bugün son günü olan imar planlarınıza itiraza davet ediyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Karaman...

28.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, Erzincan'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yılı münasebetiyle yapılan etkinliklere ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Erzincan'ımızın düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yılı münasebetiyle memleketteydik. Bir hafta boyunca kurtuluş bayramımızı halkımızla birlikte kardeşlik atmosferi içerisinde kutladık. Öncelikle, şehitlerimizin ruhuna mevlidişerif okuyarak, onları saygıyla minnetle anarak başladık. Senfoniler, konserler, tiyatrolar, mehter ve bando takımları gösterisi, halk dansları, SOLOTÜRK uçuşlarının nefes kesen gösterisi, cirit müsabakaları ve son olarak 12 kilometre piste sahip olan Ergen Dağı Kayak Merkezi'nde 13 Şubat Türkiye Snowboard Şampiyonası yapıldı.

Kurtuluş etkinliklerine yoğun katılım sağlayan değerli hemşehrilerime şükranlarımı arz ediyorum. Kurtuluş etkinliklerimizde emeği geçen başta AK PARTİ Genel Başkan Vekilimiz Sayın Binali Yıldırım'a, Sayın Valimiz Mehmet Makas'a, 3'üncü Ordu Komutanımız Yavuz Türkgenci'ne ve milletvekili arkadaşlarıma teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bulut...

29.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, ilaçta KDV oranının düşürülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Cumhurbaşkanlığı kararıyla temel gıda maddelerinde toptan, perakende ayrımı kaldırılarak KDV oranı yüzde 1'e indirilmiştir. "Gıda takviyeleri" adı altında satılan ürünlerde KDV oranı yüzde 1'e düşürülürken kullanımı zorunlu olan, hayati önemi haiz ilaçların KDV oranı ise hâlâ yüzde 8'dir. Sürekli olarak ilaç alan ya da aylık birkaç defa dahi olsa ilaç alan insanlarda aile bütçesine ek yük getirmektedir bu KDV.

İlaç keyfi kullanılan bir ürün değil, tıbbi olarak kullanım zorunluluğu vardır. Sağlık en temel Anayasa hakkıdır. Kıymetli taşlardan bile KDV alınmazken ilaçtan alınması vatandaşa zulümdür. Sağlık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılan veya ithalatına izin verilen beşerî tıbbi ürünlerde KDV oranının gıda takviye ürünlerinde olduğu gibi yüzde 1'e düşürülmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz ve arkadaşları tarafından, temel tüketim ürünlerinde yaşanan enflasyonun nedenlerinin doğru şekilde tespit edilmesi ve çözüme kavuşturularak enflasyonun düşürülmesi amacıyla 16/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Şubat 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/2/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/2/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz ve 19 milletvekili tarafından, Türkiye'de son dönemde yaşanan yüksek enflasyon ekonomik işleyişe olumsuz yönde etki etmiş ve vatandaşın alım gücünü de büyük ölçüde azaltmıştır. Hükûmet, vatandaşın temel tüketim ürünlerinde yaşanan bu olağanüstü artışa sebep olan gerçek nedenleri tespit edip çözüme kavuşturmamaktadır. Temel tüketim ürünlerinde girdi maliyetlerini düşürmek yerine bu ürünleri nihai tüketiciye ulaştıran esnaf ve marketleri fahiş fiyat uygulamakla sorumlu tutmaktadır. Temel tüketim ürünlerinde yaşanan enflasyonun nedenlerinin doğru şekilde tespit edilmesi ve çözüme kavuşturularak enflasyonun düşürülmesi amacıyla 16/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 16/2/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Ümit Beyaz.

Buyurun Sayın Beyaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu kötü durumdan olumsuz etkilenen esnaflarımız bir yandan bu ekonomik koşullarla işletmelerini yaşatmaya uğraşırken diğer yandan salgının yarattığı ekonomik zararları telafi etmeye çalışmaktadır. Esnaflarımız bu zor günlerde devletini yanında görmeyi beklerken şimdi de elektrik ve doğal gaz zamlarının altında ezilmektedir. Ekonomik kriz dönemlerinde esnafın korunması ve kollanması sosyal devlet olmanın da bir gereğidir. Kötü ekonomi yönetimi ve salgının yaralarını saramayan esnaflarımız elektrik faturalarına yapılan zamlarla çok zor durumdadır. Fahiş elektrik faturalarının altından kalkmakta zorlanan esnaflarımız bu zamlardan çok ciddi biçimde etkilenmiştir. Daha salgın sürecinde aldığı borçlarını ödeyemeyen esnaflarımız şimdi de kiralardan daha yüksek elektrik faturalarıyla karşı karşıya kalmıştır. İşletmelerini yaşatabilmek adına yeniden bir borç sarmalına itilmişlerdir. Çalışanların ücretleri, kredi borçları, vergi ve diğer sabit giderlerinin yanı sıra, yüksek bedelle gelen elektrik faturaları yüzünden işletmelerinin giderlerini karşılayamaz hâle gelen esnaflarımızın bu elektrik faturalarını karşılaması mümkün gözükmemektedir. Elektrik zamları deyim yerindeyse esnafımızı maalesef çarpmıştır. Yapılan zamlar esnafımızı iflasa sürüklemektedir. İşletmelerini ayakta tutmak isteyen esnaflarımızın bir kısmı ise bu ağır fatura bedellerinin artırdığı maliyetleri verdikleri hizmetlere yansıtmakta, bu da tüketicilere yansımaktadır.

Başta elektrik faturaları olmak üzere doğal gaz ve akaryakıttaki fiyat artışları hem üreticiyi hem de tüketiciyi etkilemektedir. Esnaflarımızın yaşadığı ağır ekonomik koşullar ve fatura terörü ortadayken Hükûmet, ısrarla esnafıya fiyat indirimi çağırısı yapmakta, ürünlerini zarar etme pahasına satmalarını istemekte, fiyat artışlarının sebebi sanki esnaflarımızmış gibi algı oluşturmaktadır. Zincir marketlerin ve mobil teslim uygulamalarının pazardaki hâkimiyeti karşısında zaten güç kaybeden esnaflarımız bir de artan maliyetler karşısında çaresiz kalmıştır. Sorunlar karşısında çözüm üretmek esnafın değil, Hükûmetin görevleri arasındadır.

Elektrik dağıtım bölgelerinin özelleştirilmesiyle maliyetlerden bağımsız biçimde oluşturulan zam sistemi hem hizmet verenleri hem de tüketicileri etkilemekte, bu da fiyatların artışını tetiklemektedir. Enerjide uygulanan özelleştirme ve serbestleştirme politikaları, ucuz, kaliteli ve kesintisiz elektrik sağlamadığı gibi vatandaşlarımız üzerinde psikolojik bir teröre dönüşmüş, fiyat artışlarını tetiklemiş ve her kesimi zor duruma düşürmüştür. Hükûmetin sürekli yaptığı fiyat indirimi çağrılarına rağmen elektrik enerjisinin temel girdi olduğu bütün alanlarda fiyat artışları kaçınılmazdır ve bu artışlar enflasyonu daha da yükseltecektir. EPDK tarafından yapılan tablolardaki elektrik bedel hesaplamaları ne yazık ki hakkaniyet ölçüsüyle bağdaşmamaktadır. Enerjinin adil ve herkese en ucuz biçimde ulaştırılması bir sosyal devletin en temel görevlerindendir. İnsanlar size sesini duyurmak için elektrik faturalarını camlarına asıyor, görmüyorsunuz; mikrofona konuşuyorlar, duymuyorsunuz; sokaklara çıkmak istiyorlar, müsaade etmiyorsunuz.

Sayın milletvekilleri, yapılan elektrik zamları ya geri alınmalı veya esnaflarımıza özel bir tarife uygulanmalıdır. Zor bir dönemden geçiyoruz. Gelin, esnafımıza uygulanan ticarethane tarifesinden bir süreliğine vazgeçelim. Doğal gaz ve su bedellerinde indirim yapalım. Ticari araçlar için indirimli akaryakıt imkânı sağlayalım. Esnaflarımızın birikmiş vergi borçlarını ve SGK borçlarını bir süreliğine faiz işletilmeden donduralım. Kamu bankalarına olan borçlarını yine faizsiz olarak erteleme imkânı sağlayalım.

Değerli milletvekilleri, inanıyorum ki yaşanan bu sıkıntının sizler de farkındasınız. Vatandaşımızı bu fatura terörüne kurban etmeyelim. Bu zamları geri çekelim, bu eziyete bir son verelim diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden İğdir Milletvekili Sayın Habip Eksik.

Buyurun Sayın Eksik. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HABİP EKSİK (İğdir) – Teşekkürler Sayın Başkan.
Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Enflasyon, son günlerin en güncel konusu ve gerçekten halkımızın canını çok ciddi anlamda acıtan bir durum. Bugün ülkede normal yükselen, ılımlı bir enflasyon yok ya da yüksek bir enflasyon yok, bir hiperenflasyon var ve maalesef, her gün de halkımızı ciddi anlamda etkilemekte, geçimi daha da zorlaştırmaktadır. Enflasyon ne? Paranın alım gücünün düşmesi, paranın hiperenflasyonda yatırım aracı olmaktan çıkması ki artık iktidar da bunu kabul etti, kendi parasıyla ilgili yatırımı ortadan kaldırdı, döviz bazlı faiz vererek yatırımı bu şekilde teşvik etti. Kısacası Türkiye’de bir hiperenflasyon var ve bu hiperenflasyonun ortaya çıkarttığı çok ciddi, yüksek rakamlı maliyetler var. En önemlisi de elektrikte, doğal gazda, motorinde ve gübrede var. Kısacası hayatın her alanında ciddi zamlar var. Bunların temel sebebi iktidarın yönetememesidir, iktidarın gerçekten bu enflasyonla mücadele edebilecek politikalarının olmamasıdır. Bakın, 3 kişilik bir aileye gelen elektrik faturası 1.073 TL. Bebek yeni doğmuş, anne ile baba, 3 kişi bir evde oturuyor, 1.073 TL elektrik faturası gelmiş, bin TL doğal gaz faturası gelmiş. Kronik hastalığı olan 4 kişilik bir ailede baktığınız zaman elektrik faturası 866 TL, doğal gaz 1.600 TL. İğdir’da bir esnafımız kendisine gelen 5 bin liralık elektrik faturasından dolayı Aras EDAŞ’ın önüne gitti, hepimiz görüntüleri seyretilmişsinizdir, televizyonunu kırdı. Dedi ki: "Artık elektrik kullanmayacağım." Ki mümkün değil, hayat mecburi. Şimdi, baktığınız zaman, iktidar yetkilileri çıkıp diyor ki: "Bunlar abartılı, böyle şeyler doğru değil. Abartılı bir şekilde rakamları abartıyorlar." Ama gidiyorsunuz bakıyorsunuz markete, salatalığın fiyatı 40 TL olmuş, domatesinki 30 TL olmuş. Artık birçok sebzenin taneyle satıldığını görüyorsunuz.

Bakın, insanlarımız gerçekten geçimini sağlayamayacak noktaya gelmiş ve bunların karşısında yapılan memur zamları ya da emekli zamları yüzde 30 civarında tutuldu, gerçeğin dışında bir enflasyon olduğu iddia edildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HABİP EKSİK (Devamla) – Bakın, 2005 yılında bir çeyrek altın 29 TL -28,92 TL- ama bugün 1.300 TL. Yine baktığınız zaman, bugün günümüz koşullarında salatalığın 1 kilosu 34 TL’ye geldi -deminki 39 TL olan çitir salatalık, arkadaşlar biraz daha vicdanlı davranmışlar- 2005 yılında çeyrek altın 32 TL arkadaşlar. İşte, AKP iktidarının ülkeyi getirdiği nokta budur ve enflasyonun kendisi de aslında budur.

O açıdan, bu önergeye biz “evet” oyu kullanacağız ve derhâl doğru bir araştırmanın yapılması, bu zamların geri çekilmesi için de biz araştırma önergesini destekleyeceğiz. Bu konuda da Meclis derhâl adım atmalıdır diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Sinop Milletvekili Sayın Barış Karadeniz.

Buyurun Sayın Karadeniz. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İYİ Parti grup önerisi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye’de evet, bir KDV indirimi söz konusu -yüzde 1- ama yüzde 100 zam yapıp da yüzde 7 indirirseniz neye fayda eder, onu bu vatandaş bilmek ister yani. Onun için diyorum ki önce çözümü kaynağını düzeltmekte aramak lazım. Bu kaynak düzeltme işini de...

Artık burada görüyorum, her zaman olduğu gibi gene AK PARTİ milletvekilleri yok, onu kürsüye her çıktığımda söylüyorum. Buradan Cumhurbaşkanına da sizi şikâyet ediyorum. Yani pazarda yoksunuz, çarşıda yoksunuz, manavda yoksunuz, sokakta yoksunuz, burada yoksunuz; neredesiniz? Onu da merak ediyoruz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Türkiye kan ağlıyor...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Zapta geçsin, CHP’den de 7 kişi var bu arada.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Sizin 3 katınız gene. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Tamam, saymaya başlıyorum.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Yani bu gidişat gerçekten içler acısı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Grup Başkan Vekili yok.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – “Enflasyon yüzde 36.” diyorsunuz ama TÜİK Başkanı enflasyonu açıkladı diye üç yılda 2 tane TÜİK Başkanı değiştirdiniz. Size deseler ki “Enflasyon yüzde 1.” belki de Cumhurbaşkanı Yardımcısı yaparsınız. Yani bunun için biraz da dikkatli olmak lazım.

Biraz çarşıya çıkın, pazara çıkın; esnaf sizi bekliyor, balıkçı sizi bekliyor, manav sizi bekliyor, çiftçi, hepsi bekliyor. Bir gidin görün bakın ne diyecekler size. Gerçekten benim gittiğim yerlerde hep diyorlar ki: “Bu AK PARTİ milletvekilleri nerede ya, gelsinler de bir konuşalım, derdimizi anlatalım.”

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Başkanım, onlar esnaf ziyaretinde şu an, esnaf ziyaretinde(!)

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Evet.

Yani bunları bir yapın, inanın başarılı olacaksınız.

Bu elektrik zamları, yüzde 52’den yüzde 125’e varan elektrik zamları... Ya, bu çiftçi ne yapsın, bu esnaf ne yapsın, evde oturan vatandaş ne yapsın? Hiç düşünüyor musunuz, ben çok merak ediyorum. Yani burada sanki hiçbir şey yokmuş gibi, Türkiye o kadar güzel yönetiliyor ki edalarındasınız ama değilsiniz, gerçekten değilsiniz. Gidişatınız kötü, bunu biliyorsunuz. Geçen bir yerde okumuştum: “Aslında herkes biliyor geminin su aldığını. Herkes biliyor kaptanın da yalan söylediğini. Zarların da hileli olduğunu biliyor.” demiş şair. Siz de farkındasınız çırpınışınızın nereye gittiğini ama... Gidiyorsunuz beyler, gidiyorsunuz. Bunun farkına varın artık. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AYDIN (Bursa) – Gidiyor gitmekte olan.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – 4 kişilik bir aile sadece simit yese, bir çay içse 5 liradan bir öğünde 20 TL, günde 60 TL’den ayda 1.800 TL. Asgari ücrete bakın, 4 kişilik aile günde bir öğünde sadece bir simit-çay yese bile geçinme imkânı yok. Gerçekten farkında mısınız ya? Sayın Bakanım, farkında mısınız? Farkında, Bakanımız farkında, evet, konuştuk bugün de. Yani çok ciddi sorunlarımız var. Biz ittifak ortakları olarak yardımcı olmaya çalışıyoruz. Bu ülke batsın, kötü olsun diye bir derdimiz yok, ülke ayaklansın ki hep beraber biz de vatandaşımıza çıktığımızda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kendi belediyelerinizdekilere, işçilere zam verin işçilere.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Evet, biz zammımızı veriyoruz. Bakın, sosyal devlet anlayışını belediyecilikten öğrenebilirsiniz. Nasıl Türkiye’de İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Mersin, Sinop, Artvin...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – İSKİ’nin yaptığı zammı biliyor musun, İSKİ’nin yaptığı zammı? İSKİ’nin su zammını biliyor musun? Bugün Mecliste konuşuluyor.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Bakın, bir gidin görün, devlet, Hükümet olarak belediyelerden bu memleket nasıl

yönetiliyor anlarsınız.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – İSKİ'nin su zammını biliyor musun? Yüzde 90 suya zam yapıyor İstanbul Belediyesi.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Sayın Bakanım, siz bir Zeynek Limanı'na gidin, bakın, Zeynek Limanı sizi bekliyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, Hayır.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Oradaki balıkçılar sizi bekliyor Rize'de.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bak, Bak. İSKİ zam yapıyor yüzde 90. Bugün Mecliste konuşuluyor, İSKİ zam yapıyor İSKİ. Orası bizim bölge...

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Bir gidin, bir Zeynek Limanı'na gidin, orada size anlatacaklardır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Az yapmış Sayın Osman Bak... Sayın Bak, az olmuş.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Sayın Osman Bak...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – O sataştı Sayın Başkan, kendisi sataştı ya!

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Ben sataşmadım.

Evet, gündemi böyle değiştiriyorlar işte. Olay bu.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sataşmadan söz ver o zaman.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Gündemde şu anda...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Evet, gündem bu, biz biliyoruz, vatandaşlarımızla beraberiz. Sen suyu söyle. İSKİ'de ne oldu İSKİ'de?

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – ...evdeki mutfak yanıyor, vatandaş dertli. Mazot fiyatları, benzin fiyatları şu anda aldı başını gidiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bugün yüzde 90 zam yapıyorlar İSKİ'de.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Siz orada diyorsunuz ki "Orada ne oldu, burada ne oldu?"

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Suya yüzde 90 zam yapıyor İstanbul Belediyesi, ona bir şey söyle.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Karadeniz.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Selamlama yok artık, teşekkür ediyoruz.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Selamsız sabahsız gelmesin efendim, bir selam versin ya!

BAŞKAN – Peki, soyadın "Karadeniz" olduğu için selamlama için söz verelim bakalım.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – "Çırpınırdı Karadeniz." demiş; evet, sevdiğim bir türküdür o.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Başkanım, satışma var, lütfen...

ATILA SERTEL (İzmir) – Osman Bey, sus Osman Bey, ayıp oluyor ya, koskoca adamsın ya, otur yerinel!

BAŞKAN – Sayın Bak, Sayın Karadeniz'i konuştur ki süre vermeyeyim. Zamandan çalma yani lütfen.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Ya, Sayın Osman Aşkın Bak, Sayın Bakanım, her çıktığımızda kürsüye yani burada, yapmayın.

BAŞKAN – Sayın Karadeniz, siz Genel Kurula hitap edin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ama Sayın Karadeniz Sayın Bakana sataştı Başkanım.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ben dinliyordum, sataşan kendisi.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Bakın, Sayın Başkanım, siz de Çanakkale'deki o limana bir gidin, oradaki balıkçılara bir gidin, onlar da size anlatacak. Gerçekten Türkiye'de büyük sorunlar var.

BAŞKAN – Genel Kurula hitap edin Sayın Karadeniz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sayın Başkan, sataşmadan söz istiyorum; kendisi sataştı, tutanaklarda var. Lütfen söz verir misiniz.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Evet yani siz de memnun musunuz bilmiyorum bu gidişattan ama ülkenin gidişatını ben ve ittifak ortaklarımız olarak hiç iyi görmüyoruz.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin gerçeklerinden uzaklaşmayın. Az önce Ayancık Belediye Başkanımız aradı; o da esnaf geziyormuş, bana dedi ki: "AK PARTİ'li milletvekilleri buradaki esnafa, Ayancık'ın esnafına bir gelsinler de..." "Ayancık" derken Türkiye'nin bütün esnafını görsünler ne demek istediğimizi çok iyi anlarsınız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sağ olun, var olun. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Başkanım, sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sayın Başkan, sataşmadan söz istiyorum, lütfen. Adaletli olun Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bak, bir satışma yok; size latife yaptı, Karadenizlisiniz ya.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Var, lütfen yani...

Ya, İSKİ suya zam yapıyor, var mı konuşanı?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kırkpınar.

AK PARTİ GRUBU ADINA YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu önerisi üzerine AK PARTİ GRUBU adına söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri takip eden aziz milletimizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, iki yıldan beri dünya pandemiyle mücadele ediyor, tüm devletler bu pandeminin yapmış olduğu tahribatla âdeta boğuşuyor. Ekonomilerin durduğu, çarkların paslandığı, hastalıkların her tarafı etki altına aldığı bu süreci görmezlikten gelip hiçbir şey olmamış gibi davranmanın en hafif tabiriyle samimiyetsizlik olduğuna inanıyorum.

Değerli arkadaşlar, pandemi ve iklim krizinin meydana getirdiği ekonomik buhran neticesinde enerji fiyatlarının uluslararası piyasalarda 10 katına kadar yükseldiğini hep birlikte müşahade ediyoruz. Emtia fiyatlarının fahiş oranlarda, yine gıda fiyatlarının anormal oranda yükseldiğini de hep birlikte görüyoruz. Euro bölgesinde ve tüm dünyada enflasyon oranlarının da yine tarihî rekorlar kırdığına hep birlikte şahit oluyoruz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Başkanım, sataşmadan söz istiyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – Çoğu Avrupa vatandaşlarının bu durumu protesto etmek için sokaklara indiğini de yine görüyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Aynen öyle.

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Kendin bile inanmıyorsun Başkan ya!

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – Demek ki bu enflasyon dünyada bir gerçek. Pandemi sürecini çok başarılı bir şekilde

atlatan Türkiye...

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Tabii canım! Doktor kalmadı memlekette.

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – ...İnşallah, bu salgının yarattığı tahribatı da kısa bir süre içerisinde uygulamış olduğu modellerle aşacak ve bu durumu, inşallah, ihracatımızda olduğu gibi, ihracat rakamlarında ve büyüme rakamlarında olduğu gibi fırsata çevirecektir.

ERHAN USTA (Samsun) – İthalatta da olduğu gibi.

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – Bu kapsamda, Hükümet başta asgari ücret olmak üzere memur, emekli ve tüm çalışanlara yıllık enflasyon oranı üzerinde iyileştirmeler yapmıştır ve bu iyileştirmeler önümüzdeki süreçte de gerektiğinde devam edecektir. Tüm sektörlerde üretimin devamı ve artması için devlet bütün imkânlarını seferber etmiştir. Özellikle dar gelirli vatandaşlarımızın yanında olmak için elektrik faturalarına kademeli düzenleme yapılmıştır. Ayrıca, doğal gaz tarifelerinde bölgesel iklim koşulları da göz önünde bulundurularak yine iyileştirmeler yapılmıştır. Yine, vatandaşlarımızın alım gücünü artırmak için temel tüketim ürünlerinde KDV oranı yüzde 8'den yüzde 1'e indirilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Bir gün sonra değiştirdiniz, yüzde 8'e çıktı.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – Hükümet olarak, Sayın Cumhurbaşkanımızın da ifade ettiği gibi, vatandaşlarımızı enflasyona ezdirmemek için gerek ücretlerde gerekse vatandaşlarımızı ilgilendiren her konuda, her alanda iyileştirmeler yapmaya devam edeceğiz. Bu kapsamda, fahiş fiyatlarla mücadele etmeye, yalan, çarpıtma ve algı operasyonlarını boşa çıkarmaya devam edeceğiz. Sayıları kaç olursa olsun 28 Şubat meraklıları inşallah bir kere daha avuçlarını yalayacaktır. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bizler birileri gibi dışarıdan talimat almıyoruz, gücümüzü bu aziz milletten alıyoruz. Günü ve zamanı geldiğinde -yirmi yıldan beri olduğu gibi- yine hesabımızı aziz millete vereceğiz diyor, Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri takip eden vatandaşlarımızı bir kere daha saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erel...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Aksaray'daki Ağaçören Sariağıl ve merkez Gülağaç göletlerinin bir an önce bitirilmesini umut ettiklerine ilişkin açıklaması

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Aksaray'ımızın nüfusunun yüzde 70'i geçimini tarım ve hayvancılıktan temin etmektedir. Aksaray az yağış alan iklim kuşağındadır. İlimizin su kaynakları kısıtlı bir havzaya sahip. Bu nedenle ürünlerin sulanmaya muhtaç olduğu dönemlerde doğal sulama imkânlarının kısıtlılığı nedeniyle sıkıntılar meydana gelmektedir. Devletimiz, Aksaray'ın yaşadığı kuraklığa bir nebze çözüm bulabilmek adına, iklim ve fiziki şartları göz önüne alarak bazı yörelerde gölet yapmaktadır. Bu göletler, tarımda kuraklıktan yana büyük sıkıntı çeken çiftçimize can suyu oluyor. Aksaraylı hemşehrilerimiz başta Ağaçören Sariağıl, merkez Gülağaç göletlerinin bir an önce bitirilmesini beklemektedir. Bu konuda gerekli adımların atılacağını umut ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, suç ekonomisinin araştırılması amacıyla 16/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Şubat 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

16/2/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/2/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

16 Şubat 2022 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen 16876 grup numaralı "suç ekonomisinin araştırılması" amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/2/2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisi üzerinde söz talep eden Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı.

Buyurun Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, grubumun araştırma önergesi üzerinde söz almış bulunuyorum, hepinizi saygıyla selamlarım.

İktidarın kötü ekonomi modelleri yüzünden Türkiye halkları açlıkla, sefaletle, zorlukla ve zamlarla yaşamak zorunda bırakılmış durumdadır. Aldığı her türlü ürüne, hizmete ederinin çok üzerinde fiyatlar ödemek zorunda bırakılan vatandaşlarımız maalesef her gün biraz daha fakir uyanmak zorunda bırakılıyor. Anneler, babalar çaresizlik içerisinde, çocuklarının yüzüne bakmaya dahi utanıyorlar. Bu iktidar bu halkı açlıkla terbiye etmeye yemin etmişçesine hayatı her geçen gün zindana çeviriyor. İnsanlar pazarda yerdeki meyveleri, sebzeleri, sokakta çöpteki yiyecekleri toplayarak hayatını idame etmeye çalışırken satın alınmış televizyon kanallarında ederi elindeki kalemin fiyatından düşük sözde gazetecilere ülkenin ekonomisinin normal olduğu zıvalıklarının propagandasını yaptırıyorlar.

Ülkede esnaf iş yerinin camına faturasını asıyor, bunu gören iktidarın yüzü dahi kızarmıyor. Maalesef bu iktidarın derdi esnaf değil, emekli değil, öğrenci değil, SMA hastası çocuklar değil, evini ısıtamayan insanlar, faturasını ödeyemeyen garibanlar, grevde olan işçiler ya da yıllarca İŞKUR önünde iş arayan işsizler değil, çiftçiler zaten hiç değil. Bu iktidarın derdi de tasası da yanlarına aldıkları üç beş sermaye grubuyla birlikte ülke kaynaklarını sömürmek, talan etmek, karanlık bir geleceği de büyük bir çoğunluğa dayatmaktır. Adrese teslim ihalelerle, kapalı kapılar ardında yapılan anlaşmalarla ne olduğu, ne yaptığı belli olmayan kişi ve gruplara aktarılan paralar bu iktidarın ustalık döneminin eseridir. Şirket gibi yöneteceğiz mantığı aslında para babalarına

teslim edilmiş bir ülke gerçeğidir. Sorgulanmayan, hesap vermeyen, halktan hizmet için aldığı yetkiyi sermayeye para aktarmak için kullanan iktidarın topluma faydalı olabilmesi mümkün değildir. Huzur hakkı, 3 maaş, 5 maaş alan devletin tüm kademelerine çökmüş insanların bu gelirleri sus payı olarak dağıtılan bir ganimetten farksızdır. Günümüzde bu durum geniş anlamda suç ekonomisi olarak tanımlanıyor. Uluslararası şirketler, hükümet yetkilileri ve bürokratlar haksız ekonomik birikim sağlamak amacıyla gerek hukuku kullanarak gerekse hukuku yok sayarak haksız kazançlar sağlamıştır. Türkiye toplumunda infial yaratan çok sayıda suç ekonomisi unsuru ortaya çıkmaya devam etmektedir.

Önergemizde de yer alan birkaç hususu sıralayacak olursak; 2018 yılının Ağustos ayında Halkbank tarafından satılan ucuz dövizlerle ilgili kamuoyunu tatmin edici bir açıklama yapılmadan olayın üstünün örtülmesi; 2021 yılının Aralık ayında Merkez Bankası tarafından döviz düşürmek için piyasaya yapılan müdahaleden önce ve sonra döviz alım satımı yapanların muhalefetin ve toplumun taleplerine rağmen açıklanamaması; Merkez Bankasının faiz kararından bir gün önce Hazine ve Maliye Bakanının kardeşinin bankanın faiz kararını açıklaması ve bu husustaki olası kazançların araştırılmaması; Hükümetin sözcülüğünü yapan yayın kuruluşlarının kamu bankalarından aldığı kredilerin akibetinin açık ve şeffaf şekilde toplumla paylaşılabilmesi; 20 Aralık 2021 tarihinde açıklanan kur garantili mevduat uygulamasından önce ve sonraki döviz dalgalanmalarından faydalananların açıklanamaması; vergi cennetlerine aktarılan sermayenin ve sahiplerinin açıklanamaması; bir bakanın sigorta şirketindeki orantısız iş ve kâr artışının araştırılmaması; bir bakanın kendi bakanlığına fahiş fiyatla dezenfektan satmasının üstünün örtülmesi; bütçeden yandaşlara sağlanan 335 milyar liralık vergi istisna ve indirimlerinin dağılımları, gerekçeleri ve gerekçe gerçekleşme sonuçlarının açıklanamaması; mevzuata aykırı şekilde yapılan ısmarlama ihalelerden sağlanan kazançların gerekçelerinin kamuoyuyla paylaşılabilmesi; kayyumlar başta olmak üzere bürokratların siyasi iktidardan destek alarak yaptıkları usulsüzlük, israf ve haksız kazançlarla ilgili Sayıştay bulguları olmasına rağmen tek bir soruşturma açılmaması gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MAHMUT CELEDET GAYDALI (Devamla) – ...çok azı sayılabilen bu olaylar Türkiye’de suç ekonomisinin büyük bir servet ve gelir transferine neden olduğunu göstermektedir.

Parti olarak, bugün içinde bulunduğumuz ekonomik krizin en önemli sebepleri ve sonuçlarından biri olan suç ekonomisinin araştırılması, haksız kazançların önüne geçilmesi ve ortaya çıkardığı mağduriyetlerin giderilmesini anlamlı ve önemli buluyoruz, fakat bu karanlık tablonun asıl müsebbibi olan bu iktidarın önergemize “hayır” oyu vereceğini de biliyoruz. Hâlbuki bu ekonomik krizden ve bu karanlık sarmaldan kurtuluşun yapılan hatalar araştırılarak, analiz edilerek adil, şeffaf, sorgulanabilir, hesap verilebilir bir yönetime geçmekle ancak gerçekleştirilebileceği aşîkârdır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ekonomik krizin cumhuriyet tarihinin en büyük felaketine dönüştüğü bir dönemden geçmekteyiz. Krizin birden fazla nedeni olduğu biliniyor, mesela yap-işlet-devret modelleri. İktidarın büyük bir nimet gibi sunduğu bu model vatandaşın hayrına olan bir model değil, sadece belirli insanların kasasını doldurduğu, halkın zararına olan bir yapıdır. Vatandaşımız geçmediği köprüden, gitmediği hastaneden, adını dahi bilmediği havalimanından dolayı borçlanmakta, iktidar da bunu bildiği hâlde vatandaş yerine müteahhitleri tercih ettiğinden dolayı bunu düzeltmeye yönelik herhangi bir adım atmamaktadır. En son, Avrasya Tüneli’nden geçen araç sayılarının verilen garanti geçişlerini karşılamaması nedeniyle tünelin millete, devlete zararı 935 milyon lirayı bulmuştur. Kütahya’daki Zafer Havalimanı’nın bu yılın ilk ayı da hüsrarla sonuçlanmıştır. 2022 Ocak ayı için 109.811 yolcu garantisi verilmiş ancak bunun sadece 1.304’ü kullanılmıştır. Yazıktır, günahıdır, bakın, hata payı yüzde 99’a yaklaşmış, devletin kasasından 8 milyondan fazla para çıkmıştır. Hani diyordunuz ya “Bu modelle vatandaşın cebinden 1 lira dahi çıkmayacak.” ama bu modelle birlikte maalesef vatandaşın cebinden sadece Avrasya Tüneli dolayısıyla 150 milyon dolar çıkmıştır.

Bugün Aksaray’dan onlarca mesaj aldım. Hastanede çalışan taşeron işçileri, devlet hastanesine gelen 5 milyonluk elektrik, doğal gaz faturası nedeniyle taşeron işçilerine gönderilen ödeneğin buraya aktarıldığını ve taşeron işçilerinin maaş alamadıklarını söylediler. Bunun yerine, keşke bu müteahhitlere ödediğiniz garanti parasının yerine 50 bin lirayı bulan bu parayı ödeyebilseydiniz diyorum.

Yine, iktidar asgari ücrete, emekli ve memur maaşlarına yapılan zammı tarihî bir müjde gibi duyurmuş ama gelen zamlar vatandaşın parasını pul etmiştir. Kış aylarıyla beraber vatandaşın üzerine lapa lapa zam yağmıştır. Vatandaş zamların altında âdeta çiğ altında çırpınan çaresiz bir kuş hâline gelmiştir. Evet, krizin birden fazla nedeni var fakat çözüm basit; çözüm iyileştirilmiş, güçlendirilmiş parlamenter sistemdedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYHAN EREL (Devamla) – Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener’in vurguladığı gibi güçlendirilmiş parlamenter sistemle yolsuzluğa da yoksulluğa da yasaklara da son vereceğiz; haksızlığa da hukuksuzluğa da adaletsizliğe de “Dur!” diyeceğiz; keyfîliği de liyakatsizliği de torpili de mülakatları da tarihe gömeceğiz. Milletimizin huzur ve refahı, gençlerimizin gelecek umudu için, zengin, güçlü ve mutlu Türkiye için güçlendirilmiş parlamenter sistemi el ele, omuz omuza milletimizle birlikte inşa edeceğiz. Hiç merak etmeyin, hiç endişelenmeyin, hiç ümitsizliğe kapılmayın, az kaldı diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Zeynel Emre.

Buyurun Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi, burada bu meselenin özüne inmek lazım. Biz niye bu durumdayız, bu araştırma önergesi bir kez daha -benzeri araştırma önergeleri gibi- niye gerekti ve niye lehe oy kullanmak lazım; bunları izah edeceğim.

Şimdi, AK PARTİ iktidara geldikten bir süre sonra bir yasal değişiklik yaptı ve ez cümle “Ey dünya, nereden gelirse gelsin, ne parası olursa olsun -ister fuhuş parası olsun, ister çocuk istismarı parası olsun, ister cinayetten elde edilmiş bir para olsun, ister uyuşturucu parası olsun, ister insan kaçakçılığından elde edilmiş bir para olsun- ben sana bunu nereden bulduğunu falan sormayacağım; getir parayı, sisteme koy kardeşim.” dedi. Tabii, AK PARTİ bu düzenlemeyi getirdikten sonra “Dünyadan para yağıcak, Türkiye zenginleşecek.” diye düşündü belki ama bir gerçek var ki kara paranın sadece kendisi gelmiyor arkadaşlar, kendi düzenini de getiriyor. Dolayısıyla, bu para trafiğini serbest bıraktığınız anda Türkiye Cumhuriyeti’nde mafyatik terimler kullanılıyor, kirli işler, cinayetler, izah edilemeyen meseleler sıklıkla görülmeye başlanıyor.

Şimdi, bakın, aynı süre içerisinde sonuçları ne oluyor biliyor musunuz? Türkiye şu anda dünyada en fazla uyuşturucu yakalanan 2’nci ülke pozisyonunda. Bu yöndeki tüm araştırmalar şunu gösterir: Yakalanan uyuşturucu o ülkedeki trafiğin ancak

yüzde 10'udur yani biz yıllık ortalama 20 ton uyuşturucu yakalıyorsak bilin ki bunun 10 katı bir trafik Türkiye'de dönüyor.

Şimdi, bakın, suç oranlarında nasıl bir artış olmuş? Hırsızlık 7 kat artmış, kaçakçılık 9 kat artmış, cinayetler 6 kat artmış, cinsel suçlar 10 kat artmış ve bütün bunların karşısında bir durumu da herkesin gözü önünde yaşadık. Çıktı bir adam, daha önce organize suç örgütü lideri olarak mahkûm olmuş biri dedi ki: "Ben AKP'yle birlikteydim, birlikte suç işledim. Bana iş ihale ettiler, gittim karakolda eski bir milletvekilini dövdürdüm. Bana iş ihale ettiler, kardeşime görev verdim, bilmem gitsin şunu vursun diye. Bana burada şunu yaptırdılar, bunu yaptırdılar. Bunun dışında da benim bildiklerim var; isim veriyorum Halil Falyalı, isim veriyorum AK PARTİ'de önceki dönem il başkan yardımcısı..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – "İsim veriyorum." dedi, tane tane bunları söyledi.

Şimdi, ne oluyor biliyor musunuz? Bakıyorsunuz, bunlarla ilgili bir soruşturma olmadığı gibi, izah edilemediği için, her biri bir şekilde bir bir öldürülüyor. Her şey herkesin gözü önünde oluyor arkadaşlar; gören gözler görür, duymak isteyenler duyar. Siz eğer böylesine bir ortamda, böylesine suç ekonomisinin olduğu bir ortamda, paraların da hiç olduğu bir ortamda, 128 milyar doların hiç edildiği, bu kadar işsizliğin, yoksulluğun olduğu bir ortamda bu ve benzeri işlerle ilgili "hayır" oyu veriyorsanız siz bilfiil bu işin ortağısınız, içindesiniz, bunun başka bir izahı yok.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Giresun Milletvekili Sayın Cemal Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP Grubunca verilen araştırma önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, dünya sıkıntılı dönemlerden geçiyor. Özellikle Covid-19'un insanlık üzerinde yaptığı etkileri hepimiz biliyoruz. Dün itibarıyla yani 15 Şubat itibarıyla Türkiye'de yaklaşık 13 milyon kişi Covid hastalığına yakalandı ve 91 bin vatandaşımız vefat etti. Dünyada ise 415 milyon insan Covid'e yakalandı ve yaklaşık 6 milyon civarında insan Covid'den vefat etti, hastalık hâlen de devam ediyor. Ayrıca, yanı başımızda denizden komşumuz olan iki ülke Rusya ve Ukrayna arasındaki sıkıntıları hepimiz biliyoruz. İnşallah bu sıcak bir çatışmaya, savaşa dönüşmeden halledilir çünkü bizi de yakından ilgilendiren bir konu. Türkiye, bu sıkıntılı süreçte başarı hikâyelerine devam ediyor aslında. Mesela, Avrupa Birliğiyle olan ticaretimiz yaklaşık 8 milyar dolar civarında fazla verdi. Dünyada meydana gelen olumsuzluklara rağmen Türkiye üretim üssü olmaya devam ediyor. 500 milyar dolar civarında bir dış ticaret hacmine sahibiz. Sanayi Üretim Endeksi'miz yüzde 144'lere çıkmış, salgına rağmen 2 milyon 800 bin civarında insana iş bulunmuş, istihdam sağlanmış, 75 fasıl ürün grubunda cumhuriyet tarihinin en yüksek ihracat değerine ulaşılmış, 205 ülke ve bölgeye ihracat işlemleri yapan bir ülke hâline gelmişiz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Ülke ekonomisinden bahset, ülke ekonomisinden. Narko ülkeden bahsedin, hikâye anlatmayın.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Türkiye'nin üretim gücünden, bu ülkelerin sanayisinden haberi olmayan kişileri cehaletleriyle baş başa bırakıyoruz. Biz, yeni başarılar yazmaya devam edeceğiz, çalışacağız, üreteceğiz, kendimize güveneceğiz, milletimize inanacağız, Türkiye'yi hak ettiği yere hep birlikte mutlaka götüreceğiz.

Malumunuz, döviz kuru üzerinden ülkemizi çökertmeye çalıştılar ama Allah'a şükür, alınan tedbirlerle bu sinsî plan boşa çıkarıldı, etkisiz hâle getirildi. Yine, salgının küresel enerji ve emtia fiyatlarında yol açtığı fevkalade artışların ve kur dalgalanmalarının etkisiyle enflasyonda arzu etmediğimiz olaylar, artışlar yaşandı ama Hükûmetimiz, çalışanlarımızı hayat pahalılığı altında ezdirmemek için ciddi iyileştirmeler yaptı ve yapmaya devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Batman) – Dış güçlerdir, dış güçler.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanımız, biliyorsunuz, yaptığı açıklamada, çalışanlarımızın kazanç seviyelerini korumaya devam edeceklerini, ekonomik sıkıntıların getirdiği yükün sadece vatandaşlarımızın, özellikle de işçimizin, memurumuzun, emeklimizin, çalışanlarımızın sırtına binmesine kesinlikle izin vermeyeceklerini ifade ettiler.

Neticede, tabii, önergede -ben gördüm- madde madde sıralamada bulunulmuş. Yalnız, şunu ifade etmek istiyorum: Oradaki konularla ilgili Türkiye'de yargı yoluna başvuruldu mu, bulunulmadı mı? Önergede böyle bir şey yok. Eğer ellerinde bir bilgi, belge bulunuyorsa, önerge sahiplerinin bunu Meclise getirmeden önce öncelikle yargı yoluna başvurmaları gerekirdi diye düşünüyorum.

Dolayısıyla, Türkiye yoluna devam ediyor ve Allah'ın izniyle de küresel baronların oyunlarını nasıl bozduysak iç ve dış Türkiye düşmanlarının oyunlarını da bozacağız.

Teklifin aleyhinde oy kullanacağımızı ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, kayıtlara geçmesi için bir iki cümle sarf etmek istiyorum yerimden.

BAŞKAN – Buyurun, yerinizden.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; şimdi dinledik sayın hatibi, "Elinizde belge, bilgi, kayıt var mı?" diye soruyorsunuz ya, şimdi, mesela, bu, geçmiş dönem Ticaret Bakanı vardı, Ruhsar Pekcan, onun yaptıklarıyla ilgili kayıt, bilgi, belge bizde mi, sizde mi? Sizde değil mi?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bizde niye olsun?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sizde, sizde, hırsızlık yaptı.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bakanlık yaptı, Bakanlık yaparken usulsüzlük yaptı, kendi şirketine...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bende öyle bir belge yok.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yapmayın... Yani usulsüzlük, hırsızlık, yolsuzluk yapılmış olan belgeler...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – İşte, bunları adli makamlara vermelisiniz öncelikle.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ha, Meclisin ilgisi yok! Tabii.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Biz niye vereceğiz? Siz vereceksiniz, siz istifa ettirdiniz onu, siz korumak için istifa ettirdiniz, sizin iktidarınızın elinde bütün hırsızlık ve yolsuzluk belgeleri, niye biz verelim?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İstifa ettirmedik, görevden alındı.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hayır, sizin iddianız o, sizin iddianız, öyle bir şey yok.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sizin iktidarınız, sizin bakanınız efendim, yapmayın. Bizim bakanımız mı? Bizim

bakanımız mı sattı kendi şirketine o malları?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Cumhurbaşkanı, bakanını değiştirdi. O sizin iddianız. Öyle bir bilgi belge yok.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Öyle değil, öyle değil.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Oluç.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan ve arkadaşları tarafından, ülkemizdeki ekonomik kriz ve hayat pahalılığının etkilerinin tespiti amacıyla 16/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Şubat 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/2/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu, 16/2/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Aydın Milletvekili Bülent Tezcan ve arkadaşları tarafından, ülkemizdeki ekonomik kriz ve hayat pahalılığının etkilerinin tespiti amacıyla 16/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis Araştırma Önergesi'nin (3186 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/2/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Aydın Milletvekili Sayın Bülent Tezcan.

Buyurun Sayın Tezcan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Türkiye'de hayat pahalılığı milleti canından bezdirmiştir. Milletin gücü yetmiyor artık, gücü yetmiyor. Evini döndürmeye, mutfağını çevirmeye, tezgâhını döndürmeye milletin gücü yetmiyor. Elektrik, doğal gaz, akaryakıt, ekmek, ayçiçeği yağı -neyi sayarsanız sayın alt alta- vatandaşın belini bükte. Bükten aslında bunlar değil, vatandaşın belini bükten bunların arkasındaki beceriksiz, ne yaptığını bilmeyen AK PARTİ iktidarı, vatandaşın belini bükten AK PARTİ iktidarı. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, değerli arkadaşlar, bunlar vatandaşın faturaları, vatandaşın faturaları. Bakın, bu fatura elektrik faturası, 2 oda 1 salon evde elektrik faturası 2.127 lira ya; el insaf, el insaf!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Elektrik ısıtıcısı yakmıştır.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – “Mesken” yazıyor bak burada, “mesken” yazıyor. Azıcık vicdanınız sızlasın, laf söylemeyin.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bülent Bey, ısıtıcı yakmıştır, ısıtıcı.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – 600 lira geçen ayki fatura, geçen fatura 600 lira. Ne yaktıysa, geçen ayki 600 lira, bu ay 2.100 liranın üzerinde fatura gelmiş.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bu normal.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yalan mı? Koçum, yalan mı? Ne laf atıyorsun? Yalan mı? Yalansa çık konuş, ne laf atıyorsun oradan. Ne laf atıyorsun mir mir, ne konuşuyorsun oradan? Ne konuşuyorsun?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hayır, yalan değildir de yani normal yaşama uygun değil.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Başka bir tane daha fatura, 1.687 lira, 1.687 lira. Öğrenci evi bu, öğrenci kalıyor burada, Aydın'da üniversite öğrencisi kalıyor, 1.687 lira.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne o mir mir? Çık oraya konuş. Çıkıp orada konuş.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Normal yaşama uygun değil.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sen çok biliyorsun değil mi?

ORHAN SÜMER (Adana) – Gelen faturayı gösteriyor, gelen faturayı gösteriyor.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bakın, bir başka fatura, geçen ay 266 lira ödemiş, 1+1 öğrenci evi -bu da bir öğrenci evi- bu ay 1.114 lira 58 kuruş ödemiş.

Beyefendi diyor ki, vatandaşlarımız duysun, beyefendi AK PARTİ sıralarından “Isınmıştır.” diyor, “Isınmıştır.” Tabii, Isparta'da vatandaş soğuktan dondurup öldürmeye alıştırınız, vatandaşın ısınması zoruna gidiyor. (CHP sıralarından alkışlar) “Isınmıştır.” diyor. Isınacak, ne yapacak? Ne yapacak? Isınacak.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hâlâ yüzü kızarmıyor, laf yetiştiriyor.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – “Isınmıştır.” diyor. Millete şikâyet ediyorum, millete. 2022 yılında Isparta'da, dağ başında değil Isparta'da şehir merkezinde vatandaş soğuktan donduran bir iktidar olarak tarihe geçeceksiniz. Birazcık yüzünüz kızarsın ya, birazcık yüzünüz kızarsın. (CHP sıralarından alkışlar) “Isınmıştır.” diyor, lafa bak, “Isınmıştır.” diyor. Ey milletim duyun: Parlamentoda AK PARTİ'li milletvekillerinin sizin fatura derdinizle ilgili söyleyebildikleri, düşünebildikleri, vicdanları bu, ancak bu.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – AK PARTİ milletvekilleri değil.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Adını ver, adını.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – AK PARTİ milletvekilleri değil. İstanbul Belediyesinden bahset.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne oldu, niye rahatsız oldun? Bir domatesle mi yaşıyorsun?

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Beyler, değerli arkadaşlar, bir yılda elektriğe yüzde 85'ten yüzde 176'ya kadar zam yapıldı; el insaf, bir yılda.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – İstanbul Belediyesinden bahset, İstanbul Belediyesinden bahset.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domates vekili! Domatesçi!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – İstanbul trafiği felç oldu, felç oldu.

BAŞKAN – Sayın milletvekili...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi! Tek domatesle mi yaşıyorsun? Hadi oradan!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sen oradan!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Akaryakıt; benzinde yüzde 100, mazotta yüzde 120, oto gazda yüzde 131 zam yapıldı, bir yılda.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yürü! Yürü!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sen oradan! Sen oradan!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Seni domates vekili!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Hareketine dikkat et! Hareketine dikkat et!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri...

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Ondan sonra milletle alay etmeye başlamışlar, ondan sonra milletle alay ediyorlar.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Hareketine dikkat et!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Hareketine dikkat et!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Hareketine dikkat et!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bir de çıkmışlar “Sorumlu CHP, sorumlu CHP...”

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Hareketine dikkat et!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sen o grubun vekilisin, benim vekilim değilsin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi!

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Tezcan...

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Ya, sesini bırak yükseltmeyi ya!

BAŞKAN – Sayın Tezcan... Sayın Tezcan...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi! Rezil domatesçi!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Millet elektrik faturasını ödeyemiyor, ne bağıırıyorsunuz, ne bağıırıyorsunuz?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Haddini bil! Haddini bil!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Milletin derdiyle dertlenin, milletin derdiyle dertlenin.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Haddini bil!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Haddini bil!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Türkiye bu iktidar döneminde 2022 yılında kuyruklar ülkesi oldu, kuyruklar ülkesi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi! Seni gidi domatesçi!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Burası kendi partin değil.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Burası kendi partin değil.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bakın, eksi 5 derecede ucuz ekmek alacağım diye kuyruğa girdi vatandaş.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi! Hadi domatesçi, hadi!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Burası kendi partin değil!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Eksi 5 derecede ucuz ekmek alacağım diye; ucuz ay çiçeği yağı kuyruğuna girdi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hadi domatesçi!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – İstanbul trafiğini felç ettiniz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hadi domatesçi!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – İstanbul trafiğini felç ettiniz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Yahu, el insaf! Soğan patates kuyruğuna mecbur ve muhtaç ettiniz bu milleti; soğan patates kuyruğuna muhtaç ettiniz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ben sana göndereceğim hak ettiğinden.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Domates de hıyar da göndereceğim, bir kasa göndereceğim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Bir kasa göndereceğim sana.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Şimdi, böyle bir tabloda Türkiye...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hıyar da sensin domates de, domatesçi!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sana bir kasa hıyar göndereceğim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – ...bu iktidarın çantasını koltuğuna verecek, gönderecek; bu telaş onun telaşı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Güle güle! Gönder...

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – O elektrik faturaları sizi, çantayı koltuğunuzun altına verecek, gönderecek.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Domatesçi!

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bu, onun telaşı, onun çığıırılması, onun bağıırması. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tabii tabii. Bunlar domates, kuru ekmek... Vatandaşa bunu yediriyorlar.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bakın, bu arada, Isparta’da soğuktan vatandaşsı dondurur ve sizin o ortak olduğunuz şirketler elektrik yatırımı yapmazken beş gün Isparta’yı soğukta elektriksiz, karda kışta, zemheride perişan vaziyete düşürdünüz ama başka taraftan o şirketlerin kârını takip etmeye devam ediyorsunuz.

Aydın’da Kuşadası’nın Kırazlı köyünde o şirketlere, yeni, kıyak çekecek güneş enerjisi santralleri hem birinci sınıf tarım

arazisi üzerinde hem de organik tarım yapılan yerde... Kuşadası'nda Kirazlı köyünün topraklarını yine o enerji şirketlerine peşkeş çekmenin peşindesiniz.

Son bir cümle... Bunları yaparken şimdi bir haber geldi: Söke'de 2015 yılında Suruç katliamını protesto ettiği gerekçesiyle okul müdürünü görevden alan bir iktidar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bir selamlayayım. Çok araya girdiler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Araya girdikleri için...

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Çok araya girdiler.

BAŞKAN – Bitirelim.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – 2015 yılında Facebook sayfasında Suruç katliamını kınadı diye okul müdürüne soruşturma açtılar ve Okul Müdürü Gürbüz Kamiloğlu'nu başka okula sürgün ettiler. Soruyorum size: Suruç'ta katliam olmadı mı, gencecik evlatlarımız öldürülmedi mi? (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) Bu katliamı kınamak bir okul müdürüne... Ki kınadıysa o hesabın onun olup olmadığı bile belli değil; buna rağmen, kınamak suç mu? Katliamları kınayanları soruşturacağınız kadar katliamı yapanları soruşturacak vicdan kırıntısı, zerresi vicdanınızda yok mu?

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum, sağ olun. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanım, bana sataştı. Bir açıklamada bulunmak istiyorum.

BAŞKAN – Sen sabahtan beri herkese sataşıyorsun oradan. Ne açıklaması yapacaksın?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Yok, hayır Başkanım, bana sataştı.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ama olmaz ya, Başkan, ismini verdi ya.

BAŞKAN – Yok öyle bir sataşma.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ben orada bir şeyi düzeltmek istiyorum Başkanım, kayıtlara geçmesi için.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Şöyle bir şey Başkanım...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Başkanım, düzeltmesi lazım. Haydar Bey...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanım, şöyle bir şey...

BAŞKAN – Buyurun Yasin Bey. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, Sayın Başkan, milletvekilini rencide edici bir konuşma. Lütfen... Olmaz öyle şey.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Başkanım, düzeltmesi lazım.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Arkadaşlar, bir dakika...

Başkanım, bizim burada itirazımız şudur: Normal... (CHP sıralarından gürültüler) Hayır... Öyle diyemezsiniz. Bizim burada itiraz nedenimiz şudur: Yani "Normal hayatın akışında 2+1 eve 2 bin lira elektrik faturası geldi." demesine, biz ona "Hayır." dedik. Elektrik faturasını gördüm ama...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Olmaz öyle Başkan; rencide edici hareketler var, olmaz. Başkan, olmaz, rencide edici hareketler var, olmaz, cevap vermek zorunda.

BAŞKAN – Sayın Bak, hiçbir şeye cevap vermek zorunda değil Sayın Güneş, herkesin insicamını bozuyor orada.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, lütfen...

BAŞKAN – Sürekli bıdı bıdı bıdı bıdı, konuşmacıyı konuşturmuyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Lütfen Sayın Başkan... Adaletli olun Sayın Başkan.

BAŞKAN – Rica ediyorum sizden... Kürsüde konuşmacı var.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, Sayın Başkan, adaletli olun lütfen.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Türkiye'deki evlere gelen ortalama elektrik faturası 2 bin lira değildir, biz ona itiraz ettik, "Burada abartma vardır." dedik.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Öztürk, süreyi baştan başlatalım.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Milletvekilinin söz hakkını kapatamazsın Sayın Başkan, söz hakkını kapatamazsın! Adaletli ol!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Yani, biz 2+1 eve...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ya, kardeşim, sen git Karahallı'ya, Sivaslı'ya, Uşak'a, Ulubey'e, Banaz'a. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri alkışlar) Bak, bütün ilçelerinizi saydım; git, oralarda bir dolaş ya.

BAŞKAN – Sayın Öztürk...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Oralarda dolaş bir sen! Sen kendi memleketinde dolaşamayan adamsın!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bravo! Onun ne olduğunu söyle, onun!

BAŞKAN – Sakin...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Uşak'a geldiniz...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ben Uşak'ı bilen adamım, sen kendi memleketinde dolaşmıyorsun!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Helal! Kendi memleketine gidemedi.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sayın Başkan, böyle olmaz! Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Öztürk, lütfen, rica ediyorum... Ben gereğini yaparım.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sayın Başkan, milletvekilinin konuşma hakkını kesemez!

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Kürsüde konuşacağız, sizi bekliyoruz ya!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sayın Başkan, milletvekilini rencide etmişlerdir. Olmaz Sayın Başkan, olmaz böyle ya!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çok doğru, çok doğru. Ya, Sayın Bakan, sen karışma öyle şeylere.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Olur mu ya! Olmaz ama olmaz!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bakansın, bırak ya!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sözü nü söyleyin ama ya!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yaptığı şey doğru değil.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bakın, rencide etmek olmaz. Sözü nü söyleyin, ifade etsin kendini ya! Lütfen... Olmaz ama.

BAŞKAN – Öztürk Bey'in süresini baştan başlatın lütfen.

Buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Baştan başlatır mısınız Başkan?

BAŞKAN – Sürenizi baştan aldık, siz devam edin, ben yeterince süre veririm.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; araştırma önergesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemiz 2018 yılında Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle yönetilmeye başladı. Bu sisteme geçilmesi konusunda vatandaşa cazip gelen en önemli vaat ekonomide istikrar, büyüme ve yatırımdı. Sistem değişikliğinin üzerinden üç buçuk yıl geçti, vatandaşın üzerine basa basa geçen üç buçuk yılda ne oldu? Aklın yerini hırs aldı; iktidar şatafatta, harcamada, israfta ustalaşırken yönetimde çiraklaştı, eli ayağına karıştı, yönetemez hâle geldi. Milletimiz derin yoksulluğa, kurumlarımız liyakatsizliğe, bürokrasimiz ciddiyetsizliğe hapsedildi. Devletin tüm kaynakları gibi Merkez Bankasının tüm rezervi eridi; yoksulluk arttı, borç arttı, vergiler arttı, işsizlik arttı ama refah azaldı. Geline bu noktada ülkemiz birbirini tetikleyen bir kriz girdabı içindedir. Türkiye, kurulduğu günden bugüne böyle insafsızca yapılan zamlar görmemiştir. Vatandaş bir korku tüneline girer gibi eli titreyerek alışveriş yapmakta, sepetine attığı ürünlerin sayısı her geçen gün azalmaktadır. Bir sonraki her alışverişte fiyat etiketleri dudakları uçuklatmaktadır. İğneden ipliğe yapılan zamlar sonrası fiyatlar altınla yarışır bir hâl almış, geçmişte kasalarla, kilolarla alınan sebze ve meyve bile taneyle, bölünebilen ürünler ise yarıya hatta çeyreğe bölünür hâlde satılmaya başlamıştır. Beslenme artık vatandaş için lüks hâline gelmiştir. Sadece birkaç yıl önce 1,5 liraya satılan havuç 10 liraya, 2 liraya satılan domates 15-20 liraya, 2 liraya satılan salatalık 25-30 liraya, kış sebzesi olan karnabaharın bile tanesi 15-20 liraya çıkmış vaziyette. Ülkede yaşanan döviz krizinden sonra birbirini tetikleyen zamların temelini maliyeti düşük ve kesintisiz enerji sözü veren Hükümetin enerjinin her kaleminde katlamalı olarak yaptığı zamlar oluşturmaktadır. Akaryakıt, elektrik ve doğal gazla yapılan zamlar temel zemin zammıdır. Üretilen ürünler bu temel zemin zammından hâliyle etkilenip bu temel üstünde temel gıda ürünlerine zammı tetiklemektedir. Beş yılda elektrik lüks hâline gelmiş, fatura 6,5 kat oranında artmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Öztürk.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Vatandaş için elektrik lüks hâline gelmiştir. Sadece son bir yılda doğal gazla konutlarda yüzde 48, sanayide yüzde 348 oranında zam gelmiştir. Sadece bir yıl önce 6 liraya satılan mazotun litresi olmuş 15,5 lira, üzerine bir de görev bilmezlerin enerji politikası sonucu kesinti, kısıntı, kısıtlı kullanım uygulamaları devreye girince üretim sanayici için lüks hâline gelmiştir. Ekonomideki delik büyümüş ama paket paket açıklanan sözde tedbirler yama niyetine bile geçmemiştir. Temel gıda maddelerinde KDV'yi yüzde 1'e indirmek bir defaya mahsus geçici çözümdür. Hadi girdi maliyetlerini artıran, temel gider olan enerjide, elektrikte, doğal gazda KDV'yi, yiyorsa, yüzde 1'e indirin.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkan, bu üslup olmadı.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Hadi, en azından çiftçi için, ticari iş yapanlar için, nakliyeciler için, ulaştırma sektörü için akaryakıttaki KDV'yi düşürün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Yasin Bey, bu söz olmadı ya! Geri al ya!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Nasıl bir cümle ya!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Yasin Bey, bunu geri al.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Çiftçi için zorunlu gider olan mazottan ÖTV mi alınır? Traktörüne mazot koyamayan çiftçi, tarlasını nasıl sürecektir? Hadi çiftçinin mazotundan ÖTV'yi kaldırın...

Kıymetli milletvekilleri, vatandaş bu iktidar sayesinde çaresiz duruma düşmüştür. Yirmi yıldır tek başına bu ülkeyi yönetmenize rağmen zamların sebebini bile başka yerlerde arıyorsunuz. Boşuna başka yerlerde aramayın, zamların temel kaynağı Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemidir. Ne olduysa bu sistem değişikliğinden sonra olmuştur. Vertigo olmuş hasta gibi denge çubuğunuz bozulmuş, denge kaymıştır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hadi canım, senin denge kaydı. Dünyayı okumuyor musun, bakmıyor musun sağa sola be! Konuştuğun cümleye bak sen be!

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Ya, bu Meclisin tek dengesiz adamı sensin ya!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Konuştuğun cümleye bak! “Yiyorsa” diyor bir de, konuştuğun cümleye bak, yakışıyor mu sana be!

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Senden dengesizi var mı bu Mecliste! Dengen bozulmuş senin.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay.

Buyurun Kemalbay. (HDP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Konuştuğun cümleye bak! Yaptığın konuşmayı bir oku be!

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sen nasıl Bakanlık yaptın bu ülkede ya! Yazık ya!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ayıp ya! Sana yakışıyor mu be!

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Seni Bakan yapanlarda suç kardeşim, yazık ya!

BAŞKAN – Sayın Bak, sizden rica ediyorum, sizden rica ediyorum... Her konuşmacıya müdahale ediyorsunuz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ya Sayın Başkan, konuştuğu cümleyi görmedi mi ya? Yakışıyor mu?

ERHAN USTA (Samsun) – Ne kadar çok bağıırıyorsun kardeşim ya!

BAŞKAN – Sizin seveceğiniz usulde kimse o kürsüden konuşmayacaktır. Lütfen...

ERHAN USTA (Samsun) – Ayıp ya, ayıp ya!

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Ayıp ya, ayıp!

BAŞKAN – Bir sıkıntınız varsa benden talep edin, söz vereyim kürsüden.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, Sayın Başkan...

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Ali kiran baş kesen misin sen?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kemalbay.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, kürsüye de davet ettiniz ama benim...

BAŞKAN – Lütfen, sonra...

HDP GRUBU ADINA SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; değerli halkımızı saygıyla selamlıyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Böyle şey mi olur ya! Okusana! Bir oku, bir oku!

ERHAN USTA (Samsun) – Ya, konuşma ya! Sen kimseye bir şey öğretme ya!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Öncelikle biz buradaki kavgayı bir tarafa bırakalım.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Oku! Erhan Bey, oku!

ERHAN USTA (Samsun) – Senin iş yok mu, bir git kendi işine bak ya!

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Bir sus ya, bir sus arkadaş ya! Yeter ya! Seni mi dinleyeceğiz!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Olur mu, hakaret mi edeceksiniz ya! Allah Allah!

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sen nasıl Bakanlık yaptın ya!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne alakası var, sen kendine bak! Hakkımı savunuyorum ben burada, arkadaşımın da hakkını savunuyorum.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – O savunamaz mı kendisini?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne demek! Savunuyorum tabii! Sen bak şuna ya! Arkadaşınızın söylediği lafa bak! Bir oku bakalım, oku, oku! Bir oku onun şeyini!

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Her şeye maydanız oluyorsun ya!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bir de gülüyorsun oradan! Bir oku bakalım cümleyi, cümleyi bir oku! Sana yakışıyorsa...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir müdahale edin ya! Bu nedir böyle! Sayın Başkan, bir müdahale eder misiniz, hatip konuşuyor!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – HDP İzmir İl Kongremiz büyük bir coşkuyla, güçlü sahiplenmeyle gerçekleşmiştir. Bu kürsüden halkımıza teşekkür etmek istiyorum bu vesileyle, burada değerli halkımıza çok teşekkür ediyorum. Günlerdir, milletvekili ve partili arkadaşlarımızla beraber pazarlarda, sokaklarda vatandaşlarımızla buluştuk, ellerimize faturalar tutuşturdular -biraz önce burada da gösterildi- dediler ki: "Gidin, anlatın; bu faturaları ödeyemiyoruz, geçinemiyoruz." Ama burada, bu faturaların yalan olduğu söyleniyor. Halkımız bu faturaları yakıyor. Gidin yanlarına, orada okuyun bu faturaları. Halkımız bu faturaları ödeyemiyor, ödemiyor. Meclisi göreve çağırıyoruz. Görülmemiş bir ekonomik buhran yaşıyoruz. Kendinize gelin beyler! Gelin, toplum yararına, halk için kararlar alalım. Temel insan hakları olan elektrik, doğal gaz, su ve internet faturaları ödenmedi diye hizmetler kesilmesin; elektrik, doğal gaz bu kışta kıyamette kesilmesin, her haneye 250 kilovatsaat bedelsiz elektrik sağlayalım diyoruz, kulaklarınızı kapatıyorsunuz. Hükûmetin KDV indirimleri iyi, hoş ama bu, yangını söndürmeye yetmez. Görüyoruz ki Hükûmet sadece oyalanma peşindedir. Sarayın ampulleri yansın diye halkımız bu fahiş faturaları ödemek zorunda olmamalıdır. Kanun teklifleri verdik, bir kez daha çağrı yapıyoruz: Elektrik, doğal gaz, su, internet, hepsi kâr amacı gütmeyen kamu malı hâline getirilmeli ve katılımcı kamulaştırmaya tabi tutulmalıdır. Üç beş şirket kâr etsin diye halkımız neden karanlıkta kalsın? "Biz niye varız?" diye sormak istiyorum.

İşçiler de zamlara karşı ücretlerini korumak istiyorlar, direnişler; onları selamlıyorum. İşten atılan Esenyurt Migros Depo işçileri işlerine derhâl iade edilmelidir. Yurtiçi Kargodan Aliağa gemi söküm işçilerine kadar emekçilerin hakları verilmelidir.

Bir de kadınlardan bahsetmek istiyorum. Kadınlar yoksulluğa karşı feminist isyandadır şu anda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Kadınlar diyor ki: Yirmi yıllık AKP iktidarında daha fazla yoksuluz, daha fazla eşitsiz, birileri hayatımız pahasına zenginleşirken yoksullaştırılıyor, illiğimize kadar sömürülüyor, yüksek kademedeki elektrik ödememek için çamaşırı, bulaşığı daha çok elde yıkamak, ışık açmamak, indirim kovalamak zorunda kalıyoruz, bakılacak herkesin sorumluluğu da bizim üzerimizde.

Pandeminin arkasına kimse saklanmasın, pandemide yine patronlar kazandı fakat halkımız, işçiler, emekçiler, kadınlar kaybetti; pandemide kadınlar işsiz kaldı, öte taraftan, asgari ücretle ilgili yine kadınlar zor durumda, kadınlara asgari ücret bile çok görülüyor, asgari ücretin bir kısmı kadınlardan geri alınıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Biz diyoruz ki: Özel sektörün kâr zarar hesabına kurban... (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Tamer Dağlı.

Buyurun Sayın Dağlı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA TAMER DAĞLI (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye, tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 sürecine rağmen büyümesini devam ettiren bir ülke olmayı başarmıştır. Dünya genelinde pandemi dolayısıyla yaşanan ekonomik ve sosyolojik sıkıntılar ülkemizde yaşanmasın diye devletimizin tüm imkânları vatandaşlarımızın emrine verilmiştir. Sadece Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız 2020'de 69,3 milyar TL, 2021'de ise 83 milyar TL sosyal yardımda bulunmuştur, 2022'de 104 milyar Türk liralık yardım öngörülmüştür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu süreçte bireysel emeklilik sigortasında da önemli bir değişiklik yaptık. Devlet katkılıdır payını yüzde 25'ten yüzde 30'a çıkardık. İhracat ve sanayi şirketleri için kurumlar vergisinde yüzde 1'lik indirim yapıldı. Temettüyü yüzde 15'ten yüzde 10'a düşürdük. Yine, bu hafta itibarıyla temel gıda maddelerindeki KDV oranını yüzde 8'den yüzde 1'e indirdik.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Elektrikteki KDV'yi yüzde 18'den yüzde 1'e indirin.

TAMER DAĞLI (Devamla) – Asgari ücrette yüzde 50, memur ve emekli maaşlarında yüzde 30,5 artışla vatandaşlarımızın yanında olmayı sürdürdük. 2022 yılında, bakıma muhtaç olan yaşlılar ve engelliler için sağlanan evde bakım desteği ve engelli aylıklarında önemli artışlar sağladık.

2021 yılında, ihracatımız, bir önceki yıla kıyasla yüzde 32,85 artışla 225 milyar 368 milyon dolara ulaşmıştır. Bu artışla 200 milyar dolar eşiği aşılmış ve tüm zamanların en yüksek yıllık ihracat rakamı gerçekleşmiştir. Ekonomik anlamda güven ifade eden yeni kurulan işletme sayısı Türkiye'de 2020 yılında 18 bin artarak 103 bine, kapanan şirket sayısı -çok düşük bir oranda- yüzde 14'ten yüzde 15,9'a çıkmıştır. Bu bilgiler bize 2020'de de büyüdüğümüzü göstermektedir. İhracatta ülke çeşitliliği 1 milyar doların üstüne çıkan ülke sıralamasında 46'ncı sıradayız. Yine, ihracatta ürün çeşitliliği 1 milyar doların üstünde olan ülke sıralamasında 48'inci sıradayız. Bundan sonra yapılması gereken, tabii ki katma değeri yüksek ihracatın artırılmasına katkı sağlayacak ürünleri üretecek firmalara destek olmaya devam etmektir. Dünya cari açıkla, bütçe açıklarıyla uğraşırken Türkiye'de bu oran yüzde 3,5'un altında seyretmektedir. Dünyada hane halkının borçluluk oranı yüzde 65, gelişmekte olan ülkelerde yüzde 46, Türkiye'de ise bu oran yüzde 17'dir; reel sektörünün borçluluk oranı ise dünyada yüzde 98, gelişmekte olan ülkelerde yüzde 101, Türkiye'de ise yüzde 66 seviyesindedir.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.27

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.46

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Emine Sare AYDIN (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.
Sayın Güneş...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Tabii, geçtiğimiz son iki yılda yaşadığımız Covid-19 süreci neticesinde, dünyada dolar bazında kömür fiyatları yaklaşık 3 kat, doğal gaz fiyatları da yaklaşık 9 kat artmıştır. Bizim de enerji üretimimizin yaklaşık yüzde 45-50'si kömür ve doğal gazdan üretilmektedir ve dolayısıyla da enerji üretim maliyetleri artmıştır. Elektrik fiyatları vatandaşlarımıza tabii ki pahalı gelmektedir, bunu bize de söylemektedirler. Bugün Almanya kilovatı 32 sente kullanırken, Avrupa ortalaması 22 sente kullanırken, Türkiye'de bu 9 sente kullandırılmaktadır. Burada, CHP milletvekilimiz Bülent Tezcan Bey konuşurken "2+1 eve aşağı yukarı 2 bin liranın üzerinde bir elektrik faturası geldi." deyince ben de yani Türkiye'deki ortalama evlerin rutin kullanılan aletlerle bunun aşağı yukarı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işler kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109) ^(*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, Mecliste 50 kişi var, 50 kişiyle görüşülmez ki.

BAŞKAN – Komisyon Raporu 109 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, 50 kişi de yok Parlamentoda.

BAŞKAN – Siz konuşurken ben bütün arkadaşların hepsini çağıracağım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 109 sıra sayılı Kanun Teklifi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu ve bizi ekranları başında izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlarım.

Şimdi, bugünkü konuşmamda ben... Tabii, bu, Kamerun'la ilgili askerî bir anlaşma, bizim buna muhalefet şerhimiz yok, dolayısıyla olumlu oy kullanacağız. O anlamda ben biraz daha Türkiye ekonomi gündemini değerlendirmek istiyorum. Bunu yaparken de esas itibarıyla daha çok İYİ Parti Grubu olarak çözüm önerilerimiz üzerinde duracağım çünkü bugünkü yaşadığımız yoksulluğu anlatmanın aslında çok fazla da bir gereği yok, artık bunu insanlar yaşıyor. Yani ekmek kuyruklarında saatlerce yağmur altında ıslanan insanlar yoksulluğu en derinden yaşıyor, çocuğuna bebek bezi alamayan, mama alamayan anneler bu yoksulluğu yaşıyor, gençlerimizin üçte 1'i çalışıyor, üçte 2'si istihdam piyasasının dışında, bunlar bu yoksulluğu yaşıyor. Kurumsal firmalar bile artık ikinci el kıyafet satmaya başladılar, bu zaten Türkiye'nin geldiği noktayı en güzel şekilde gösteriyor. Elektrik faturaları Türkiye Cumhuriyeti tarihinde hiç bu kadar büyük sorun olmamıştı, böyle bir sorunu hatırlayan var mı, ben bilmiyorum. Şu anda, özellikle esnaflar açısından kirayı geçmiş elektrik faturalarıyla karşı karşıyayız, haneler elektrik faturalarını ödeyemiyorlar. Dolayısıyla, esnaflarımızın iş yerlerinin camlarına elektrik faturalarını astıkları bir ortamı Türkiye hiç görmemişti; bunları yaşıyoruz. Dolayısıyla yoksulluğun boyutunu çok fazla anlatmanın bir gereği yok, insanlar bunu en derinden izliyorlar, daha doğrusu en derinden yaşıyorlar. Fakat tabii Hükûmet bunu ne kadar görüyor, onu bilmiyoruz, bize çok fazla gelen şikâyetleri söylemek gerekirse: AK PARTİ milletvekillerinin ve Hükûmetin zaten vatandaşın bu sıkıntılarından çok fazla haberdar olmadıkları, onların bu sıkıntılarını dinlemedikleri konusunda da bize ciddi eleştiriler geliyor; tabii, bu onların kendi takdirdir.

Şimdi, hâl böyleyken Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Nebati bir ekonomik paket açıkladı; tam bir fiyasko esasında, paket falan denilecek bir yanı yok. İsterseniz şimdi bu paketi bir miktar inceleyelim. Paketin birinci, en önemli unsuru şu: Milletlin kulağındaki küpeye, kolundaki bileziğe göz dikmiş benziyor iktidar. Aslında iktidarların insanların refahını artırarak kolunda bir bilezik varsa onu iki tane yapmaya çalışmaları gerekirken şimdi, bir tane olan bileziği almaya çalışan bir iktidar anlayışını görüyoruz, milletin ziynetine gözünü dikmiş bir iktidar var. Şimdi buradan sormak istiyorum: Milletlin bu ziynetini de en sonunda alacaksınız da ne yapacaksınız? Sizde mevcut paraları çok mu iyi korudunuz? Türkiye'nin Merkez Bankasının 128 milyar dolar rezervini peşkeş çektiniz. Şimdi, insanların tabii, sizin bu taahhüdünüze veya bu çağrınıza güveneceklerini zannetmiyorum, güvenmiş olsalardı zaten altına yatırım yapılmazdı veya sistem dışına paralar çıkmazdı. Bu çağrının çok fazla bir yankı bulacağını veya karşılık bulacağını düşünmüyorum ama bulmuş olduğunu varsayalım, hakikaten bu parayı ne yapacaksınız, ben onu merak ediyorum. "Bu altınları da mı birilerine peşkeş çekeceksiniz?" diye insan sormadan edemiyor. İşin bir diğer yanı da -çok teknik olacak ama- millî gelir özdeşliği açısından baktığımızda, aslında mevcut birikimler yani mevcut yatırımlar, daha önce yapılmış tasarruflar millî gelir açısından o yıl için bir tasarruf değildir. Bunu sunumunda tasarruf olarak gören bir Hazine ve Maliye Bakanı var, bu da teknik açıdan ne kadar yetersiz olduklarını gösteriyor; paketin birinci unsuru bu.

Paketin ikinci unsuru krediler. Şimdi, bir yandan, paketi açıklarken; geçmişte; özellikle 2017'den sonra Kredi Garanti Fonu veya diğer şekilde aktif rasyolarıyla oynayarak bankaları krediyi zorlamanın yarattığı ekonomik sorunlar yol açıyor. Bunun enflasyona neden olduğunu, cari açığı artırdığını, bunun karşılığında bir miktar büyümeyi desteklediğini ancak diğer bütün makrodeğişkenleri bozduğunu bir yandan kendisi söylüyor ama bir yandan da yeniden, işte, 60 milyar liralık bir kredi paketini de açıklarını ifade ediyorlar. Buradan Hükûmete net çözüm önerimiz şu: Yeni kredi vermekten vazgeçin, yeni krediye aracılık

(*) 109 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

etmekten vazgeçin. İnsanlar şu anda mevcut kredilerini ödeyemiyorlar çünkü "Yeni kredilerin -geçen sefer yine Bakan Nebati söyledi, kendi ifadesiyle söylüyorum- yüzde 70'i kata, yata, dolara gitti." dedi. Şimdi, bundan sonra alınacaklarda da aynı şey olacak çünkü bankalar krediyi zaten ödeme zorluğu içerisinde olan firmalara vermiyor, ödeyebilecek, kredibilitesi yüksek firmalara veriyor, o firmaların da zaten böyle bir ekonomik ortamda yatırım yapma imkânları yok. Yatırım yapmayınca ne yapıyor? Ucuz krediyi alıyor, gidiyor bir başka şeye yatırıyor, bu da ekonomideki makrodengeleri bozuyor. İşte, ev fiyatları artıyor, araba fiyatları artıyor veya dolara altına talep şeklinde dönüyor ve makroekonomik istikrarı bozuyor yani bunu yaşadık, defalarca yaşadık. 2017'den beri her defasında yaşayan, yaşananları yanlışlıkların tekrar etmenin nasıl bir mantığı var; ben bunu anlamıyorum. O yüzden çağırımız şudur: Esnaf ve sanatkârlar başta olmak üzere KOBİ'lerin, mevcut borcunu ödemekte sıkıntı çekenlerin borcunun yapılandırılmasında bu kaynaklar kullanılmalı çünkü bunlar zaten borçlu. Bunlar borcunu ödeyemediği zaman bankaların da riskleri artıyor, hem bankaları bir miktar rahatlatmış oluruz, ekonomideki tahsil edilemeyen kredileri kolaylaştırmış oluruz hem de bu zorluklar nedeniyle işlerini sürdürmekte olan esnafımızı ve KOBİ'lerimizi desteklemiş oluruz. Yani net olarak çağırımız: Yeni kredi vermek yerine mevcut kredilerin -bir kaynağınız varsa eğer- yeniden yapılandırılmasında bu kaynakların kullanılması lazım. Bu anlamda da Hükûmetin şu anda pakette söylediği şeyin yanlış olduğunu ama bu şekilde, dediğimiz şekilde bir önlem alması durumunda bunun daha doğru bir yöntem olacağını ve ekonomiyi, esnafımızı belki bir miktar rahatlatılabileceğini düşünüyorum. Zaten "Selektif uygulayacağız." diyor. Şimdi, cümle güzel, kelime güzel, bakıyorsun, işte "Şu sektörleri vereceğiz." Arkadaşlar, ya, istihdam ediyorum, şunlara bir bakın, böyle bir sektör yapısı olur mu? "İmalat sektörü" diyor... Ya, zaten madencilik ve enerjinin dışındaki sanayinin tamamı imalat. Şimdi "İmalat sektörüne vereceğim, ihracata vereceğim, tarıma vereceğim, turizme vereceğim, teknolojiye vereceğim ve toptan ve perakendeye vereceğim." diyor. Toptan ve perakendenin içerisine girmeyen bir tane sektör var mı? Böyle bir selektif kredi verme anlayışı olur mu? Efendim, sektörleri dahi tanzim etmekten, sektörleri dahi belirlemekten âciz bir Bakanlık ve Hükûmet var. Bu anlamda bu yapılacak şeyin yani hiçbir sonuç doğurmayacağını burada görmemiz gerekiyor.

Sayın Nebati'nin açıkladığı ekonomi paketinin üçüncü ana başlığı enflasyonla mücadele. Enflasyonla nasıl mücadele yapacağını dair pakette hiçbir şey göremiyorsunuz. Enflasyonla mücadelenin en temel politika aracı politika faizidir, para politikasıdır. Para politikasıyla ilgili bir tane cümle kurmadan "Enflasyonla mücadele yapacağız." diyen bir paket açıklıyor. Şimdi, bunu gören yerli ve yabancı firmaların bu Hükûmete güven duyması diye bir şey olabilir mi? Mümkün değil; o yüzden zaten güvensizlik almış başını gidiyor.

Şimdi "Üretim ve ihracatı artıracacağız." diyorsunuz; sanayide kullanılan doğal gazın fiyatını bir yılda 5 katına çıkarıyorsunuz, elektrik santrallerinde kullanılan doğal gazın fiyatını bir yılda 4 katına çıkarıyorsunuz "Üretimi ve ihracatı destekleyeceğiz." diyorsunuz.

Şimdi bir "cari fazla" hikâyesi vardı, üç aylık konjonktürel nedenlere bağlı. "Bakın, bu olmaz, sanayide dönüşüm olmadan cari fazlaya geçmek mümkün değildir, bunu yapamazsınız." dedik, şimdi bizim haklılığımız bir kez daha, maalesef, ortaya çıktı; kasım ayında cari açık verdik, aralıkta da cari açık verecek. Ocak ayı dış ticaret rakamları açıklandı, az önce buradan AK PARTİ'li -şu anda AK PARTİ'den her ne kadar milletvekili arkadaşımız olmasa da- bir milletvekili arkadaşımız "Tarihin en yüksek ocak ayı ihracat rakamını gerçekleştirdik." dedi. Artış ne kadar? Yüzde 17. Aynı ayda ithalat ne kadar artmış? Yüzde 55. Yani, bundan bahsetmeyen, sadece işin bir tarafını görüp öbür tarafını görmek istemeyen bir anlayışla bu işi nasıl yöneteceksiniz? Mümkün değil yönetmek. Şimdi, çok net bir şekilde maalesef, Türkiye, ocak ayında da yine cari açık verecek, bunun verilmesi zaten kaçınılmaz.

Şimdi, sunumda daha enteresan bir şey var, bu başlık altında reel elektrik fiyatı değişimi... Uluslararası bir mukayese yapılmış, diyor ki: "Türkiye'de reel olarak biz aslında elektrik fiyatlarını artırmadık. Eksi 10,3 elektrik fiyatlarında düşüş oldu." Hanede kullanılan elektrikte. Şimdi, hanede elektrik fiyatlarındaki artış ne? 150 kilovattı şimdi 210'a çıkarttı; oraya kadar yüzde 52, oradan sonrası için yüzde 127. Şimdi bir paçal alırsanız ortalama tüketimi alırsınız. Buradaki elektrikte kullanılan, elektrikteki bir yıllık artış yüzde 80 civarında. Şimdi, bakın, kendi kendilerine açığa düşüyorlar. Yüzde 80 fiyat artışı var, yüzde 10 reel gerileme varsa bunun anlamı yüzde 99 enflasyon var demektir. Yani, millete diyor ki: "Enflasyon yüzde 48,7." Fakat kendi tablosunda, bu tabloda kullandığı enflasyon, zımnı enflasyon yüzde 99 değerli arkadaşlar. Böyle bir tutarsızlık olabilir mi? Bunu gelsinler, bize izah etsinler. Bu önemli bir şeydir. Yani bu kadar, böyle bariz bir hata veya bariz bir aldatmaca olamaz.

Yine, doğal gazda da aynı şey var. Orada da bakıyorsun "Eksi 12,1 doğal gaz fiyatları aslında reel olarak düştü." diyor. Şimdi, peki, doğal gazın artışı ortada. Buradan baktığımız zaman da yüzde 65'lik bir enflasyona tekabül ediyor. Her hâlükârda 2 tabloda kullandıkları enflasyon farklı ve 2 tabloda kullandığı enflasyon da Türkiye İstatistik Kurumunun açıkladığı enflasyonun çok çok üzerinde. Dolayısıyla, böyle de bir açığa düşmüş durumdalar. Hükûmetten bu hesapların nasıl yapıldığına ilişkin bilgi bekliyoruz.

Dördüncü ana başlık, yine enflasyonla mücadele kapsamında şey yapıyor: "Timler kuracağız." Yani şimdi, dünyada enflasyonla mücadeleyi efendim, polisiye tedbirlerle başarmış bir tane ülke yok, bir tane örnek ülke yok. Bu iş bize tanıdık geliyor, işte, bunu zamanında damat Bakan yaptı, enflasyonun hangi boyutlara geldiğini hep beraber yaşadık, yine aynı anlayış devam ettiriliyor. Timler kuracaksın. Ne yapacaksın timlerle? Yani esnaf zaten burnundan soluyor. Yani esnafın sattığı 5 liralık bir ürünü, 5 buçuk liraya, diğerine göre 50 kuruş fazlaya satma, fahiş fiyat uygulama imkânı var mı? Yani milletin alım gücünün bu kadar düştüğü bir ortamda esnafın ürünü fazla fiyata satması diye bir şey olamaz. Ancak ne olur? Kartel olan veya çok sınırlı sayıda üretici firmalarda bu olabilir, bunun için de time ihtiyacınız yok, onları zaten denetleyin diyoruz. Onların koyduğu fiyat üzerine herkes kendi küçük kâr marjlarını koyarak bir fiyat oluşuyor piyasada; tim kurmanıza, binlerce insanı çalıştırmanıza, milleti canından bezdirmenize gerek yok. Yine, yanlış yerde yanlış işler yapılıyor; yapılması gereken iş esas üretici firmaların üzerine belki bir miktar gitmek, onların hesaplarını incelemektir. Tabii, onların da yapacağı bir şey yok. Yani sanayide doğal gazı 5 kat artırırsanız, bu, üretim maliyetine yansımaması diye bir şey olabilir mi? Kurun yüzde 100 arttığı, ithalat fiyatlarının yüzde 100 arttığı bir ortamda işte, bir yılda enerji fiyatlarının, ticarethanelerde elektriğin yüzde 127, sanayide yüzde 130, doğal gazın yüzde 400 arttığı bir ortamda, bu kadar yüksek bir maliyet artışı varken "Fiyatını değiştirme." mi diyeceksiniz? Dolayısıyla, buradan sonuç almak diye bir şey söz konusu değil. Bir de mobil uygulama yapmışlar, belli ki bir tane yandaşa ihale verdiler. Enflasyonla mücadele paketinde "Mobil uygulamayla biz enflasyonu düşüreceğiz." diyen bir Bakanlık, çok eğlenceli hakikaten. Londra'da ne anlattı, oradaki insanlarla ne konuştu; onlarla konuştuğunda oradaki insanlar nasıl baktılar bizim Bakana? Türkiye Cumhuriyeti'nin Bakanı arkadaşlar; biz içeride eleştirebiliriz ama o toplantıda biz olsaydık kahrolurduk çünkü mutlak surette Bakanın bu anlattıklarından sonra ya hiçbir şey anlamadılar ya da güldüler. İnsanları eğlendirip "talk show" yapan bir Hazine ve Maliye Bakanıyla bu ülkenin meseleleri çözülemez değerli arkadaşlar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Şimdi, dolayısıyla, para politikasının olmadığı, maliye politikasının olmadığı, efendim, güveni tesis edecek hiçbir unsurun elde olmadığı, şeffaflığın olmadığı, ihale yasasıyla ilgili, temel yasalarla ilgili hiçbir değişiklik önerisinin olmadığı bir paketi takdim eden bir Maliye Bakanı var.

Şimdi, zamlar çok konuşuluyor; tabii, çözüm önerilerine geçecektim ama sıkıntıyı konuşmaktan çözüm önerilerine vaktimiz bir miktar az olacak. Zamları kim yapıyor? Ya, işte, "Hükûmet zam yapıyor." Arkadaş, kim yapıyor bu zamları ya?

Elektrik zamlarını, doğal gaz zamlarını kim yapıyor? Bunları birisi bize söylesin.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Benim babam yapıyor(!)

ERHAN USTA (Devamla) – “Uluslararası fiyatlardan kaynaklanıyor.” Bir tane akademik çalışma koyun. Şimdi, diğer ülkelerdeki enflasyon rakamları ortada arkadaşlar, tekrar sayalım. Şimdi, bizde TÜİK’in açıkladığı enflasyon kaçtı? Yüzde 48,7. Bakın, büyük ülkelerdeki, G20 ülkelerindeki enflasyonları size hızlıca okuyacağım, hani “Dünyada enflasyon var.” diyorlar ya, böyle enflasyon yok diye: Japonya’da yüzde 0,8 arkadaşlar; aylık, günlük enflasyon değil -çünkü bizde günlük bu rakam- yıllık enflasyon bu. Suudi Arabistan’da 1,2; İsviçre’de 1,5; Çin’de 1,5; Endonezya’da 2,2; Hong Kong’da 2,4; bu şekilde gidiyor. Şimdi, önemli bir kısmı 5’in altında. Avrupa ülkelerinde 5’e yakın, Amerika’da 7,5; Polonya’da 8,6; Rusya’da 8,7; Brezilya’da 10,4; Türkiye’de 48,7; o da baskılanmış, makyajlı enflasyon rakamı. Nerede dünyada enflasyon ya? Dünyada enflasyon olan tek bir tane ülke var Venezuela. Kendinizi eğer onunla mukayese etmeyi bu ülkeye layık görüyorsanız size diyecek bir şey yok. Dünyada böyle bir enflasyon filan yok yani enflasyon dediğimiz bütün malların fiyatlarındaki bir değişimdir. Yani belli bir malda bir miktar fiyat artışı var diye ki bu fiyatları orada hükümetler kendi sinesine çekiyor, vatandaşına yansıtmıyor artan fiyatları ama siz yansıtıyorsunuz bir de sanki hiç yansıtmıyormuş gibi burada geliyorsunuz, konuşuyorsunuz. Bunlar anlatıldığı zaman da “yaygara” diyen bir Cumhurbaşkanımız var, “yaygara” Millet’in çılgılığına “yaygara” diyen bir Cumhurbaşkanıyla bu ülkenin hiçbir meselesi çözülmez. Çözüm yerine algıyla uğraşıyorlar, başka da hiçbir şey yaptıkları yok.

Şimdi, Hükümetten beklentilerimiz şunlar: Yani bu Hükümetin yapısal hiçbir sorunu çözebileceğini düşünmek çok mümkün değil ama kısa vadeli ve bir kısım sorunları çözebilir diye düşünüyorum. Birincisi, bir defa şu gençlerimizin Kredi ve Yurtlar Kurumuna olan borçlarını yapılandırın, buraya bir kolaylık getirmek lazım. 5 milyonun üzerinde öğrencimiz borçlu ve bunları ödeme imkânı yok; bunların sadece üçte 1’i istihdamda, üçte 2’si istihdam dışında olan insanların bunu ödeme imkânı yok. Bununla ilgili -giriş konuşmamızda da ifade etmiştik- bizim bir önerimiz var. Toplum yararına çalışma kapsamında sosyal sorumluluk projelerinde bu gençlerimizi çalıştırarak bu borçları ödetelim ve gençlerimizi borçlu olmaktan kurtaralım.

Esnaf sanatkarlarla ve KOBİ’lerle ilgili -az önce ifade ettim- onlara yeni kredi değil, mevcut kredilerini yapılandıracak bir kolaylık sağlayalım, burayı hazine bir miktar fonlasın. Çünkü bu insanlar bu borçları ödeyemiyor, çarklar dönmüyor, diğer türlü iş yerlerini kapatmak durumunda kalacaklar.

Çiftçi çok perişan. 3 milyar lira, tarımsal desteklemeleri 3 milyar lira artırmakla bu iş olmaz. Yani buna ilişkin dünya kadar hesap var. Yani 100 milyarı aşan bir ilave maliyetin geldiği bir yerde sadece yüzde 3’ünü karşılıyorsunuz. Ciddi bir gübre desteğinin verilmesi lazım. Bunu hemen yapabilirler, yapmaları gerekir.

Taşımalı eğitimde servis şoförlerinin sorunları var. Bakın, bunlara Milli Eğitim Bakanlığı ihale yapmış, ihale kapsamında mazot 6,5 lirayken... Ya, böyle bir vicdansızlık olabilir mi? 6,5 lirayken ihale yapılmış, bu insanlara hiçbir fiyat düzeltilmesi yapılmıyor. Bugün 15,5 lira olmuş mazot. Bunların, bu sorunun çözülmesi lazım.

Taşeronların kadroya geçirilmesi meselesi... Artık iyice büyüdü bu mesele. Diğerleri nasıl geçirildiyse bunların da bir yasal düzenlemeyle... Biz buna destek vereceğimizi burada ifade ediyoruz, bunun yapılması lazım.

Şimdi, elektrikte KDV... Gıdada KDV indirildi, bu ayrı bir bahis, bunu belki konuşuruz ama elektrikte esasında KDV oranlarının yüzde 1’e indirilmesi lazım, sadece konutta falan da değil, hem sanayide hem ticarethanede yüzde 1’e indirilmesi lazım. Daha da ötesinde yapılması gereken şey: Bu fahiş zamların geri alınması gerekir. Bu elektrik faturalarının altından ne esnaf kalkabilir ne aileler kalkabilir ne de sanayici kalkabilir. Daha tarımsal sulama faturaları gelmedi. Sulama faturaları gelince... Biliyorsunuz, tarımsal sulamada son yapılan zam yüzde 97 arkadaşlar. Yahu elektrik icat edildi edileli bu kadar yüksek zam görölmedi ya! Yani, dolayısıyla, bunların mutlak surette geri alınması lazım.

Firmaların ciddi KDV alacakları var, bu KDV alacaklarının iade edilmesi gerekir. Ya, milletin kendi alacağı bu. Firmalara siz kredi vereceğinize devlet borcunu ödesin bu firmalara, onların da birtakım maliyetleri düşerse hem fiyatlarına da bu maliyet düşüşlerini yansıtır.

Özel okullarda ciddi sıkıntı var, KDV oranlarının buralarda da yüzde 1’e indirilmesi gerekiyor.

Asgari ücretin yılın başında bir defa artırılması bu çerçevede artık yetmiyor. Dolayısıyla, asgari ücretin yıl içerisinde mutlak surette güncellenmesi ihtiyacı var.

3600 ek gösterge ve EYT meselesini söylemeye gerek yok, bunlarla ilgili talepler zaten devam ediyor.

Şimdi, peki, para politikasına yönelik olarak neler yapılması lazım? Bir defa, Türkiye’nin kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi lazım. Kurumlarımız yıprandı. İşte, dün konuştuğumuz, bütün kamuoyuna da mal olan gıdada KDV indirimini beceremeyen, mevzuatı yanlış çıkaran, yüzde 8 vergi oranlı kırmızı ette “1’e düşürecek.” derken yüzde 18’e çıkaran liyakatsizlerin, ehliyetsizlerin yer aldığı, yönetimde olduğu bir iktidar var bugün. Dolayısıyla, Türkiye’nin kurumsal kapasitesinin mutlak surette tesis edilmesi lazım, liyakat ve şeffaflığın mutlak surette tesis edilmesi lazım.

Şimdi, para politikasına yönelik çözüm önerilerimizi şöyle kısaca bir söyleyecek olursak; bir defa, itibarlı bir merkez bankasına bu ülkenin ihtiyacı var. Arkadaşlar, bu olmadan hiçbir şekilde enflasyonla mücadele olamaz. Merkez Bankasının bağımsızlığının tesis edilmesi lazım. “Para politikasını, politika faizini etkisiz hâle getirdim.” diyen bir Hazine ve Maliye Bakanıyla, bununla övünen bir Hazine ve Maliye Bakanıyla hiçbir şekilde enflasyonla mücadele olmaz. En önemli silah için “Ben onu etkisiz hâle getirdim.” diyor, bununla iftihar ediyor. Gidip yurt dışında, Londra’da nasıl anlatıyor bunu; onu ben bilmiyorum. Dolayısıyla Merkez Bankası meselesi önemlidir.

Merkez Bankasının kredibilitesini tekrar tesis etmemiz gerekiyor. Tam teşekküllü enflasyon hedeflemesi rejimine tekrar geçilmelidir. Merkez Bankasının bilanço yapısının ve uluslararası rezerv pozisyonunun güçlendirilmesi lazım. Yerli paranın değerini başka şekilde koruyamazsınız. Bugünkü kur korumalı mevduatla bir miktar bu şekilde tutulduğuna bakmayın, bu geçici bir şeydir. Biz bunu geçmişte de doları 6,85’te tuttuklarında gördük. Ondan sonra dolar nasıl patladı? Yani yapısal tedbir almadan bu sorunları çözme imkânı olamaz çünkü Türkiye’nin finansman ihtiyacı devam ediyor. Hem cari açığınız var hem de vadesi bir yılın altında olan 180 milyar dolar ödeme ihtiyacınız varken sizin bu unsurlarla fiyatı tutma, daha doğrusu kuru tutma imkânınız yok.

Finansal sektörlle ilgili çözüm önerilerimizi de kısmen şöyle söyleyebiliriz: Bir defa, kamu bankalarına verilmiş olan çeşitli mali görevler, belli kesimler ve kredilerin döviz piyasalarına müdahaleleri de başta olmak üzere, bir defa, incelenmesi gerekiyor. Siz yapmazsanız İYİ Parti iktidarında biz bunu yapacağız.

Kredi kararları piyasa mekanizmasına bırakılacak yani talimatla, siyasi talimatla kredi kararı alınamaz. Bu şekilde verilen kredilerin -Demirören Grubunda gördüğümüz gibi- nasıl sonuçlandığını hep beraber yaşıyoruz.

Finansal sistemdeki hasar tespitinin yapılması gerekiyor. Tabii, bunu bu iktidar yapacak değil. Bunu, İYİ Parti iktidarında yapılacak şeyler anlamında söylüyorum. Finansal sistemdeki hasar tespiti için bağımsız denetçiler tarafından bir varlık kalitesi incelemesini gerçekleştireceğiz. Türkiye’nin FATF’nin gri listesinden bir an önce çıkarılmasını sağlayacak şeffaflık adımlarını hızla atacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ERHAN USTA (Devamla) – Bankaların geri ödenmeyen kredilerini gecikmeden ve şeffaf bir şekilde bilançolarına yansıtmasını sağlayacak düzenlemeler de yapılacaktır.

Çok kısa bir şekilde yani önümüzdeki on yıl için makro hedeflerimizi şöyle sıralayabilirim, kamu maliyesi kısmına vaktim kalmadı, nasip olursa başka bir zaman konuşuruz onu: Bir defa, 5+5 yani 2 tane 10 yıl içerisinde bizim büyüme hedefimiz ortalama yüzde 6,5'tur. Türkiye yüzde 6,5 istikrarlı bir şekilde büyüyebilir. Sürdürülebilir bir cari açıkla, millî gelirin yüzde 1-2'si kadar bir cari açıkla bu işin sürdürülmesinin normal olacağını söylüyoruz. Enflasyonun kısa süre içerisinde yüzde 5'e indirilmesi ve bu seviyede tutulması Türkiye açısından uygun olacaktır. 2020 sonrasındaki on yıllık dönemde ilave 12 milyon istihdam hedefliyoruz yani bugün yaklaşık 28-29 milyon dersek yani 40 milyonu aşan bir istihdam hedefimiz var. Sanayinin millî gelir içerisindeki payını mutlak surette yüzde 30'lara getirmemiz ve o sürede uzun bir süre seyrettirmemiz gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Usta, teşekkür ediyorum.

ERHAN USTA (Devamla) – Selamlayayım.

BAŞKAN – Peki, bir selamlayın.

ERHAN USTA (Devamla) – Peki, inşallah, bir dahaki konuşmalarımızda bu çözüm önerilerimize daha fazla yoğunlaşma imkânımız olacaktır.

Dolayısıyla, son söz olarak şunu söylemek istiyorum: Şu anda açıklanan, böyle "paket" denilen şeyler bu yaralara merhem olacak nitelikte maalesef değildir, dolayısıyla, Türkiye'nin meselelerine yapısal bir şekilde eğilinmesi gerekir.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde başka söz talebi bulunmuyor.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KAMERUN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ ÇERÇEVE ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 30 Ocak 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Aydın Milletvekili Sayın Aydın Adnan Sezgin.

Buyurun Sayın Sezgin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Genel Kurulda çeşitli uluslararası anlaşmaları görüşüyoruz. Ben de bu vesileyle uluslararası ilişkilerimizin birtakım meseleleri üzerinde durmak istiyorum.

Biliyorsunuz, son günlerde, Körfez ülkeleriyle ilişkilerimizde hızlı bir onarım yaşanmaktadır; yıktığımızı onarmaya çalışıyoruz. Sayın Cumhurbaşkanının Birleşik Arap Emirlikleri'ni ziyareti sırasında 13 metne imza atılmıştır. Sayın Erdoğan, BAE'yi Türkiye'nin Körfez bölgesindeki başlıca ticaret ortağı olarak tanımlamıştır, Abu Dabi Veliht Prensini kasım ayındaki ziyaretleriyle iki ülke arasındaki ilişkilerde yeni bir dönemin başladığını da belirtmiştir. İlkeler bazında baktığımızda, iktidarın Birleşik Arap Emirlikleri'yle ilişkilerinde de Suudi Arabistan'la olan ilişkilerindeki gibi tutarsız bir seyir gözlenmektedir. Bu ülkelerle öngörülebilirlikten uzak bir ilişki çerçevesi tercih edilmiştir.

Çok konuşuldu, ben de bugüne kadar defalarca dile getirdim; o nedenle ayrıntıya girmeyeceğim ama şunu tekrardan ifade etmek istiyorum, yeniden kayıtlara geçmesi gerekiyor: 15 Temmuz darbe girişiminin arkasındaki en önemli aktörlerden olduğu söylenen Birleşik Arap Emirlikleri'yle bugünkü yakınlaşmayı hangi gelişme tetiklemiştir? BAE'nin 15 Temmuzun arkasında olmadığı mı ortaya çıkmıştır, yoksa Birleşik Arap Emirlikleri bu rolü için özer mü dilemiştir? İktidar 15 Temmuzun hesabını sormaktan vaz mı geçmiştir, yoksa 15 Temmuzun müsebbipleriyle ilgili olarak milletimiz bugüne kadar iktidar tarafından yanıtlanmış mıdır? İktidar bu dönemlerin hangisinde hata yapmıştır, hangisinde milletimizi yanlış bilgilendirmiştir? Şimdi, bugün doğru olanı yapıyorsak Birleşik Arap Emirlikleri'yle düşmanlığa varan ilişkilerimiz hatalı mıydı? O, hata değilse; o, hatalı değilse şimdi yapılan mı yanlıştır? Tabii, bu soruyu Mısır ve İsrail'le yeniden vuslat hamleleri konusunda da sorabiliriz ve liste uzayıp gider.

Biz, bu ülkelerle ilişkilerimizin normalleşmesine elbette ki karşı değiliz, hatta iktidarın sadece dışarıda kendisine yarattığı hasımlarla değil, içeride vatandaşlarıyla da barışması gerektiğini düşünüyoruz. Birtakım hezeyanların etkisinin azaldığı ve dış ilişkilerin onarılmaya başlandığı bu süreçten memnuniyet duyuyoruz. Yeni hatalar yapılmadıkça, millî güvenliğimiz ve ulusal onurumuz risk ve tehdit altına sokulmadıkça bu gelişmeler bizi hiçbir şekilde rahatsız etmez. İktidarın, bugüne kadar, hezeyan, lüzumsuz iddia ve anlamsız ideolojik ısrarları nedeniyle yaratılan husumetten dolayı, ulusal çıkarlarımız aşındırılmıştır, millî güvenliğimiz açısından önemli risk ve maliyetler yaratılmıştır. Bu iktidar, ağır maliyetler yaratan ama hesap vermeyen bir iktidardır. Hesap vermeme, bu iktidarın alametifarikasıdır, hataların hesabı verilmemektedir.

Mecliste sorduğumuz sorular da yanıtız kalmaktadır. Sayın Dışişleri Bakanına ve Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısına sormuştum: "Onlarca yıllık emek ve çabanın eseri olan savunma sanayimizin öncü şirketlerinin veya başka önemli sanayi kuruluşlarımızın Körfez ülkelerine yok pahasına satışı söz konusu olacak mı?" diye. Biliyorsunuz, BAE yetkilileri de Türkiye'deki bazı fırsatlardan istifade etmek istediklerini alenen dile getirmektedirler. Ben bu sorularına henüz yanıt alamadım. Çin Hükümetinin Uygar Türklerine yönelik zulmüne ilişkin sorularına da yanıt gelmemiştir.

İktidar, İdlid'deki durumla ve millî güvenliğimiz açısından yarattığı risk ve tehditlerle ilgili sorularına yanıt vermekten ısrarla kaçınmaktadır. Oysa İdlid'de Peşaverleşme eğilimi giderek hız kazanmaktadır. İdlid'deki gelişmeler iktidarın kontrolünden çıkarak çok olmuştur. İktidar, İdlid'deki tehditlere âdeti kayıtsız hâledir. Geçtiğimiz günlerde burnumuzun dibinde hem de ikinci defa IŞİD'in en üst düzey örgüt lideri öldürülmüştür. Bölge, teröristlerin cirit attığı bir melceye, terör örgütlerinin güvenli limanına dönmüştür. İktidar, İdlid'in terörden arındırılmasına ilişkin taahhütlerini yerine getirmek şöyle dursun, bölgedeki kontrolü gün geçtikçe daha da kaybetmektedir. Oysa bu, sadece Ruslara veya Rusya vasıtasıyla Suriye Arap Cumhuriyeti'ne verilmiş bir taahhüt değildir. Millî güvenliğimiz ve halkımızın emniyeti açısından da birinci derecede önceliklidir.

Değerli arkadaşlar, Ukrayna'da bölgesel ve küresel istikrarı sarsan ciddi bir kriz hâlen yaşanmaktadır. Bu süreçte bilhassa havuz medyasında çok yanlış yorumları unvanlı ağızlardan duyuyoruz maalesef. Ukrayna'da savaş çıkma ihtimalinin galip ihtimal olmadığını daha önceki konuşmalarında da belirtmiştim, son günlerdeki gelişmeler de bunu teyit etmektedir. Mamafih gayet ihtiyatlı bir iyimserlik içindeyiz. Rusya'nın kısa ve orta menzilli füzelere ilişkin kaygılarının müzakereye açılmasını da olumlu görüyoruz. Kısa vadede çatışma ihtimali bertaraf edilse bile, kuzeyimizde uzun süreli ve büyük bir donmuş ihtilaf söz konusu olacaktır. Evvela bunu kabul etmemiz gerekmektedir, Rusya bu tür durumları sever. Duma'nın, Ukrayna'nın Donetsk ve Lugansk bölgelerinin tanınması yönünde Putin'e yaptığı çağrısı da dikkat çekmek istiyorum. Bundan sonra Türkiye, bazı Batılı

ölkelerin ve Rusya'nın ama aynı zamanda Ukrayna'nın yaptıkları hataları, haklı ve haksız oldukları hususları iyice tespit etmelidir, rating arayışı peşindeki fantastik açıklama ve değerdendirmelerin ötesine geçebilmelidir. Bölgenin çok önemli bir ölkesine, Montrö Sözleşmesi'nin uygulayıcısına yaraşır bir şekilde, cumhuriyet dış politikası gelenekleriyle uyum hâlinde, güven artırıcı önlemlere ve bölgede huzurun tesis edilmesine katkıda bulunabilmelidir ölkemiz; Türkiye'nin buna gücü vardır, bu birikim Dışışleri Bakanlığımızda mevcuttur. Bunun üzerinde çalışılmalıdır, inisiyatif alınmalıdır ama Türkiye'nin bunu yapabilmesi için iktidarın hem siyaset zihniyetini hem dünya vizyonunu daha makul eksenlere oturtması gerekecektir. Oysa, Sayın Cumhurbaşkanını, tam tersine, bir anda çıkıp "arabuluculuk" gibi kimsenin anlayamadığı bir öneride bulunmuştur. Sonra arabuluculuktan tedricen geri adım atmıştı. Ben, o günlerde bu tür tekliflerin ancak stajyer devlet adamları tarafından yapılabilecek nitelikte egzersizler olduğunu belirtmiştim. Hiçbir hesap yapmadan böyle bir açıklamada bulunulmuş olmasını hâlâ eleştiriyorum ama bir defa daha altını çizmek istiyorum ki Türkiye sorunların çözümüne katkıda bulunabilir; içinde bulunduğu ittifak mevcudiyetini göz ardı etmeden yapabilir bunu. Türkiye, kendi çıkarlarını koruyacak şekilde, adım adım, hazırlanmış bir plan dâhilinde, eskiden olduğu gibi istikrar üreten bir ölked kimliğiyle bölgede huzura ve gerilimin düşmesine yardımcı olabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, ekonomimizin içinde bulunduğu vahim durumda iktidarın çok yanlış iktisadi politikaları elbette belirleyicidir ama ekonomik sorunlarımız da dâhil olmak üzere pek çok meselemizde esas belirleyici, Suriye başta olmak üzere Türkiye'nin uluslararası ilişkilerindeki sefalettir, işlenen vahim hatalardır. Cumhuriyet dönemi dış politika vizyonu ile Türkiye, hem bölgesel hem de küresel çapta kurduğu ittifaklar sayesinde dış politikadaki risk ve tehditleri daha oluşmadan engellemeyi başarmıştır. Milletimizin onurunu ve haysiyetini, millî güvenliğini ve vatandaşlarımızın çıkarlarını riske atmayan bir dış politika seçimlerden sonra yeni iktidarla birlikte yeniden uygulamaya konulacaktır. Ölkemizi dünyada layık olduğu itibarlı konuma tekrar yükselteceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Nuhoğlu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, Karayollarında işçi statüsünde görev yapan personele uygulanan ücret politikasındaki adaletsizliğe ilişkin açıklaması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Karayollarında işçi statüsünde görev yapan personele uygulanan ücret politikasındaki adaletsizlikten dolayı mağduriyetler yaşanmaktadır. Aynı iş, aynı derece ve kademedede çalışan personele uygulanan aylık ücret 1'inci skalada günlük 329 liradan, 2'nci skalada günlük 189 liradan hesaplanmaktadır. Skala uygulamasının yarattığı mağduriyetin yanı sıra toplu sözleşmelerle yapılan zamlar ücretlere aynı oranda yansıtıldığından aradaki fark her geçen yıl daha büyümekte, personelin mağduriyeti artarak devam etmektedir. Bakanlığa bağlı diğer bazı kurumlarda yapılan sözleşmelerde skala mağduriyeti giderilmeye çalışılırken Karayolları bünyesinde yaklaşık 16 bin kişinin mağduriyeti devam etmektedir. Beklentimiz, Anayasa'mızda yer alan "eşitlik" ilkesi gereğince bu haksızlığın acilen giderilmesi, ücretlerin makul seviyeye yükseltilmesidir.

BAŞKAN – Sayın Tokdemir...

33.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, tarımdaki elektrik zamlarının acilen geri alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tohum, gübre, mazot, ilaç gibi çiftçinin sırtında yük olan girdi maliyetlerinin üzerine bir de elektrik fiyatlarının zamlanması çiftçiye son derece olumsuz şekilde etkiliyor. Elektrik son bir yılda yüzde 150 zamlandı. Elektrik zamlarıyla dönüm başına elektrik maliyeti 1.250 lirayı aşmış, çiftçi kuyudan su çekemez hâle gelmiştir. Bu sadece çiftçinin sorunu değildir, bütün ülkenin sorunudur. Çiftçi enerji bedelinden dolayı şalterleri açamazsa hasat zamanında tarlalarda ürün olmaz, gıda enflasyonu tırmanır. Çiftçi şu anda ne yapacağını kara kara düşünüyor, durum değişmezse elektrik parasına çalışıyor olacak. Tarımdaki elektrik zamlarının acilen geri alınması gerekmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

34.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, miras kalan tarlalarda tarımsal üretim yapan çiftçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Köylerimizde tarımsal üretim yapan çiftçilerimizin önemli bir kısmı miras kalan tarlalarda ekim yapıyorlar. Bu tarlalar genel olarak baba ocağından tarıma devam eden kardeş tarafından işleniyor. Ancak bu vatandaşlarımızın tapuları kendi adlarına olmadığı, babadan miras kaldığı için hiçbir tarımsal destekleme primlerinden yararlanamıyorlar. Özellikle Çukurova bölgesinde bu konu ciddi bir sorun olmaktadır. Vekâlet toplayarak kira sözleşmesinin imkânsız hâle gelmesinden dolayı birçok arazi ekilmeden boş beklemek zorunda kalıyor. Basit bir usul değişikliğiyle çok çiftçi ailesinin tarımsal desteklemeden faydalanmasını sağlayacak bu düzenleme zaman geçmeden yapılmalıdır. Çiftçinin derdi sümen altı edilmemelidir, bir an önce çözüm üretilmelidir.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109) (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu.

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün "AİHM kararları ve iki AK PARTİ" başlığı altında konuşmak istiyorum. İki AK PARTİ var çünkü biri işine gelen AK PARTİ, diğeri işine gelmeyen AK PARTİ. 2000'li yılların başında haklar ve özgürlükler anlamında gayet makbul olan AİHM kararları, Avrupa Birliği kriterleri ve İstanbul Sözleşmesi, pusulayı otoriterleşme yönüne çevirince hemen gözden çıkarıldı. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve AİHM nedir? İthal ürünler mi? Hayır. Bu ülkenin iç hukuku ve kurucusu olduğumuz Avrupa Konseyinin de temelleri. Kararların uygulanması konjonktüre göre değişebilir mi? Hayır, asla değişmez. Peki, iki AKP ne yapıyor? İşine gelince "AİHM, AİHM" diyor, işine gelmeyince "AİHM kararları bizi bağlamaz." diyor. Elimizde mebzul miktarda ihlale ilişkin AİHM kararı var;

HDP'li siyasetçiler hakkında, Osman Kavala hakkında, ifade özgürlüğünün kullanılması hakkında, toplantı ve gösteri hakkı hakkında onlarca karar var. Uygulanıyor mu AİHM kararları? Hayır. Yani işine gelmeyen AKP açıkça suç işliyor ve bizim mücadelemiz sadece yoksulluğa ve açlığa karşı değil, aynı zamanda bu hukuk tanımazlığa ve yasa dışılığa karşı.

AİHM, henüz, 1 Şubatta açıkladığı kararıyla, 2016'da HDP'li 40 vekilin -yani bizlerin- dokunulmazlıklarının kaldırılmasını ve yargılanmasını ifade hürriyetine aykırı buldu. Sözleşmenin 10'uncu maddesinin ihlal edildiğini ve dokunulmazlıkların Anayasa'ya aykırı biçimde kaldırıldığını belirtti. Dokunulmazlıkların kaldırılması bu Meclisin zaten yıllarca üstünde taşıyacağı bir ayıptı ve bu tamamen tescillenmiş oldu. Bir gün bunun için özür dilenmedikçe, mesela, bu konuda da helalleşilmedikçe Meclis bu ayıbı üstünden kaldıramayacak. AİHM'in son kararına göreysel açık gerçek şu: Tüm tutuklu arkadaşlarımız derhâl serbest bırakılmalı. İktidara bağımlı yargı ise hukuka uymak yerine, dava üstüne dava açarak arkadaşlarımızı rehlin tutmaya devam ediyor. Kobani davası işte bu kumpas davalardan bir tanesi. Geçtiğimiz haftaki celse dizisinde müştekiler çağrıldı alelacele ama heyhat, ne oldu? Müşteki şikâyetçi değillerdi. Biri "Suçsuz insanların ceza almasını istemem." diyerek şikâyetinden vazgeçti. Bazı beyanları size okumak istiyorum. Biri dedi ki: "Polisler bana şikâyetçi olursam zararımın karşılanacağını söyledi. Ben bu yüzden şikâyetçi oldum ama bu insanlardan şikâyetçi değilim çünkü aracım zarar veren onlar değildi." Bir başkası "Ben merminin nereden geldiğini bilmiyorum, bu olayla ilgili herhangi bir beyanda bulunmadım ve dava açılmadı. Yargılananları tanımıyorum, o nedenle şikâyetçi değilim." dedi. Bir başkası "Ben ölümünden döndüm, bugüne kadar bir dava açılmadı, beni arayan soran da olmadı; yargılananları tanımadığım için şikâyetçi değilim." dedi. Bir başka müşteki ise "Ben ne amaçla burada olduğumu, niye katıldığımı bilmiyorum, beni bilgilendirir misiniz?" dedi. Mahkeme başkanı bir müştekiye sordu: "İsmi okuduğum sanıklardan şikâyetçi misin, değil misin?" Müşteki "O insanların bana zarar verip vermediklerini bilmiyorum. Eğer siz biliyorsanız söyleyin." dedi. Mahkeme başkanı "Yargılama sonucu açığa çıkacaktır." Müşteki "Tanımadığım insanlardan şikâyetçi olmam." Yani vicdanlı insanlardı. Mahkeme heyeti ise devamlı ve ısrarla müştekilere sanıklardan şikâyetçi olup olmadıklarını soruyor ve sonunda Selahattin Demirtaş isyan ederek "Müşteki bana zarar verenlerden şikâyetçiyim." diyor, siz ise "Bizden şikâyetçi olup olmadıklarını, ısrarla bizden şikâyetçi olduklarını söyletmeye çalışıyorsunuz." dedi. Evet, peki, müştekilere istenen cevaplar alınamayınca ne oldu? Alelacele bir gizli tanık icat edildi. Şimdilerde FETÖ firarisi olan Zekeriya ÖZ'ün hukuka aykırı olarak bir müştekiyi gizli tanık yaptığı günden beri her siyasi davaya bir gizli tanık yerleştiriliyor. Neden? Çünkü arkadaşlarımız ne olursa olsun cezalandırılmak isteniyor. Siyasi nedenlerle yargılanan pek çok kişi gizli tanıklar vasıtasıyla onlarca yıl hapiste tutuluyor ama amaç da zaten bu, tutuklama ve cezalandırma için gerekçe yaratmak. İşte, Kobani davasındaki gizli tanık da bu hukuksuzluğu tam olarak kanıtladı. "Heyet bu tanığı dinlemeye ne zaman karar vermiş? Tanık ifadesi neden cumhuriyet savcısının olmadığı ortamda alınmış?" ve bunlar gibi daha birçok soru mahkemede cevapsız kaldı.

Evet, AİHM Büyük Daire, 22 Aralık 2021'de açıkladığı kararında Selahattin Demirtaş'ın tutukluğunun hukuki değil, siyasi olduğundan hareketle, Türkiye'nin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 18'inci maddesini ihlal ettiğine hükmetmişti. Demirtaş'ın muhalif kimliği nedeniyle tutuklandığını tescilleyen 18'inci maddenin ihlali kararı Türkiye için ilk kez verilirken daha önce geçmişte de sadece Azerbaycan ve Gürcistan için verilmişti. AİHM kararlarını uygulamak sizin konjonktürünüze göre şekillenemez. Üstelik, açık söylüyorum, bu sadece bizim dile getirmemiz gereken bir konu da değil. Yargı işlemez ve AİHM kararı uygulanmıyorsa bunu bütün muhalefetin sık sık dile getirmesi gerekir. HDP'yle aynı görüşte olmakla... HDP'yle sınırlı bir konu değildir bu ya da bizim savunduklarımızı savunmakla sınırlı bir konu değildir. Bu ülkede biz Anayasa'yı ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni uygulayacak mıyız uygulamayacak mıyız? AİHM kararlarına uyulmamasına suskun kalanlar aslında bunun kararını hep birlikte veriyorlar. O yüzden, bu konuda hep birlikte hepinizin ses çıkarması gerekiyor değerli milletvekilleri.

İki AKP var demiştim. Bakın, Erdoğan, AKP'ye kapatma davası açıldığında, gayet güzel, AİHM'in ÖZDEP, Türkiye Birleşik Komünist Partisi, Sosyalist Parti kararlarına atıfta bulunarak ifade özgürlüğünden bahsedip parti kapatmanın sözleşmeye aykırı olduğunu söylüyordu, savunmada yargının siyasallaşmasının ne kadar tehlikeli olduğundan bahsediyordu. Şimdi ne oldu makbul Avrupa Mahkemesi? Söz konusu olan AKP olmayınca yalan mı oldu? İşte, bu yüzden iki AKP var diyorum; işine gelen AKP, işine gelmeyen AKP. Bu iş ekonomi, yoksulluk konusunda da böyle, hukuk ve özgürlükler konusunda da böyle. Yani sevgili halkımız, size yoksulluğu reva görenler aynı zamanda baskıyı da reva görüyorlar. İşte, yasaları, hukuku uygulamamak nedir biliyor musunuz? Yasa dışılıktır ve biz bu yasa dışılıkla mücadele ediyoruz. Türkiye şu anda Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi tarafından resmen ihlal prosedürü başlatılan ve özgürlükleri rafa kaldırmış bir ülke. İşte, ülkemizi bu duruma sokan vatanseverler de karşımızda oturuyorlar.

Son olarak, dün sevgili Aysel Tuğluk'la ilgili Adli Tıp Kurumunun verdiği raporumsu kâğıttan söz etmek istiyorum. "Raporumsu kâğıt" diyorum çünkü gerçekten, Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi -az önce söz ettiğim Kobani davasında Aysel Tuğluk tutuklu- sağlık sebepleriyle bugüne kadar Aysel Tuğluk mahkemede beyanda bulunamadığı için tam teşekküllü bir hastaneye sevkini sağlanarak bu durumun netleşmesi yönünde ara karar alıyor yani mahkeme şunu soruyor: "Aysel Tuğluk savunma yapabilecek durumda mıdır değil midir?" Peki, Adli Tıp buna cevap veriyor mu? Hayır, buna cevap vermiyor. Adli Tıp, iddianame hazırlamış gibi, tıpkı bir savcı iddianamesi gibi, atfedilen suçları art arda diziyo ve "Cezai sorumluluğu vardır." diyor. "Cezai sorumluluğu vardır."ı da o yıllara göre, hiçbir tıbbi belgeye dayandırmadan söylüyor ama savunma yapabilir mi yani o olayların ve o zaman sürecinin dışında şu anda Aysel Tuğluk'un durumu nedir, buna ilişkin hiçbir şey söylemek istemiyor ama istememesine rağmen, lafı binbir dereden su getirerek dolandırmasına rağmen yine de bir şey söylüyor: "Hafif bilişsel bozukluk vardır." diyor ve bilişsel bozukluğu olan birinin savunma yapamayacağı da açıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamlı) – Evet, Aysel Tuğluk cezaevinde kalamaz, zaten rapor da "Cezaevinde kalabilir." diyen bir rapor değil. Bu bilişsel bozukluğu göz önünde bulundurarak Aysel Tuğluk'un derhâl serbest bırakılması gerekir. Biz gözlerimizle görüyoruz Aysel'e olanları, bunun için illa gözlerinizle görmeniz gerekmiyor; hakikaten, yıllarca siyaset yapmış, bu ülkede değerli bir siyasetçinin, bir hukukçunun, meslektaşının bugün demans hastalığı karşısında, cezaevi koşullarında bulunmaması gerekiyor. Bunun için de ben tüm Meclisi ve tüm kamuoyunu duyarlı olmaya ve bunun için mücadele etmeye çağırıyorum.

Saygılar sunuyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu. Buyurun Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 109 sıra sayılı

Kanun Teklifi hakkında İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Kamerun'la aramızda imzalanan askerî çerçeve anlaşmasının hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Şu kısa zaman içerisinde, ülkemizdeki bazı sağlık sorunlarına, özellikle şehir hastanelerine değinmek istiyorum. Sağlık, sosyal ve biyolojik hayatımızdaki önemi nedeniyle, çözülmesi gereken sorunlar konusunda hep 1'inci sırada yer almıştır. Neoliberal sistemin büyüme kapıları AK PARTİ iktidarı, sağlıkta da rant getirebilecek her alanı değerlendirmiştir. Türk Sağlık teşkilatı pandemide iyi bir mücadele örneği verdi; başarı, sistemin değil, çalışanlarıdır. Hükümetin kendi müteahhitlerine gösterdiği şeffahtan sağlık çalışanları da esnaf gibi, işçi gibi, memur gibi, çiftçi gibi yararlanamamıştır. Sağlık personeli gözünü kırpmadan -ahlakları gereği- hayatını kaybetti; ölenlere rahmet, hasta olanlara Allah'tan şifa diliyorum.

Yoksulluk sınırı üzerinde hiçbir sağlık çalışanı para kazanamamaktadır. Maddi sıkıntılar, mesleklerinden doğan tıbbi riskler yanında sağlık personelinin bir derdi de şiddettir, can güvenliğidir. AK PARTİ zamanında sağlıkta şiddet aldı başını gitti, Hükümet gerekeni yapmayarak seyirci kaldı, bu durumuyla da olan olayların ortakçısıdır. Konuyla ilgili, İYİ Parti Grubumuzun vermiş olduğu kanun teklifi maalesef Genel Kurul gündemine getirilmemiştir.

Sağlık personeli, mesleki zorlukları, maddi yetersizlikleri ve can güvenliklerinin olmaması nedeniyle şimdiye kadar görülmediği bir şekilde bir beyin göçü sergilemektedir. Öyle ki saygın bir yabancı yayın organı okurlarına bu durumu "Türkiye'nin doktorları gidiyor, enflasyon sarmalının son zayıfı." şeklinde takdim etmiştir. On yılda 4 bin tıp doktoru ülkeyi terk etmişken son bir yılda bu, tırmanmış ve bini geçmiştir ülkemizi terk eden tıp doktoru sayısı. Sayı hızla artmaktadır, Türk sağlık sistemi devamlı kan kaybetmektedir.

Yalnız sağlık çalışanları mı hayatın zorluklarıyla savaşıyor? Sanırsınız, Allah korusun, büyük bir doğal felaket yaşadık ya da savaşa girdik ya da ülkeyi toptan sarsacak bir olay yaşadık. Toplumdaki bir avuç rantçı dışında günümüz Türkiye'sinde millet topyekûn hayatta kalma mücadelesi vermektedir.

Sağlık lime lime, nereye dokunursanız elinizde kalıyor. Pek çok sorun gibi sağlık sorunları da kangren safhasını aşmış, otoampütasyon safhasına girmiştir. AK PARTİ, "post-truth", gerçek ötesi, gerçeğin çarpıtılması ve onu kendi tarzına uygun servis etmekte gerekli tecrübe, bilgi ve enstrümanlara sahiptir. En tipik örneği ise şehir hastaneleridir. 3.500 yataklı devasa şehir hastaneleri, diktatörlerin tutkusal olarak sahiplendiği, yönetenlerin etki ve güçlerinin simgesi yaptıkları pahalı, hastalara eziyet olan yapıları çağırıştırılmaktadır. Hükümet kamu-özel işbirliğiyle köprülere, yollara, limanlara hangi gözle bakıyorsa şehir hastanelerine de aynı gözle bakmaktadır. Tüm kamu-özel işbirliklerinde olduğu gibi şehir hastanelerinde hiç açıklanmayan bir durum da sözleşmelerinin ticari sır olmasıdır. Zannedersiniz atom bombası, uranyum zenginleştirme tesisi, stratejik bir silah veya devrim yaratacak bir çalışma içindeyiz; hâlbuki altı üstü bir hastane. Anlaşmazlık durumunda Londra mahkemeleri yetkilidir. Hükümet, şehir hastanelerine karşı bu derece tavizkârdır. Şehir hastaneleri öyle takdim ediliyor ki sanırsınız gökten AK PARTİ'nin yüzü gözü hürmetine inen bir nimettir.

Değerli Türk milleti, olan şudur: Çalışan, hizmet veren hastaneyi yıktılar veya çalışamaz hâle getirdiler veya eski hastanelerin bir kısmında poliklinik hizmetleri gibi basit hizmetleri yürütüp, çalışsın diye hastaları şehir hastanelerine, şehrin 8-10 kilometre uzağında bir bina yaparak oralara gitmeye zorluyorlar. Çalışan aynı çalışandır, bilgi aynı bilgidir, tecrübe aynı tecrübedir. Şu anda şehir hastanelerinde hizmet veren personel başarılı ise -ki öyledir- terk etmedikleri devlet hastanesinde de başarılıydılar. "Bu hastaneler olmasaydı pandemiyle baş edemezdik." sözü koskoca bir safsatadır.

Devletin yaptığı hastanelerde bir yatağın maliyeti maksimum 74 bin dolar iken şehir hastanelerinde bir hasta yatağının maliyeti 400 bin dolar civarındadır. Kamu-özel işbirliği hastanelerin maliyeti devletin kendi yaptığı hastanelerin 5-6 misline mal olmaktadır. Bunun yanında görüntüleme hizmetleri, laboratuvar hizmetleri, otopark hizmetleri gibi getirisi yüksek hizmetler de hastaneyi yapan firmaya bırakılmıştır. Bu binaların bakım giderlerini de Sağlık Bakanlığı yüklenmiştir. Ayrıca, Sayıştay raporlarında görüyoruz ki -en basitinden- hiç yapılmamış yapılar yapılmış gösterilerek devlet zarara uğratılmaktadır. Şehir hastanelerinin yapılması bir dert, işletilmesi ise iki derttir. İşin kötü tarafı, yirmi beş yılda hastanelerin borcu bitecek, oysa hastane işletmesi bina yok oluncaya kadar milletin cebinden milyonlarca lira para çekmeye devam edecektir.

Şehir hastaneleriyle yaratılan bir diğer algı yönetimi de bu hastanelerin ülkemizin yatak ihtiyacını karşıladığı şeklindedir. Bakalım durum böyle mi? Eski hastanelerden şimdilik 5 tanesi yıkıldı, geri kalanlardan bir kısmı başka kurumlara devredildi. Konuyla ilgili Sağlık Bakanlığının resmî verisi yoktur. Yerde incelemeler sonunda 3 hastanenin de başka kurumlara devredildiği görülmüştür. 5 tanesi kapatılmış olup bir kısmında poliklinik hizmetleri verilirken bir kısmı da idari yapı olarak kullanılmaktadır.

Şehir hastaneleriyle ülkemizde 20.827 adet hasta yatağı kazanıldı. Bunun yanında 16 hastanenin atıl hâle getirilen yatak sayısı 6.020'dir. Bu hastaneler, şehir hastaneleri çalışsın diye kapatıldı. Şehir hastanelerinin bugünden sonra ülkemize maliyeti 81 milyar dolar olarak hesap edilmektedir. Döviz kurlarındaki yükseliş, hastane ödemelerinde aşırı yükselmelere neden olmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri'nin yıllık enflasyonu da bu borcun üzerine eklenmektedir. 2022 yılında Sağlık Bakanlığı bütçesinden şehir hastanelerine ayrılan pay 40 milyar Türk lirası iken dövizdeki artışlar nedeniyle bu miktar 64 milyar liraya revize edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, Sağlık Bakanlığının tüm giderleri için -hastaneleri, aile sağlığı merkezi, idari hizmetleri vesaire- 2022 yılı genel bütçeden ayrılan para 116 milyar liradır. 20.827 yatak için Sağlık Bakanlığı 6.020 yatağı terk etti, hastaneleri yıktı; kabaca sırf yatağa oranlarsak 20.827 yatak için Bakanlığın bütçesinin yüzde 18'i ayrılırken, geri kalan tüm hizmetler ve 230 bin yatak için ayrılan pay ise yüzde 82'dir yani Sağlık Bakanlığı, bütçesinin beşte 1'ini yataklarının onda 1'ine ayırmış durumda. Bu bütçeyle Sağlık Bakanlığı ya hastalara kurumlarının kapısını kapatacak veya bütçesini artıracaktır. Şehir hastaneleri yüzünden Sağlık Bakanlığı 2022'de Türk milletine sağlık hizmeti veremez durumdadır.

İYİ Parti, haksızlıkların farkındadır. Devlette devamlılığı biliyoruz. Bu hastanelerin muhataplarıyla masaya oturulacak, fahiş kazanç kalemleri gözden geçirilecek ve bu sözleşmeler yeniden düzenlenecektir. Biz hastanelere karşı değiliz, yapılan işlere karşı değiliz; milletin ihtiyacı varsa yapılacaktır, yapılsın, ölçek ne gerektiriyorsa o yapılsın.

Günümüzde hastane çokluğu gelişmiş ülkelerde övünç vesilesi olmaktan çıkmıştır. Ülkeler hastalarıyla değil, sağlam insanlarıyla övünmektedir. Hastane yıkıp hastane yapmak sükûnetle karşılanamaz. Biz, İYİ Parti olarak, yatırıma karşı değiliz, ranta karşıyız. İYİ Parti, ülkesinin parasını kuruşuna kadar koruyacaktır. Ülkemizin sağlık sistemi a'dan z'ye ıslahata muhtaçtır. İYİ Parti olarak biz birinci basamak sağlık hizmetlerine önem vereceğiz. "Kişiyi bırakın hasta olsun, ben tedavisini yapar, para kazanırım." görüşü ve duygusu içinde değiliz. Biz diyoruz ki: Sağlam insanlara sahip olalım, onların sağlığını koruyalım ve hizmetin büyük kısmını onlara götürelim.

İYİ Parti, Rüzgârgülü Projesi'yle ilk ve ortaokul öğrencilerinin sağlıklarıyla yakından ilgilenecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Yerli aşıda, ilaçta, tıbbi aletlerde dışa bağımlılığın azaltılması İYİ Partinin yakından ilgilendiği bazı sağlık sorunlarıdır.

Yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Musa Piroğlu.

Buyurun Sayın Piroğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MUSA PİROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, ülkenin her yerinde işçiler ayakta. Migros işçisi, Yemeksepeti işçisi, Aliağa'da gemi sökümü işçisi, İstanbul'da Darina Çorap işçisi, Gebze'de Farplas işçisi ve Antep'te tekstil işçileri... Ülkenin her yerinde işçiler hak, işçiler eşitlik için, işçiler emeğinin hakkını alabilmek için ayağa kalkmış durumda. Bu direnişlerden özellikle Migros ve Yemeksepeti direnişleri kritik önem taşıyor. Sınıf kavgasının, ekmek kavgasının, emek kavgasının keskinleştiği iki yer. Bir yanda sermaye, kibir ve işçiye karşı hoyratlık; öte yanda, hakkını almak için bütün gücünü ortaya koyan, direnişe geçen yoksul işçiler. Herkes şunu bilmek zorunda ki Migros'ta, Yemeksepetinde direnenler aslında bütün işçilerin ve yoksul halkın çıkarları için direniyorlar. Talepleri basit; bu yoksulluk düzeni, bu sefalet düzeni, bu yolsuzluk düzeni sona ersin. Bu işçiler, emeğinin hakkını almak istiyorlar ve sermaye yekvücut işçilerin karşısında duruyor. Sermayenin patronları, TÜSİAD'dan Cengiz'e, 5'li çeteye kadar yekvücut işçinin karşısına çıktığı her yerde bize düşen de işçinin yanında olmaktır. Migros'taki, Yemeksepetindeki işçilerin halktan basit bir talepleri var: "Dayanışmaya girin, boykot edin, bize destek verin." diyorlar. Yemeksepeti işçileri, Yemeksepetinden sipariş verilmemesini; Migros işçileri, Migros'a alışverişe gidilmemesini talep ediyorlar ve bize düşen bu talebi buradan bütün halklara dillendirmek. Ben, buradan açıkça talep ediyorum; bütün yoksullardan, alın teriyle geçinen herkesten, işçilerden... Bu işçilere ses verin, bu işçilerin sesi olun, onlarla dayanışmaya girin.

Peki, işçiler niye ayakta? İşçiler, kendilerine dayatılan cehenneme karşı ayakta. Sermaye ve iktidar el ele işçilere bir cehennem dayattılar. Kurlsız çalışma kural hâline getirildi. Taşeron çalışma ve güvencesizlik bir çalışma şekli hâline getirildi, patronlar için ucuz iş gücü cenneti yaratıldı ve işçilerin çalışma koşulları bir cehennem hâline getirildi. İşçiler bu cehenneme karşı ayakta. İşçiler, emeklerinin değersizleştiğinin farkında. İşçiler emeğinin değeri için ayakta, işçiler ürettiklerini kullanabilmek, ürettiklerini yiyebilmek için ayakta. Migros işçisi depoda, Esenyurt deposunda depoladığı, marketlere yolladığı ürünü evine götüremiyor. Yemeksepeti işçisi servis ettiği yemekleri çocuklarına yediremiyor. İnşaat işçisi milyarlık binaları dikerken kendi kirasını ödeyemiyor ve tekstil işçisi elektrik faturasının, tekstil işçisi doğal gaz faturasının, tekstil işçisi borçlarının altında ezilmiş durumda ve işçiler emeklerinin karşılığını istiyorlar, insanca yaşayacakları bir ücret, onurlu çalışma koşulları istiyorlar ve bunun için ayakta. Peki, işçiler bunu nasıl alacak? Soru burada başlıyor. İşçileri bu hâle getiren temel şey tam da burada başlıyor. İşçiler nerede hakkını aramaya kalksa karşılarında polisi buluyorlar. Ben Farplas direnişinin oradaydım, gece saat üç buçukta oradaydım. Sabah altıda polis girdi fabrikaya, işçilerden birinin bacağına kırdı, birinin burnunu kırdı, hamile kadınları tekmeledi ve işçileri zorla çıkardı. Ben Migros işçilerinin yanındaydım, polis zorla girdi depoya. İşçileri gözaltına alarak, 150'den fazla işçiye karakola götürerek depoyu boşalttı. İşçiler nerede hakkını aramaya kalksa karşılarında polisi, karşılarında jandarmayı buluyor çünkü sermayenin otoriter emek rejimi, otoriter bir hükümet, otoriter bir iktidar tarafından besleniyor ve dayatılıyor. Patronlar niye bu kadar hoyrat? Çünkü patronlar sırtını iktidara yaslıyor ve nerede sıkışsalar direkt iktidarın yanına koşuyorlar. Her gün kürsülerden demokrasi nutku çekenler, her gün iktidarı hukuka uymaya, Avrupa Birliği normlarına uymaya çağırıyorlar yani TÜSİAD'ın patronları, işçi eylemi nerede olsa hemen polisin yanına koşuyorlar ve polisten destek istiyorlar ve vali ve kaymakam ve polis patronun emrinde, işçinin karşısına dikiliyor ve onu darbediyor. İşçiler şunun farkında: Eğer bu otoriter emek rejimi bitirilecekse bunu destekleyen iktidar yıkılmak zorunda ve eğer iktidarı yıkmak istiyorlarsa yapacakları tek şey kalıyor; Kürt halkıyla yan yana gelmek zorundalar, Kürt emekçisiyle yan yana gelmek zorundalar, onların özgürlük talebine cevap vermek zorundalar ve bunu başardığımız gün, ancak bunu başardığımız gün biz yol almaya başlayacağız.

Ben TÜSİAD'ın önündeydim, işçilerle yan yanaydım, işçiler Çalışma Bakanını göreve çağırdılar; ben Migros'un önündeydim, işçilerle yan yanaydım, işçiler devleti göreve çağırdılar ve ben buradan onlara diyorum ki: Çalışma Bakanı görevini yapıyor, devlet de görevini yapıyor çünkü bu ülkede Çalışma Bakanının görevi işçileri korumak değil, Çalışma Bakanının görevi işçilerin haklarını korumak da değil, bu iktidardaki Çalışma Bakanının bir tane görevi var; işçilere karşı patronu korumak, işçilerin karşısında patrondan yana olmak, devletin yaptığı işte bu. Polisin görevi işçinin hakkını korumak değil, polisin görevi işçinin eylemini kırmak, ona verilen emir bu, kaymakama verilen emir de bu.

İşçiler ne yapmalı? Bize sesleniyorlar, milletvekillerinden ve bu Meclisten çözüm bekliyorlar ve bizden her gün ve sürekli olarak sorunlarının çözümünü için hamle yapmamızı istiyorlar. Ben onlara buradan sesleneyim, biz boş sıralara konuşuyoruz; ben onlara buradan söyleyeyim, söylediğimiz bu boş sıralarda bir karşılığı yok. Eğer işçiler kendilerinden yana yasal düzenlemeler istiyorlarsa, işçiler bu iktidarın kendilerinden yana olmasını istiyorlarsa önce bu iktidarı değiştirecekler, ondan sonra da harekete geçecekler. İşçiler sözünü söylemeden, işçiler kendi sözünün arkasına yığılmadan bu taleplerinin karşılığını bulma şansı yok. İşçiler için geçerli olan, faturasını ödeyemeyen herkes için de geçerlidir. Ekmek kuyruklarında bekleyenler, elektrik faturalarından şikâyet edenler, dükkânları kapanmakla yüz yüze gelen esnaf harekete geçmezse, mücadeleye girmezse, sesini yükseltmezse o faturaları ödemeye devam edecek, o kuyruklarda beklemeye devam edecek ve şikâyetle ve yakınmayla bu iktidar değişmeyecek. Yapılması gereken tek şey kalıyor; birleşmek, örgütlenmek ve mücadeleye atılmak. Ve elbette ki işçi örgütlerine, elbette ki toplumsal muhalefete, elbette ki bize o söz bu buraya taşımak, o sözün yanında dövüşmek, o sözün yanında durmak beraber durmak görevi düşüyor. İşçiler harekete geçtiğinde eğer biz orada yoksak bunun vebali bize aittir ve biz buradan diyoruz ki: Bu vebali kimseye taşıtmayacağız, biz üstümüze düşen görevi yapacağız.

Ben TÜSİAD'ın önündeydim, eyleme katılan işçilerin taleplerini de dinledim ve orada bir çıplak gerçek ortaya çıktı. Patronun rengi yok, ha 5'li çete olmuş ha TÜSİAD çetesi olmuş ve biz, bugün, burada, iktidarın 5'li çeteden alınıp Tuncay Özilhan'ın eline verilmesini savunan bir yerde değiliz. Bizim parti olarak da farkımız burada başlıyor. Biz "üçüncü yol" dediğimizde, biz "demokrasi ittifakı" dediğimizde, biz "emek güçlerinin ittifakı" dediğimizde, iktidarın, çetelerin tamamının, patronların, soygun çetesinin, yolsuzluk çetesinin elinden alınıp halkın kendisine verilmesini savunuyoruz. Biz "demokrasi ittifakı" dediğimizde, halkın kendi sözünü söylemesini istiyoruz. Biz "demokrasi ittifakı" dediğimizde, bütün ezilenlerin sözünün burada duyulmasını istiyoruz.

Sözlerime son verirken bir noktayı vurgulamak istiyorum. Dün Aysel Tuğluk hakkında Adli Tıp Kurumundan "Hapishanede kalır." raporu çıktı. Hapishanelerden ölümler gelmeye devam ediyor. Adli Tıp Kurumunda kendini doktor sayan Tıp Kurumu memurları şunu bilmelidirler: Çıkan her ölüm cinayettir ve atıkları her imza o cinayetin onaylanması için atılan imzadır; eninde sonunda hesap verecekler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Eskişehir Milletvekili Sayın Utku Çakırözer.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime Gazi Meclisimizde milletvekilliği yapma onurunu da taşıyan Dünya Organ Nakli Derneği Başkanı ve Başkent Üniversitesi kurucu Rektörü Profesör Mehmet Haberal'ı kutlayarak başlamak isterim. Dünya Sağlık Örgütü'nün halk sağlığı alanındaki en önemli ödülllerinden biri olan İhsan Doğramacı Aile Sağlığı Vakfı Ödülü'nü bu yıl tıp alanındaki başarılı çalışmaları nedeniyle Haberal Hocamıza verme kararı, sadece onun için değil, hem Gazi Meclisimiz hem de ülkemiz için büyük bir gurur ve mutluluk kaynağıdır.

Değerli arkadaşlarım, uluslararası anlaşmaların onaylanması Meclisimizin asli görevidir; görevimizi yapıyoruz ancak bizden acil düzenleme bekleyen milyonlar var. İşte, hekimlerimiz, hemşirelerimiz, sağlık çalışanlarımız özlük haklarını düzenleyecek meslek yasasını bekliyor, taleplerini Meclise duyurabilmek için günlerdir meydanlarda. Umudunu Meclise bağlamış emeklilikte yaşa takılan yüz binler var. Hayat mücadeleleri, zamlar ve astronomik faturalar karşısında daha da zorlaştı. Emeklilerimiz, emekçilerimiz ve muhtarlarımız maaşlarında iyileştirme bekliyor. Çiftçilerimiz bankalara, Tarım Kredi Kooperatiflerine olan kredi borç faizlerini silecek düzenlemeyi bekliyor. Hasta yatağında solunum cihazı kullanan binlerce yurttaş elektrik faturasına devlet desteği bekliyor. Demiryolları, Eti Maden, şeker fabrikası, ÇAYKUR'da binlerce geçici işçi güvence sağlayacak kadro bekliyor bizden.

Peki, biz ne yapıyoruz? Bu hafta tek gündemle Fildişi Sahilleriyle, Sao Tome ve Principe'yle, Kamboçya'yla imzalanan anlaşmaları konuşuyoruz, oyluyoruz. İyi ama gerçekten bunlar yıllardır çözüm bekleyen milyonların taleplerinden acil mi? Milyonlar mağduriyet yaşarken Gazi Meclisimizin önceliği bu mudur değerli milletvekilleri?

Tabii, uluslararası anlaşmalar demişken onayımızla yürürlüğe girenler kadar bizim onayımız alınmadan, Meclisin hakkı gasbedilerek hukuksuzca feshedilen anlaşmalar da var; İstanbul Sözleşmesi'nden bahsediyorum. Bakın, milyonlarca kadın yurttaşımızın can güvenliğini koruyan uluslararası bir sözleşmeden bir gece yarısı tek kişinin kararıyla çıktık. "Yapmayın." dedik; siyasi partiler, sivil toplum örgütleri, kadınlar çağrıda bulundu, dinletemedik. Kadına yönelik şiddette sözleşmeden çıkılmadan altı ay önceki rakamlar ile çıkıldıktan altı ay sonraki rakamlara bakıldığında maalesef yüzde 15'lik artış var. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun raporuna göre, şüpheli ölümlerle birlikte 2021'de 497 kadın cinayeti yaşandı. Sözleşmeden çıkıldıktan sonra cezasızlık politikası arttı; kadına yönelik şiddet ve cinayet davalarında vahim ceza indirimleri veriliyor, sorumlular korunuyor, katiller tahliye ediliyor. Bu kaygı verici gerçekler ışığında "İstanbul Sözleşmesi yaşatır." diyoruz. Kararlıyız, Cumhuriyet Halk Partisi iktidarının ilk haftasında İstanbul Sözleşmesi'ne derhâl döneceğiz.

Değerli milletvekilleri, işte, bugünkü görüşmelerimizde katkı sunma çabası içinde olduğumuz dış politikamıza gelince, saray iktidarı dış politikada yaptıkları vahim hataların yarattığı ağır tahribatın nihayet farkına varmış ki bugünlerde yeni bir kavramdan bahsediliyor; Türkiye etrafında sorunsuz çember yaratılacakmış, çevremizde iyi ilişkilerle sahip olduğumuz ülkelere bir dostluk halkası oluşturulacakmış. İşte, bakıyorsunuz, Emirlikler, Suudi Arabistan, Katar'a ziyaretler yapılıyor; Mısır'a, İsrail'e heyetler gönderiliyor. İsrail Cumhurbaşkanı gelecek, Ermenistan'la normalleşme adımları...

Öncelikle şunu ifade edeyim ki: Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, çatışmacı ideolojik söylemler, kibir ve hamaset dolu nutuklar yerine Türkiye'nin ulusal çıkarını koruyacak akılcı bir dış politikaya ihtiyaç olduğunu sürekli vurguluyoruz. Nitekim bu doğrultuda, Suriye, Mısır ve İsrail'le ilişkilerin düzeltilerek bir an önce büyükelçi atanmasını ilk dile getiren kişi de Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu olmuştur. O nedenle, söz konusu çabaların dış ilişkilerimizde toparlanmaya kapı aralmasını biz de arzu ederiz ancak bu yeni kavramı görünce akıllara, AKP dış politikasının bir dönem popülizm olan "komşularla sıfır sorun" sloganı geliyor. "Sıfır sorun" diye nutuk atınız, etrafımızda sorun yaşamadığınız komşu bırakmadınız. Şimdi de bu sorunsuz çember, beceriksiz politikalar sonucunda bir avare kasnağı ya da ateş çemberine dönmesin diyorsanız dostça tavsiyelerimize kulak verin.

Bu "sıfır sorun" fiyaskosunun nedenleri neydi? 1) Akılcı, çıkarlarımızı korumaya dayalı politikalar oluşturulamamasıydı. 2) Dışişleri Bakanlığı ve diğer kurumlar politika belirleme süreçlerinden dışlanmıştı. Ve tabii ki tüm bunların arkasında yatan asıl neden de saplantı derecesine varan ideolojik tercihlerdi, bölge ülkelerinin iç işlerine müdahalelerdi. İşte, şimdi, tam da bu ideolojik saplantılardan uzak durulması gerekir. AKP döneminde hırpalanmış Dışişleri Bakanlığının profesyonel kadrolarının politika yapma sürecine bilgi birikimlerini katma imkânı yeniden yaratılmalıdır.

Bir başka hususu da dikkatinize getirmek isterim. Dış politikadaki bu keskin dönüşlerin ardında yatan çıplak gerçeği bizim gibi dünya da görüyor; beceriksiz, liyakatsiz kadrolarınızın batırdığı ekonomiyi seçim sandığını görebilecek kadar doğrultabilmek için Körfez ülkeleriyle bu hamlelerin yapıldığını bilmeyen yok. O zaman, ortada bir sorun var, bu sorunsuz çemberin önemli bir eksiği var; o da hep ülkemizin doğusundaki, Körfez'deki, Orta Doğu'daki ülkelerle ilişkilerinin düzelmesinden bahsedilmesidir. Oysa, aynı şekilde, doğudaki kadar Türkiye'nin batısındaki ülkelerle ve örgütlerle de ilişkilerin toparlanmaya ihtiyacı var; ancak böyle yapılırsa bunun sadece ekonomik getirisi olan bir dış politika hamlesi olmadığına dünyayı ikna edebilirsiniz.

Tam da bu noktada, Türkiye'nin dış ilişkilerinde son yetmiş yıl içinde 2 temel çıpasını sizlere anımsatmak isterim: Biri, güvenlik alanında NATO üyeliğimizdir; ikincisi, hukuk güvencesi, insan hakları ve demokrasi alanında Avrupa Konseyi üyeliğimizdir. Şimdi, görüyoruz, her fırsatta Cumhurbaşkanı, Millî Savunma Bakanı sık sık çıkarak "NATO'da yükümlülüklerimizi yerine getiririz." diyorlar. İyi, peki, o zaman Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu -ki az önce öğrendim Covid geçirdiğini, buradan kendisine geçmiş olsun dileklerinizi iletiyorum- çıkıp korkmadan "Avrupa Konseyindeki yükümlülüklerimizi de yerine getirmeliyiz." diyebiliyor mu? Ama tersini yapıyorsunuz. Kurucusu olduğumuz, yetmiş üç yıldır üyesi olduğumuz Avrupa Konseyinden atılma noktasına geldik. Türkiye adına utanç kaynağı bir durumla karşı karşıyayız. Bu sorunun ivedilikle çözülmesi lazım, AİHM kararlarının yerine getirilmesi lazım.

Güncel örnekler vereyim. AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan Emirlikler'e gitti. Ne demiştik? Ulusal çıkarımız, halkımızın güvenliği ve refahına katkı sağlayacak adımları destekleriz. İyi de işte elimde açıklamalar var, hepsi son birkaç yılın açıklamaları. "Darbe girişimine kimin ne para harcadığını biliyoruz." diyor Sayın Erdoğan. "Türkiye'deki darbe kalkışmasına Müslüman bir ülke 3 milyar destek sağladı." diyor Sayın Çavuşoğlu. Süleyman Soylu daha geçen yıl "En açık şekilde söylüyorum, Birleşik Arap Emirlikleri 15 Temmuzun ABD'yle birlikte failidir; net. O faillerden biri olan Muhammed Dahlan hakkında kırmızı kategori koyduk. 15 Temmuzun teröristlerinden biridir." diyor.

Şimdi, 15 Temmuz gecesi sabaha kadar burada direnen milletvekillerinden birisi olarak benim ve sizlerin sormak hakkımız değil mi? Bu iddialar doğruysa ne işiniz var orada Sayın Erdoğan? Özür mü dilediler? Kırmızı bültenle aradığınız Dahlan'ı teslim mi ettiler? Dahlan hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen suçlamalar ne oldu? Yok, bu iddialar doğru değilse yine hepimizin şunun yanıtını istemek hakkımızdır: "Madem doğru değildi, neden bu söylemleri kullandınız? Yoksa Katar'ı korumak için, asker gönderirken kamuoyunu ikna etmek için, Birleşik Arap Emirlikleri'ni hedef alan, doğru olmayan bu iddialara mı sarıldınız?" İşte bu örneklerden ders çıkarmalı "Sorunsuz çember kuracağız." diyen akıllar.

İşin bir başka boyutu daha var değerli arkadaşlarım, dış politikada sorunsuz çemberin olmazsa olmazlarından biri de Dışişleri Bakanlığımızın dış politikada yeniden etkin hâle gelmesidir. Kurumlar, içinde bulundukları binaların görkemiyle değil, o duvarların içinde çalışanların ürettiği nitelikli politikalarla değer kazanır. Şimdi, Bakanlığa baktığımız da büyük bir moralsizlik var. İşte size liste, okuyorum: Derya Örs, İran; İrfan Neziroğlu, Sudan; Mehmet Güllüoğlu, Tanzanya; Hamit Ersoy, Brunei; Kenan Yılmaz, Libya; Mehmet Yılmaz, Somali; Aşkın Asan, Endonezya; Ahmet Kavas, Senegal; Cahit Bağcı, Azerbaycan; Tülin Kara, Makedonya; Ayşe Hilal Sayan, Kuveyt; Ayşe Usluer, Umman; Mahinur Özdemir Göktaş, Cezayir; Lütfullah Göktaş, Vatikan; Mustafa Göksu, Katar; Merve Kavakcı, Malezya; Gülnur Aybet, UNESCO; Kerem Alkin, OECD; Ozan Ceyhun, Avusturya; Abdulkadir Emin Önen, Çin; Şaban Dişli, Hollanda; Egemen Bağış, Çek Cumhuriyeti; Murat Mercan, Amerika Birleşik Devletleri.

Tam 23 tane, atladıklarımla 25-30 arasında isim; hepsi AKP eski milletvekili ya da onların yakını kimi de saray bürokrati. Aralarından birinci turunu bitirip ikinci başkentine gönderilenler bile var değerli arkadaşlarım. Toplam 153 büyükelçilik var. Şam, Kahire, Tel Aviv boş. Bunları çıkardığınızda neredeyse her 5 merkezden 1'inde AKP eski milletvekili oturuyor. Elinizi vicdanınıza koyun lütfen, bu kadarı da olur mu? Ankara'da kimi evinde kimi Bakanlıkta onlarca yetişmiş büyükelçi görev bekliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Otuz-otuz beş yılını bu mesleğe, bu devlete adanmış büyükelçiler 2022 zammıyla bile yoksulluk sınırının biraz üzerinde maaşlarla hâlâ devlete hizmet için görev bekliyor. Dışarıdaki büyükelçilerin dönme vakti geldi, dönecek; içerdeki gidecek, çocuğunun okulunu ayarlayacak ama bakıyorsunuz, ortada kararname yok, koskoca bir yıl geçmiş, insanlar huzursuz, beklemede. Lafa gelince “insani diplomasi” diyorsunuz ama Bakan Bey'in umurunda bile değil. Neymiş? Bakanlığın adaletli yönetiyormuş. Adaletten bahseden Bakan Çavuşoğlu'nun gözden kaçırdığı bir şey var: Bu mesleğe otuz-kırk yılını vermiş, kendini yetiştirmiş onlarca büyükelçinin tamamen subjektif değerlendirmeler ve adam kayırma yöntemiyle dış tayine gönderilmemesinin insani boyutunun yanında çok ciddi bir hukuki boyutu da bulunmaktadır. Bağımsız ve tarafsız yargının hâkim olacağı gelmekte olan yeni dönemde başka tüm haksızlıklar gibi bu keyfi atamaların da hesabı sorulacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Son cümlelerimle selamlayabilir miyim?

BAŞKAN – Peki, bir selamlama alalım.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Yeni atama listesinde kendine yer beğenmeye çalışan AKP'li eski milletvekilleri ve saray bürokratları varsa...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Yenileri de, yenileri de.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – ...onlara da bir çift sözümüz var: Hevesli olmayın, sanmayın ki kapağı atmak için gideceğiniz yerde rahat olacaksınız. İktidar değişikliğiyle ilk kararnamede döneceğinizi bilerek bu görevlere talip olun ya da baştan “Teşekkür ederim, istemem.” deyin, kendi lehinize olsun.

Sorunsuz çember projesinin mimarlarına da seslenmek isterim: Önce Dışişleri Bakanlığında birlikte çalışacağınız insanların güvenini kazanın.

Hepinizi bu duygularla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

Sayın Tıgılı...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, Giresun'da eski nişanlısı tarafından öldürülen Sıla Şentürk'e ilişkin açıklaması

NECATİ TIGLI (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu ülkede kadınlar her gün erkekler tarafından öldürülüyor. Geçtiğimiz yıl 497 kadın erkekler tarafından katledilmişti, bu yılın ilk ayında 54 kadın öldürüldü. Bugün Giresun'da 16 yaşındaki çocuğumuz Sıla Şentürk eski nişanlısı tarafından öldürüldü, hem de boğazı kesilerek katledildi. Sıla Şentürk'ün nişanı bozulunca ölüm tehditleri almaya başladı. Bir süre devlet koruması almış olsa da bugün gelinen noktada 16 yaşındaki Sıla'mız boğazı kesilerek katledildi.

İktidara soruyorum: Çocukları ve kadınları yaşatma iradesi olan İstanbul Sözleşmesi'ni iptal ettiniz, içiniz rahat mı? Kadınları hedef gösteriyorsunuz, içiniz rahat mı? Her gün kadınlarımız, çocuklarımız öldürülüyor, siz nasıl rahat uyuyorsunuz? Şiddetin son bulması ve yasal önlemlerin alınması için daha ne yaşanmalı? Artık yeter! Artık yeter! Artık yeter! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

36.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, devlet kurumlarındaki liyakatsiz atamalara ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Son yıllarda devlet kurumlarında çalışma ya da kurum içi yükselme ve unvan değişikliği sınavlarında başarılı olan binlerce vatandaşımız sözlü mülakatla karşı karşıya kalıyor. Devlet Demiryollarında daha önce yapılmış yazılı yükselme sınavında 84 puan almış bir çalışana sözlü sınavda 66 puan veriliyor ve eleniyor; yazılı sınavda 60 puan almış bir çalışana 88 sözlü puanı verilerek görevde yükselmesi sağlanırken 80 yazılı sınavına karşılık 60 sözlü sınavı sonucuyla bir başka aday görevde yükselmiyor. Atamalarda ve kurum içi sınavlarda başarılı olmalarına rağmen kadın çalışanlar tercih edilmiyor. Hele bir de kadın ve engelliye hak etikleri yere ulaşmalarına asla imkân tanınmıyor. Tüm bunların belgeleri bizde saklı.

Türkiye'nin her yerinde bu liyakatsiz, yandaş atamalara son verin; hak edenin hakkını verin, hak yemeyin diyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

37.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Türkiye'nin yaşadığı sancıkların bir kısmının büyük dönüşüm, değişim, hedef büyütme, seviye yükseltme iradesinin neticeleri olduğuna ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye bugün 81 vilayet ve 84 milyon vatandaşıyla sanayiden savunmaya, istihdamdan sosyal güvenlik ve desteklere kadar her alanda kendine güveniyorsa bunu birilerinin ihsanına değil, kendi emeğimize ve gayretimize borçluyuz. Türkiye'nin girdiği kalkınma ve büyüme sürecinde elbette ki sıkıntılarla karşılaşyoruz. Yaşadığımız sancıklarımızın bir kısmı, yaşadığımız büyük dönüşüm, değişim, hedef büyütme, seviye yükseltme iradesinin neticelerindendir. Bize düşen, büyük ve güçlü Türkiye hedeflerimize doğru yürümeye devam etmek, mücadeleyi kararlılıkla sürdürmek ve başarmaktır.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde yirmi yıldır ülkemizin ve milletimizin asırlık meselelerini biz nasıl çözdüysek bugün de sıkıntıları hep birlikte aşarak üstesinden geleceğimize inanıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, İç Tüzük 60'a göre herkese söz verme çabası suistimal edildiği için bundan sonra birleşimin başındaki ilk 20 kişi dışında kalanların Divana gelip niçin söz talep ettiğini söylemesi şartıyla değerlendirip kendilerine söz vereceğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, İç Tüzük 60'a göre 2 arkadaşına daha söz vereceğim, bundan sonra da İç Tüzük 60'a göre söz vermeyeceğim. İç Tüzük 60'a göre sisteme giren bütün arkadaşları konuşturmayla çalışıyordum, herkese söz vermeye çalışıyordum ama bunun suistimal edildiğini görüyorum. Bu nedenle de birleşim açıldığında ilk 20'nin dışında İç Tüzük 60'a göre talebi olan Divana gelip niçin talep ettiğini söyleyecek, ona göre İç Tüzük 60'a göre söz vereceğim.

Sayın Şahin...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, AKP Hükûmetinin temel gıda ürünlerindeki KDV indiriminin yükünü esnafın sırtına yüklediğine ilişkin açıklaması

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Muhalefetin baskıları ve ekonomik buhran altında ezilen vatandaşların tepkilerine dayanmayan AKP, seçim yatırımı olarak temel gıda ürünlerinde yüzde 8 olan KDV oranını yüzde 1'e düşüreceğini açıklamıştır. Tüm gıda ürünlerinde KDV oranının aynı olması gerekir. Et, balık, çay, kahve, peynir gibi temel ürünlerdeki KDV'yi yüzde 1'e indiren resmî karar gerekli bir uygulamaydı ancak temel gıda ürünleri satışı yapan esnaf bu ürünleri yine yüzde 8 KDV'yle almakta, aradaki 7 puanlık fark devlet tarafından değil, esnaf tarafından karşılanmaktadır. AKP Hükûmeti yükü esnafın sırtına yüklemiş, temel gıda satışı yapanları mağdur etmiştir. Bu kez esnafı mağdur eden AKP'nin, ilk alımda ortaya çıkan bu yüzde 7'lik farkı esnafa ödemesi veya ilk vergi ödemesinde esnafa kolaylık sağlaması gerekmektedir. Enflasyon iktidarın yanlış para ve maliye politikalarının sonucudur, acilen düzeltilmelidir.

BAŞKAN – Sayın Özer...

39.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, gıda fiyatlarının düşürülmesi için iktidarın üretim maliyetlerini düşürmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

AYDIN ÖZER (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tüketici Hakları Derneğinin araştırmasına göre, en az 25 milyon insanımız açlık sınırının, en az 51 milyon insanımız da yoksulluk sınırının altında yaşıyor yani 84 milyonluk nüfusun yüzde 90'ından fazlası açlık ve yoksulluk sınırının altında. Peki, durum böyleyken yüksek gıda fiyatlarının düşürülmesi için neden doğru ve gerçekçi adımlar atılmıyor?

Bugüne kadar tarım ve hayvancılıkta üretimi artırmak yerine, ithal edip ihracatı izne bağlayan, depo basıp tanzim satış çadırı kuran iktidara sesleniyorum: Bir zahmet tarlaya gidin, üreticinin gözlerine yakından bakın. O gözlerde gıda fiyatlarını düşürmek için öncelikle elektrikte, mazotta yaptığınız zamları geri almanız ve üretim maliyetlerini düşürmeniz gerektiğini göreceksiniz. Ayrıca o gözler size, ancak üretimi artırmakla Türkiye'deki tüm vatandaşların gözlerinde pırıltı olacağını gösterecek; bir zahmet bakıverin.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109) (Devam)

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz talep eden, İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Hayrettin Nuhoğlu.

Buyurun Sayın Nuhoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında -imzalanan- Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Selamlarımı sunarım.

Biri yürütme, biri yürürlük olmak üzere 3 maddeden oluşan bu teklife uluslararası anlaşmaların kanunlaşmasında fayda gördüğümüzden, genellikle “kabul” oyu verdiğimiz için gene “kabul” oyu kullanacağımızı beyan ediyorum.

Ben fırsat bulmuşken dış politikanın geneli üzerinde bir değerlendirme yapmak istiyorum. Son yıllarda başarısız dış politika yüzünden genellikle hep taviz veren taraf oluyoruz. Gerçi taviz vererek kaybetsek bile sürekli başarı hikâyeleri anlatılmaktadır. Dış politika sadece siyasi ilişkilerden ibaret değildir, yansımaları ticaret ve yatırımlardan turizme kadar her konuda etkisini göstermektedir. Bizim gibi büyük devletler büyüklüklerine yakışır bir dış politika takip etmelidir. Böyle bir politika takip edebilmek için donanımlı, liyakatli ve devlet terbiyesi almış büyükelçilere ihtiyaç vardır. Zira büyükelçiler devletimizin temsilcisidir, iktidar partisinin temsilcisi değildir, il başkanları gibi davranamazlar ve il başkanı muamelesi göremezler. Ne var ki iktidarın anlayışı ve uygulamaları bu yöndedir. Bir gün dahi devlet memuru olmamış, diploması dili konuşamayan partizanları ve aile yakınlarını devlet temsilcisi olarak büyükelçi atadılar. Bunların liyakati ve mesleki bilgileri yoktur. Daha önemlisi, Türkiye Cumhuriyeti'ne olan aidiyetleri de şüphelidir, içlerinde çifte vatandaşlık pasaportu taşıyanlar olduğu iddia edilmektedir. Diplomatik bir meslektir, önemli ve değerli bir meslektir; kâtiplikten başlayan süreç büyükelçiliğe kadar çıkar.

Partili Cumhurbaşkanlığı sistemiyle birlikte Dışişleri Bakanlığını öyle bir hâle getirdiler ki geleneksel dış politikamız yerle bir edildi, siyasetin giremediği bu devlet kurumu âdeta Adalet ve Kalkınma Partisinin yan kuruluşu oldu. Liyakat ve kariyer her zaman ön planda tutularak yirmi-yirmi beş sene görev yaptıktan sonra büyükelçi olunurken bugün, aile yakınları ve genellikle şaibeli kişiler büyükelçi olmaktadır; çok sayıda büyükelçi meslek dışından atanmıştır. “Meslek dışından büyükelçi ataması olamaz.” demiyoruz elbette. Özel sebeplerle nadiren olabilecek bu atamalarda partizanlığa değil, tam tersine liyakate bakılır. Eskiden büyükelçilikten ayrılarak siyasete girilirken Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarıyla birlikte milletvekilliğinden büyükelçiliğe geçilir oldu.

Dinimizle alay eden “Bakaracı makaracı” Bakan hâlâ Prag'da büyükelçilik yapmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri vatandaşı da olan eski bir milletvekili Malezya'da; başka eski bir milletvekili Japonya'dan Amerika Birleşik Devletleri'ne geçti. Başka bir milletvekili Çin'de, eski milletvekilleri biri Cakarta'da, diğeri Bakü'de, eski milletvekilinin danışmanı ile evlenen hanımefendi Cezayir'de, eski bir danışman Vatikan'da, eski bir bakanın ablası Kuveyt'te, İstanbul'da çok konuşan ama boş konuşan bir belediye başkanının kardeşi Doha'da, partinin bürokratlarından biri Kosta Rika'da, diğeri Tobago'da büyükelçi. Daha birçok var, sayıları 20'den fazla. Aslında, çok daha önemli birisi var: Almanya'da Yeşiller Partisinde siyaset yaparken komünist geçindiği için adı “karpuz” olan, Adalet ve Kalkınma Partisine gelip milletvekili adayı olduğunda “fırıldak” denilen kişi, Ermeni militanlara sempatisi bilindiği hâlde Ermeni militanlarca görevi başında şehit edilen Daniş Tunalıgil'in görev yapmış olduğu Viyana'da büyükelçilik yapmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti devletinin dünyadaki itibarı da ne yazık ki bu tercihi atamalarla azalmaktadır.

Değerli milletvekilleri, dış politika konusunda söz almışken Doğu Türkistan'daki zulümden bahsetmeden geçmek olmaz. Aslında, dünyadaki çok sayıda ülke Çin'in uyguladığı insanlık dışı muameleyi kınarken, açıklamalar yaparken, şu anda devam etmekte olan Kış Olimpiyatları'na diplomatik boykot uygularken, bunu yapan çok sayıda devlet varken bizimkilerin suskun kalmaya devam etmesinedir yitemim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Orada yaşayan 40 milyona yakın soydaşımız bizi kardeş görüyor ama Türkiye Cumhuriyeti'ni yöneten iktidar öyle görmüyor. İktidarın değerli milletvekillerine soruyorum şimdi: Doğu Türkistan'da nelerin olduğunu duymuyor musunuz, bilmiyor musunuz; uygulanan sistematik yok etme politikası sizi hiç etkilemiyor mu? Neden suspus oluyorsunuz, onların Türk ve Müslüman olduğunu bilmiyor musunuz yoksa? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Çin'den beklentileriniz mi var yoksa veya Çin Halk Cumhuriyeti'yle ilişkileri Maoperestlere mi ihale ettiniz? İhaleyi alan Maocu çoktan yer teslimi yaptı, görevini icra ediyor; bu durumdan memnun ve mutlu musunuz?

Biliniz ki Türk milleti Doğu Türkistan'daki kardeşlerinin yanındadır. İYİ Parti iktidarında, bu zulüm ve çileye son vermek için Türkiye Cumhuriyeti devleti tarafından her şey en etkili şekilde yerine getirilecektir, bundan kimsenin şüphesi olmasın.

Değerli milletvekilleri, konuşmamın son bölümünü Atatürk'ün dış politika üzerine muhtelif zamanlarda söylemiş olduğu farklı sözlerine ayırdım çünkü büyük devletlerin millî hedefleri doğrultusunda uyguladıkları dış politikalar şahsi dostluklara ve ilişkilere bağlı olarak yürütülemez. Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluş felsefesine ve kurucu iradeye savaş açmak yerine, bu çok değerli görüşlere kulak verilmesini önemle tavsiye ediyorum.

İşte, Atatürk'ün söyledikleri... Muhtelif konuşmalardan aldığım için maddeler hâlinde sıralayacağım:

1) "Dış siyaset, bir toplumun iç kuruluşuyla sıkı şekilde ilgilidir çünkü iç kuruluşa dayanamayan dış siyasetler daima mahkûm kalırlar. Bir toplumun iç kuruluşu ne kadar kuvvetli, sağlam olursa dış siyaseti de o nispette güçlü ve sağlam olur."

2) "Komşularıyla ve bütün devletlerle iyi geçinmek, Türk siyasetinin esasıdır."

3) "Biz, milletlerarası münasebetlerde karşılıklı güven ve saygıyı hedef tutan, açık, samimi politikanın en ateşli taraftarıyız. Hassasiyetimiz, bu yolda kendisini gösteren hazırlıklara ve uğraşılara karşı, bunların bizim için de fiilî ve gerçek bir güven oluşturup oluşturmayacağı noktasındadır."

4) "Milletlerin siyasetinde ancak menfaatleri vardır, kimsenin kimseye dost olmayacağını bilelim."

5) "Maalesef, Türk'ün geleneksel dostu yoktur. Menfaatler müşterek olunca Avrupalılar buna hemen 'geleneksel dostluk' ismini verirler."

6) "Yalnız, samimi bir kanaat olarak bildiğimiz bir şey vardır ki eğer bu memleketin bir gün herhangi bir yerde bir badireye girmesi, bir muharebeye tutulması veya iştirak etmesi mukadderse hükûmet olarak bu hususta Türkiye Büyük Millet Meclisine ve millete, onu etrafıyla düşünerek, bilerek ve anlayarak karar verme imkânını hazırlamak başlıca vazife saydığımız bir iştir."

7) "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu memleketin mukadderatında düşünerek bir karar vermesi ve ancak onun verdiği kararların uygulanabilir olduğunun içeride ve dışarıda herkese anlatılmasının bu memleketin selameti için esaslı bir çare olduğunu zannediyoruz. Türkiye, şu veya bu tarzda herhangi bir yere sürüklendirilmiş gibi başıboş bir idare manzarası göstermeyi asla kabul edemez."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Değerli milletvekilleri, devleti yönetenlerin birinci ve esas görevi, Türk milletini hür ve mutlu, Türkiye Cumhuriyeti'ni de ilelebet bağımsız olarak yaşatmaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Temennim, yaşadığımız coğrafyanın, taşıdığımız tarihî mirasın ve gelişen dünya şartlarının farkında olarak, Atatürk'ün ortaya koyduğu ana fikirlere herkesin ayak uydurmasıdır. Yakın gelecekte partili Cumhurbaşkanlığı sisteminden güçlendirilmiş parlamenter sisteme geçerek dış politikada da sağlam temellere dönüleceği inancını paylaşıp, saygılar sunarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Diyarbakır Milletvekili Sayın Hışyar Özsoy.

Buyurun Sayın Özsoy. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün, 4 ülkeyle yapılan, 4 tanesi askerî iş birliği konulu 5 tane anlaşma üzerine partim Halkların Demokratik Partisi adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu tekrar saygıyla selamlıyorum.

Askerî savunma anlaşmalarına biz HDP olarak zaten karşı oy veriyoruz -şu ana kadar- bu anlaşmalara da karşı oy vereceğiz. Bunların birçoğu zaten Afrika'yla yapılıyor. Afrika, biliyorsunuz, birçok sömürgeci güç tarafından kan, savaş ve ölüm alanına çevrilmiş özellikle bu silahlar vesilesiyle. Dışişleri Komisyonunda sürekli görüyoruz, Türkiye de çok böyle heyecanlı bir şekilde bu tür alanlara silah satma konusunda bayağı hevesli ve istekli. Biz bu kanlı paraların ne Afrika'da yaşayan halklara ne de Türkiye'de yaşayan halklara herhangi bir fayda getireceğini düşünüyoruz, onu söyleyeyim.

İkinci konu olarak -bugün Bingöl Vekilimiz de ifade etti, özel bir gündemle konuşma aldı, Bingöl de daha önce Vekili olduğum bir kent- Karlıova'da Hasanova köyümüzde devletin üniforması ve silahına dayanarak halkı ezen, ona işkence eden bazı şahıslar yansıdı; lanetliyoruz, çirkin bir görüntü. 6 kişi gözaltına alınmış, işkenceyle alınanlar var, hepsi de serbest bırakılmış savcılıkta; böyle bir rezaleti de yaşamış olduk. Buradan Hasanova halkına sevgilerimizi, saygılarımızı, geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz.

Kıymetli arkadaşlar, size iki olay anlatacağım; biri 1 Şubat'ta yaşandı, diğeri 3 Şubat'ta yaşandı. Şu ana kadar sözle defalarca anlattık, belli ki Hükûmete anlatamamışız; bu defa biraz kartografya, harita, biraz geometri, biraz matematik, biraz da vicdana dayanarak bir iki argüman yapmaya çalışacağım. 1 Şubat günü -basına yansıdı- Türkiye'nin uçakları, savaş uçakları Irak'ta Mahmur ve Şengal, Suriye'de de Derik bölgelerine çok kapsamlı bir hava saldırısı düzenledi; birincisi bu. İkincisi, 3 Şubat'ta Türkiye'nin Suriye sınırının 2 kilometre içinde IŞİD lideri El Kureyşi öldürüldü. Daha önce -birazdan açıklayacağım- 5 kilometre içeride Bağdadi öldürülmüştü; çok yakın bir yerde, hemen Türkiye'nin sınırının dibi, Cilvegözü'nün dibi. Umarım, bir sonraki IŞİD lideri de Hatay'ın içinde ya da Gaziantep'te ya da Ankara'da öldürülmez başkaları tarafından çünkü gittikçe mesafe yaklaşıyor, sınırın hemen dibi olmuş IŞİD yuvası. Bunlar öyle sıradan IŞİD üyeleri, liderleri değil ha; bunlar, dünyanın terör listesindeki 1 numaralı isimler yani IŞİD liderleri 2'si de; Türkiye'nin sınırının dibinde, Türkiye'nin hâkim olduğu; adım adım, santim santim bildiği, denetlediği alanlarda. Şimdi, bunun anlamının ne olduğunu artık siz kendiniz çıkarmaya çalışın. Tabii "Biz terörle mücadele ediyoruz." adı altında dünya kadar propaganda gidiyor. Sayın Grup Başkan Vekilinden de cevap rica edeceğim için bu konuda, bu 2 IŞİD liderinin sınırın hemen dibinde vurulmasına dair; Türkiye'nin haberi var mıydı, yok muydu? Lütfen, bu konuda bir açıklamaya ihtiyacımız var.

Kıymetli arkadaşlar, bakın, sınırın 2 kilometre ve 5 kilometre dibindeki IŞİD liderleri konusunda hiçbir şey yapmayan bu Hükûmet -Silopi'den Mahmur'a 240 kilometre, Silopi'den Şengal'e 170 kilometredir ha- bakın, 1 Şubat'ta buraları vurabildi. Niye? "Biz, terörle mücadele ediyoruz. Biz gideceğiz, Mahmur'u vuracağız, Şengal'i vuracağız." dediler. Şimdi, ben size anlatayım: Ben daha önce Mahmur'u ziyaret etmiş bir milletvekiliyim; 2 defa ziyaret ettim, bir 2005 yılında -o zaman daha akademisyenim- bir de milletvekili olduktan sonra. Şimdi, siz zannediyorsunuz ki Mahmur... Hükûmet öyle konuşuyor, "12 bin terörist orada." diyor ya... Şimdi, Mahmur'da 5 bini çocuk, 3 bini kadın 12 bin insan yaşıyor. Kim bunlar, biliyor musunuz? 1990'larda bu devletin yine üniformasını giyen, silahını giyen güvenlik güçlerinin, köylerini boşalttığı Şırnaklı ve Hakkârilî vatandaşlar. Hâlâ vatandaşlar ha,

vatandaşlıktan atılmamışlar. Yani Türkiye'nin 12 bin civarında vatandaşı, köyleri yıkıldığı için, yakıldığı için, koruculuğu kabul etmedikleri için Mahmur'a gitmiş. 8 defa yer değiştirmişler; örümceklerin olduğu bir çöl alanına derme çatma, kerpiçten evler yapmışlar; zaman içerisinde orada bir yaşam kurmuşlar. Bu devletin, otuz yıl önce köyünü yakıp yıkıp oluşmasına vesile olduğu kampı şimdi SİHA'larla falan vuruyorlar, sonra oturup insanlara kahramanlık hikâyeleri anlatıyorlar. Vaay, çok büyük kahramanca işler yapıyorlar(!)

Bizim çok kıymetli 4 vekilimiz yakın zamanda gittiler, Mahmur'u da ziyaret ettiler -kendilerine teşekkür ediyoruz- bir rapor hazırladılar, bugün basınla paylaştılar. Hepinizin okumasını, özellikle muhalefetin okumasını, istiyoruz. Bir şey daha istiyoruz, bakın -Hükûmet diyor, devlet yetkilileri diyor- biz diyoruz ki size: Şırnaklı ve Hakkârlı vatandaşların kurduğu, yaşadığı kamplardır bunlar. Bütün muhalefeti biz Mahmur'a heyet göndermeye davet ediyoruz; gidin yerinde görün, gidin bakın kaç tane terörist varmış, kaç çocuk varmış, kaç kadın varmış; ne yer, ne içer bu insanlar, ne işler yaparlar. Ama varsa yoksa "terörle mücadele" adı altında ha bire oralara F-16'larla bombalar yağıdırıyorsunuz ya. Hakkârlı ve Şırnaklı insanları Irak'ın çöllerine mahkûm edeceksin, önce köyünü barkını yakacaksın, otuz yıl sonra gideceksin başlarına bomba yağdıracağını, sonra "Efendim, biz terörle mücadele ediyoruz." diyeceksiniz. Çözümlemeyen Kürt meselesinin semptomlarından bir tanesidir Mahmur Kampı, basit bir şey de değildir. Biz HDP olarak gittik, bütün muhalefeti hatta iktidar partisini -siz milletvekilisiniz- sizi de davet ediyoruz. Yani Hükûmetiniz bombalayabilir ama siz bir heyet oluşturup gidin, deyin ki: "Şırnaklılar, Hakkârlılar; buraya gelmişsiniz, biz sizi terörist biliyoruz hepinizi; kimsiniz, necisiniz?" Bu konuda CHP'nin de İYİ Parti'nin de MHP'nin de AKP'nin de sorumluluğu vardır en nihayetinde.

İkinci bir konu, arkadaşlar, Şengal meselesi. Arkadaşlarımız Mahmur'a gittikten sonra Şengal'e de gittiler, oraları da gördüler. Bakın, Şengal'de 74 tane fermana maruz kalmış bir halktan bahsediyoruz. Şengal, en son, DAİŞ saldırılarına uğramıştı, 5 bin civarında insan, çoğu kadın, kaçırıldı; bu kadınlar kurulan pazarlarda satıldılar. Yani Ezidi halkının başına gelen... Gerçekten yani vahşetlerin en büyüklerini yaşadılar; 1 değil, 2 değil, 70 değil, 74 defa.

Kıymetli arkadaşlar, iktidara yakın vekiller; DAİŞ oralara saldırırken Türkiye'nin yok muydu 2 tane SİHA'sı, 2 tane bombası DAİŞ'e çaksaydı orada Ezidileri katliama uğrattırken? Seyrettiler, hiçbir şey yapmadılar. Kim yaptı biliyor musunuz? Çokça eleştirdiğiniz, o Suriye'den Kürt savaşçılar geldiler, bir koridor açtılar, Şengallilerin hepsini o koridordan çıkardılar ki DAİŞ bunları toplu katliama uğratmasın diye. Şimdi orada Ezidiler yaşıyor; Orta Doğu coğrafyasının en fazla katliama uğramış halkı, zaten bir avuç kalmışlar. DAİŞ'in tamamlamadığını bombalarla tamamlamaya mı çalışıyorsunuz, ne yapmaya çalışıyorsunuz? Türkiye'nin sınırından 170 kilometre mesafede, Türkiye'ye ne güvenlik riski oluşturuyor? Diyorlar ki: "Ezidilerin silahları var, silahlanmışlar." Bakın, Ezidilere DAİŞ saldırdığı zaman Irak ordusu kaçtı, yoktu; peşmerge savaşmadı, korumadı onları; Türkiye komşusuydu değil mi? Yardımına koşmadı. Sivil insanlar kaldılar. Gittiler, 5 bin kadına yapılmadık şeyler bırakmadılar, erkeklerini öldürdüler; en son, vicdan sahibi o Suriye'nin oradaki Kürt savaşçılar koştular, yetiştiler, bir koridor açtılar da toplu olarak yok olmaktan kurtuldular.

Ne oluyor? Şöyle oluyor -toparlayacak olursak- kıymetli arkadaşlar: Türkiye'nin Silopi'sine 240 kilometre ötede olan Mahmur'a; yine, 170 kilometre ötede olan Şengal'e bombalar yağdırabiliyor Türkiye; böyle bir kapasitesi var, böyle bir kapasitesi var ama sınırının 2 kilometre dibinde, 3 kilometre dibinde, dünyanın arananlar listesinde en tepede olan Bağdadi, Kureyşi... Daha önce, biliyorsunuz, Gire Spi'de de El Matar öldürdü, o da El Kaide'nin en üst düzey yöneticilerinden biriydi. Türkiye'nin Suriye'de işgal altında tuttuğu bütün bölgeler IŞİD'in liderlerinin saklandığı bölgeler durumuna gelmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Hemen bitiriyorum.

Matematik bunu söylüyor, harita bunu söylüyor, coğrafya bunu söylüyor, geometri bunu söylüyor. Ben bunu Türkiye toplumunun, Türkiye'de yaşayan halkların vicdanına bırakıyorum.

Bu vesileyle, evet "terörle mücadele" adı altında zaten ülkenin yarısını terörist ilan etmişsiniz yani her yerde zaten terörist görüyorsunuz; Hükûmetten zaten vazgeçmiş durumdayız ama en azından bu Parlamento bu Hükûmetin, bu devletin sürekli bombaladığı yerlere gidip bakabilir çünkü az önce dediğim gibi, bunlar hâlâ Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, hâlâ Mahmur'dan gidip geliyorlar bu tarafa. Dolayısıyla, yüce Meclisin ve halkımızın dikkatine sunuyorum bu gerçekleri.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, konuşmacı, ısrarla Hükûmetin, devletin Kürtleri bombaladığı gibi ağır ifadelerde bulundu. "İŞİD'i neden bombalamadınız?" gibi ithamlarda bulundu. Tüm dünya bilir ki IŞİD'le en çok mücadele eden ülke Türkiye'dir. Aynı şekilde...

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Hadi canım sende!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – E, cevap vermeyim o zaman!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Cevap ver ama doğru cevap ver!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu üsluba ne cevap vereyim! Vermiyorum Sayın Başkan.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Doğru cevap ver, doğru.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu millet kimin Kürt'le, kimin Türk'le dost olduğunu, kimin teröristle mücadele ettiğini bilir. IŞİD'le en çok mücadele eden biziz. Ama bu dilin ne Kürt'e ne Türk'e faydası yoktur Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki.

Teşekkür ederim.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – DAİŞ'le kucak kucağasınız.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ben de 60'a göre söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

41.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, efendim, hatibin bu konuşması “Gerçekleri paylaşmak istedim.” ifadesiyle sonuçlanan, son bulmuş bir konuşmaydı fakat gerçekleri mumla arasanız içerisinde bir tane gerçek ne yazık ki bulamazsınız, tamamıyla saptırma ve provokatif bir konuşmadır. Ne münasebet Türkiye'nin 5 kilometre ötesinde bu oldu diye Türkiye'yi ilzam edecek şekilde, soru işaretleri yaratacak şekilde konuşmak! Bu, terör örgütlerinin iddiası. Bununla alakalı olarak ispatı olan çıksın, Bağdadi için de Kureyşi için de.

Şimdi, burada manidar bir şey var. Bu spekülasyonlar yapılıyor da Türkiye'nin bu noktadaki mücadelesi, Fırat Kalkanı Harekâtı'nda 4 bine yakın DEAŞ'lıyla göğüs göğüse çarpışarak onları etkisiz hâle getirdiği niye konuşulmuyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Dünyada “DEAŞ'la mücadele ediyorum.” diyen o koalisyon ve onun taşeronluğunu yapan PKK-PYD/YPG, niye acaba bunlardan hiçbir şekilde bahsedilmiyor, dünyada hiçbir örgüt bunu ifade etmiyor? Bu, büyük bir ikiye bölme. Rakka'ya girildiği zaman, koalisyon girdiği zaman, PYD/YPG koalisyonu girdiği zaman kamyonların, tırların üzerinde ciğerlerini yakıp Rakka'dan DEAŞ'lıların nasıl büyük bir rahatlıkla tahliye edildiğine hep beraber şahit olduk, BBC yayınladı bunu. Ayrıca, Haseke'de, diğer yerlerde, sınırımıza yakın noktalarda PKK-PYD'nin ele geçirdiği yerlerde hapishanelerin içerisinde bulunan DEAŞ'lıların hiçbir şart, kaide olmadan nasıl serbest bırakılıp ortalığa yayıldığı ve dünyaya buradan nasıl bir tahliye gerçekleştiği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Peki.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Ama 60'a göre... Üçüncü 60 oluyor bu.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, yani bu kadar 60'ta şey oldu yani...

BAŞKAN – Hayır ama kürsüden söz verebilirdim onun için söylüyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tamam, sataşma olmadı için kürsüden söz istemedim.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, bunlar bu şekilde ortadayken bunlardan bahsetmeyen, dünyayı “terörle mücadele”, “teröre karşı savaş” adı altında Afganistan'ı, Irak'ı, Suriye'yi, efendime söyleyeyim, dünyada birçok coğrafyayı yakıp yıkanlarla alakalı en ufak bir vicdani sorumluluk hissetmeden, bu gerçeklerden bahsetmeden Türkiye'yi sanki dünyayı ve bölgeyi terörize eden ülke gibi göstermeye çalışmak ve bu yöndeki çabalar, bu yöndeki ifadeler asla ve asla kabul edebileceğimiz şeyler değildir. Bunlar gerçeklerin bizzat saptırılmasıdır, kabul etmiyoruz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – İdlîb'i kim kontrol ediyor, İdlîb'i?

BAŞKAN – Sayın Hişyar Özsoy...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – NATO Genel Sekreteri Stoltenberg şunu söyledi: “DAEŞ'le göğüs göğüse mücadele eden tek ordu Türk ordusudur.” Bu da tutanaklarda var, açıklamalara bak. Stoltenberg'in açıklamaları var “Göğüs göğüse mücadele eden tek ordu” diye.

BAŞKAN – Sayın Bak, müsaade ederseniz devam edelim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Tamam, buyurun.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Hişyar Özsoy.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Sayın Başkan, konuşmalarım hakkında Sayın Hatip “provokatif” “ikiyüzlü” “gerçeği yansıtmayan” şeklinde sözler söyledi.

BAŞKAN – Buyurun, sataşmadan iki dakika.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ya, arkadaşlar bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Yeni bir sataşmaya mahal vermeden lütfen.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Maskeni çıkar maskeni.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Maskemi çıkarayım yüzüm gözüksün değil mi? Tamam.

Şimdi, bakın, arkadaşlar, bazen on dakika veriyorlar ya bize, ya “retorik” “belagat” dediğimiz şeyler var ya, her şeyi böyle tane tane, literal anlatmak zorunda değiliz ki! Lafın tamamı cahile anlatılır zaten! Bizde öyle bir laf vardır, Zazacada öyle bir laf vardır, sözün tamamını söylemezsiniz ki! (HDP sıralarından alkışlar)

Bakın, on dakika zamanım var, ben size dedim ki bazı haritalarla, bazı durumlarla, tarihlerle... Yani hani bu bir konuşma biçimidir, bu bir yöntemdir, bu bir usuldür, tamam mı? Bunun üzerine tartışmaya girmeyeceğim, belli ki bazı arkadaşlar retorik anlamıyor anlayabildiğim kadarıyla çünkü daha önce de başıma geldi bu, tane tane anlatmak lazım.

Ben şunu söylüyorum, basit bir şey, diyorum ki size: Bakın, burada bir harita var. Bakın, bu yeşil gördüğünüz İdlîb, şurası Afrin. Bu 2 bölge de Türkiye'nin denetiminde. Bakın, burada Türkiye'nin kuleleri var, sınıra 1 kilometre ötede, 2 kilometre ötede ya! Ya, insanın sınırına 2 kilometre, 3 kilometre ötede İŞİD lideri öldürülür de insan demez mi “Ne oluyor burada?” Allah billah aşkına! Benim burada gerçekleri çarpıttığım bir durum yok. İnsanın sınırına 5 kilometre ötede ve Türkiye'nin denetiminde olan bölgelerde böyle bir durum olur da demez misiniz ya? Bir de bakın, Amerika haber vermiyor size, vurup gidiyor; bakın, bu 2 oldu.

Bakın, daha ötesi var: Bakın, Barişa'da Bağdadi vuruldu, Ekim 2019. Bakın, Ekim 2021'de Abdülhamid El Matar, bu Gire Spi, Tel Abyad dediğimiz bölgede, Türkiye'nin kontrolü altında olan bölgede... Diyoruz ki: “Ya, buna dair biz açıklama istiyoruz.” Bize “terör propagandası” diyorsunuz.

İkinci konu, orası hiç karambole gitmesin -bütün arkadaşlarımız- Şengal'e, Mahmur'a gidip oradaki halkla konuşun gelin, ne yapıyorsanız yapın ama önce onlarla bir konuşmaya, onları dinlemeye davet ediyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Ama bir sataşma yok size.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Daha ne olacak Başkan?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Var efendim.

BAŞKAN – Nedir?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Lafın tamamı meselesi üzerinden kim kastedildi?

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Şahsa sataşma yok, Başkan, yapmayın.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Başkan, bu ne böyle?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hayır, bir dakika. Bir dakika...Bunları anlamadığımızı...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Bülbül.

Arkadaşlar, müsaade edin Grup Başkan Vekilinizi dinleyeyim, ondan sonra karar vereceğiz. Oradan “Verin, verin.” demenize gerek yok.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bunları anlamak, anlayamamakla bizi itham etti.

BAŞKAN – Peki.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu bize açık bir sataşmadır ve kürsüden söz istiyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Irak’tan kaçan Yezidiler Türkiye’de misafir Sayın Başkan, Mardin’de, Batman’da, Urfa’da.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül. (MHP sıralarından alkışlar)

3.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Terörün yaymaya çalıştığı şey budur zaten. Yalanlar üzerine, bütün dünyaya, kamuoyuna bu çarpıtma bilgilerle, çarpık bilgilerle bir kanaat oluşturmaya gayret edilir. Şimdi Ezidilerle alakalı olarak söylenenler, Ezidilere bölgede hiçbir devletin göstermediği kadar şefkat gösteren ülke olarak Türkiye’nin bu noktada hakkının teslim edilmesi gereken yerde...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Bomba mı, şefkat mi?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – ...“Efendim, onlara sahip çıkmadınız.” diye dünyada bu bölgede sadece ve sadece Türkiye’nin itham edilmesi çok büyük bir talihsizlik. Şimdi, bunun yanı sıra 340 bin Kürt kardeşimiz Suriye’nin kuzeyinde PKK/PYD zulmüne dayanamadıkları için Türkiye’ye sığındılar, Türkiye kucak açtı. Kendilerini en uygun imkânlarla Türkiye’de barındırmaya gayret ediyoruz fakat bakıyorsunuz bundan bahseden yok. Hanı Kürtlerin hamiliğini, Kürtlerle alakalı her türlü koruyuculuğu üstlenen yapılar, kişiler bugüne kadar bunları niye söylemedi? 340 bin Kürt kardeşimize bu noktada kucak açılmış. Şimdi, eğer 5 kilometre ötede bir DEAŞ varsa ve “Buna niye bomba indirmediniz?” diyorsanız o zaman Türkiye’ye gelecekte doğacak hakların da kapısını aralamış oluyorsunuz, teşekkür ederiz. Çünkü aynı sınırın ötesinde sizin “Kobani” dediğiniz Ayn el Arap da birkaç kilometre ötede. Yarın oraya bombalar inmeye başladığı zaman 3-5 kilometre ötede de terörist ve teröristbaşları vardı diyeceğiz.

Saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bülent Bey konuşmasında zaten “Amerika’yla bilgi paylaşımı yapıldı.” dedi. “Türkiye istihbarat verdi.” dedi.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Batman) – Amerika’yla görüşmek için çırpınıyorsun ya! Ne Amerika, Amerika’sı ya!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne diyorsun ya!

BAŞKAN – Bir müsaade edin. Sayın milletvekilleri...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yalnız, Sayın Başkan, sataşma benimkinde yoktu.

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Batman) – Bir görüşme için deli oluyorsun, Amerikan karşıtı kesildin başımıza ya!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne diyorsun bel! Ne alakası var? Gerçekleri söyledim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Batman) – Amerika’yla görüşmek için çırpınıyorsun, sonra da Amerikan karşıtlığı mı yapıyorsun ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, karşılıklı konuşmayalım.

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Batman) – Kimi kandırıyorsun? Gören de sizi antiemperyalist sanır vallahi ya.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kendine bak!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müsaade eder misiniz.

Buyurun Sayın Özsoy.

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Batman) – Amerika’ya karşı namaz kılmış insanlarsınız ya!

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Sayın Başkan, yaptığım açıklamaya istinaden, yalanlarla, çarpıtma bilgilerle algı oluşturmaya...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hayır, “terörün amacı” dedim. Terörün amacı yalandır.

BAŞKAN – Ben de not alıyorum kaçırmamak için.

Buyurun iki dakika. (HDP sıralarından alkışlar)

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Başkanım, takdiriniz.

BAŞKAN – Siz yeni bir sataşmaya mahal vermeyin lütfen.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Vallahi ben mahal vermiyorum Başkan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hangi notu aldınız Sayın Başkanım? Neye göre söz verdiniz?

BAŞKAN – Söylediği şeye göre söz verdim. Çok merak ediyorsanız...

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Ya, belki Başkan beni seviyor, dur iki dakika.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özsoy, siz devam edin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Onu söylesin, itiraf etsin, “Seviyorum.” desin.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Belki seviyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ya, canı sağ olsun, sevsin de söylesin yani.

BAŞKAN – Sayın Özsoy, siz Genel Kurula hitap edin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bizim söz almak için canımız çıkıyor.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Kıymetli arkadaşlar, bakın...

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sevmeye göre söz verilmiyor yalnız, seviyor sevmiyor...

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Peki, tamam.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sataşmanın ölçüsünü bilelim, ondan söylüyorum.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Ya, “yalan, çarpıtma” diyor, bu kadar ya. Yapmayın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Teröristler yalancı.” dedi.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Yalan ve çarpıtma terörün amacıdır.”

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Ya, arkadaşlar iki dakika konuşurmuyor bile.

BAŞKAN – Bir saniye, müsaade eder misiniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Söyleyin Başkanım.

BAŞKAN – Bülent Bey çok şey yaptı, sizin açıklamamız gerekiyordu ama ben açıklayayım. “Yalanlar üzerine kurulu, çarpıtma, bölgede kanaat oluşturmaya çalışma” gibi bir ifade kullandı. (AK PARTİ ve MHP sıralarından gürültüler)

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) - “Terörün amacı” diyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Terörün” demedi mi Sayın Başkan?

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Ya, “bu gibi” diyor arkadaşlar, bir bağlamı var bunun ya.

BAŞKAN – Arkadaşlar, detayını vermiyorum; niye hiddetleniyor, niye ayağa kalkıyorsunuz? Niye ayağa kalkıyorsunuz, bir müsaade edin.

Buyurun.

CEMAL ÇETİN (İstanbul) - Teröristlerden bahsetti.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Başkan ya, herkes sataşüyor, gözün burada mı senin de hayırdır yani! Herkes sataşıyor, dönüyorsun dönüyorsun buraya laf söylüyorsun. Oradan da sataşan var, buradan da sataşan var.

BAŞKAN – Lütfen, rica ediyorum ya, lütfen...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Lütfen ya, bazı şeylere de bakın ya, sadece buradan ses çıkmıyor, her yerden çıkıyor ses.

BAŞKAN - Buyurun.

4.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy’un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, kıymetli arkadaşlar; ben bu polemiki çok uzatma niyetinde değilim; şunu söyleyeyim: Şu an Kobani de olabilir. Umarım olmaz, yanlış olur, hatalı olur; umarım olmaz. Kobani en nihayetinde DAİŞ’e karşı da bir mücadele verdi. Keşke Kobani’ye desteğiniz de olsaydı iyi olurdu da yani hele o dönemi düşünürsek. Şunu anlayabiliyor insan: Türkiye’nin etrafında, Suriye’de, Irak’ta, Orta Doğu’da genel anlamda bu oluşan altüst oluşlar Türkiye’de değişik refleksler yarattı, korkular yarattı; riskler var ortada yani bunu hangi insana sorarsanız sorun bunları teslim edecektir. Yani var, değil ki riskler yok; bakın, bütün Orta Doğu Irak’tan tutun Libya’ya kadar altüst olmuş durumda. Var sıkıntılar, olacak.

Şimdi, bizim temel ayrıştığımız nokta şu: Bu sıkıntılara nasıl cevap vereceksiniz? Şimdi, biz diyoruz ki mesela HDP olarak...

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Siz kimsiniz de kimden cevap bekliyorsunuz! Siz kimsiniz!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hatibi dinleyelim, size ne oluyor ya!

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Konuşma be, ben oraya söylüyorum!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Biz de buraya söylüyoruz yani.

BAŞKAN – Sayın Özsoy, siz devam edin, Genel Kurula hitap edin.

Buyurun.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Şimdi, şöyle düşünün: Biz Halkların Demokratik Partisi olarak 6 milyon oy almış bir partiyiz, onlar adına konuşuyoruz. Biz diyoruz ki: Bakın, kırk yıldır devam eden bir sınır ötesi operasyonlar silsilesi var. Ben bir Kürt genci olarak o dönem orada yaşamış... Biz bunları gördük, görüyoruz, hâlâ yaşıyoruz; bir iki nesil daha, üç nesil daha bu operasyonların gölgesinde yaşamamın diyoruz, zor bir şey değil ki. Onun için bütün bu savaş tamamlarının ortasında -bakın, ısrarla üçtür davet ediyoruz- diyoruz ki... Yine bombalasın ya! Ama diyoruz ki: Şu parlamentodan bir heyet gitsin bir Mahmur’a desin ki: Otuz yıldır siz buraya gelmişsiniz, biz gelmemişiz. Siz kimsiniz, nesiniz, necisiniz, ne yaparsınız? Hakkârili, Şırnaklı insanlarsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özsoy.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Biz bir şey biliyoruz sadece Türkiye kamuoyunda: “Mahmur” deyince havadan bomba atıyoruz, “Şengal” deyince bomba atıyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hak edene bomba da atılacak.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Biz de diyoruz ki: Milletvekilisiniz, buyurun siz de bir oralara gidin, oraları dinleyin.

Bu kadar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özsoy.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109) (Devam)

BAŞKAN – 3’üncü madde üzerinde başka söz talebi yoktur.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. İç Tüzük’ün 145’inci maddesinin ikinci fıkrası “Başkanın gerekli görmesi hâlinde açık oylama oturumun sonuna veya haftanın belli bir gününe bırakılabilir.” hükmünü havidir. Bu hüküm uyarınca, teklifin tümünün açık oylamasını oturumun sonuna bırakıyorum.

2’nci sırada yer alan Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi Ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 108) ^(x)

(x)) 108 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon raporu 108 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın İsmail Özdemir.

Buyurun Sayın Özdemir. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL ÖZDEMİR (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz ile Uganda Cumhuriyeti arasında askerî iş birliği mutabakat muhtırasının onaylanmasının uygun bulunduğu kanun teklifi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve çalışmalarımızı takip eden aziz milletimizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Sözlerimin hemen başında, bugün Covid testi pozitif çıkan Dışişleri Bakanımız Sayın Mevlüt Çavuşoğlu'na geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, Cenab-ı Allah'tan kendileri için acil şifalar niyaz ediyorum.

Sayın milletvekilleri, ülkemizin Afrika Kıtası'yla olan münasebetinin tarihi, geçmişi yüzyıllarla ifade edilebilecek kadar büyük ve derindir. Bizim dışımızda dünyadaki pek çok ülkenin bu kıtaya olan münasebetleri geçmişten günümüze kadar gelen zaman içerisinde sömürge yahut tek taraflı çıkar eksenli olarak şekillenmiştir. İçerisinde bulunduğumuz dönemde ise sömürgeciliğin çağın şartlarını haiz kılıflarla sürdürülmeye çalışıldığı malumdur. Kimi ülkeler bu amaç için rejimler üzerindeki baskısını kullanarak hareket etmekte, bir başkaları ise Afrika ülkelerinin altından kalkamayacakları şartlarla ve sözde yatırım yapma vaadiyle kıtaya çöreklenmeye devam etmektedir. Kıtanın kaynakları üzerinde gözü olan çevreler, ilave olarak Afrika'nın stratejik önemi bulunan alanlarına askerî üsler konuşlandırarak küresel güç mücadelesinde rekabet olanaklarını artırmaya çalışmaktadır. İnsanı merkeze alan, karşılıklı saygı, karşılıklı kazanç ve beraber kalkınmaya dayalı anlayış ise ülkemizin Afrika'yla olan bugünkü ilişkilerinin temelini teşkil etmektedir ve Türkiye'nin Afrika Kıtası'na yönelik uyguladığı politika, giderek olumlu neticeler vermeye başlamıştır. 2002'de 12 olan kıta genelindeki büyükelçilik sayımız, bugün itibarıyla 43'e ulaşmıştır. Kurulacak yeni büyükelçiliklerimizle bu sayının daha da artırılması Türkiye'nin ağırlığının ve olanaklarının geliştirilmesine imkân tanıyabilecektir. Buna mukabil olarak 2008 yılında 10 Afrika ülkesinin Türkiye'de büyükelçiliği varken 2022 yılı itibarıyla bu sayının 37'ye yükselmiş olması Afrika ülkelerinin Türkiye'ye vermiş olduğu önemin de açık bir göstergesidir.

Kalkınma yardımlarımızın yanı sıra, çok sayıda sivil toplum kuruluşumuzun Afrika'da faaliyet göstermesi, muhataplarınca memnuniyetle karşılanmaktadır. Bilhassa sivil toplum kuruluşları aracılığıyla yürütülen faaliyetlerin karşılıklı ülkelerin vatandaşları arasında sağlam bir gönül köprüsü kurmasına imkân tanıdığı ortadadır. Bu çerçevede, Türkiye'den gönderilen yardımlarla Afrika'nın çoğu bölgesinde gündelik ihtiyaçların karşılanması yanı sıra tarımsal faaliyetler, başta tekstil olmak üzere temel üretim olanakları ve eğitimle alakalı talepler karşılanabilmektedir. Yumuşak güç unsurlarımızın faaliyetleri ise Türkiye'nin prestijini daha da artırmakta, saygınlığını ileri seviyeye çıkarmaktadır.

Türk Hava Yollarının 2003'te sadece Kuzey Afrika ülkelerine uçuş gerçekleştirenken bugün 33 ülkede toplam 41 noktaya erişim sağlaması son derece önemlidir. Daha geniş bir ifadeyle, Afrika dünyanın geri kalan bölgelerine Türk Hava Yolları yani Türkiye'yle erişebilmektedir.

Karşılıklı ticaret hacminin yıllar bazında giderek artış göstermesi ise kuşku yok ki en önemli konuların başında gelmektedir. Afrika'yla ticaret hacmimiz son yirmi yıllık dönemde 4,3 milyar dolardan 34,5 milyar dolara kadar yükselmiştir. Aradaki artışın 8 kat olması ve ilişkilerin gelişme trendi birlikte dikkate alındığında Afrika'nın Türkiye açısından stratejik bir öneme kavuştuğu anlaşılmaktadır.

Bugün enerjiden madencilığa, tarımdan beyaz eşya ve gıdaya, birçok sektörde Türk firmalarının Afrika'da ön plana çıktığı belirtilmektedir. Türkiye tarafından gerçekleştirilen yatırımlarla kıtada 100 bini aşkın Afrikalının istihdam ediliyor oluşu kıtanın makûs talihini değiştirmeye yönelik samimi gayretimizin bir yansımasıdır, dolayısıyla Türkiye Afrika için ümit ışığı hâline gelmiştir. Dahası buraya her ülke ilgi ve alakasını artırmış ve yoğunlaştırmışken, hatta küresel rekabet alanının ana sahalarından birisi olarak ön plana çıkarken ülkemizin gösterdiği başarının ardında yatan gerçeklik hiç kuşku yok ki samimiyet ve gayret üzerine bina edilen bir yaklaşımdır. Bu çerçevede, Sayın Cumhurbaşkanımızın toplamda 30 ülke ve 50 ayrı programla Afrika'yı en fazla ziyaret eden devlet başkanı olması bu kıtaya verdiğimiz önemi göstermektedir. Devam eden çabaların ortaklık zirveleri ve diğer müşterek çalışmalarla genişlemesi hâlinde bundan tüm tarafların kazançlı çıkacağı şimdiden bellidir. Umut ederiz ki tüm dünyada pazar daralmasının yaşandığı, küresel ticaret dengesinin sarsıldığı, hesap edilemeyen sorunların vuku bulduğu bir dönemde ülkemizin Afrika'yla olan ilişkileri çok daha sağlıklı bir zeminde gelişimini devam ettirir ve elbette ettirmelidir de.

Muhterem milletvekilleri, Afrika'da bulunan ülkelerle son yıllarda ilişkilerimiz giderek daha önemli ve yüksek bir seviyeye doğru ilerliyor. Ticaret hacmimizin artış gösterdiği böylesi bir dönemde Afrika Kıtası'nın ana sorunu olan istikrarsızlıkla mücadele anlamında çoğu ülkenin Türkiye'yle iş birliğini geliştirme niyeti her taraf için pozitif sonuçlar doğurmaktadır. Batılı ülkelerin sömürgeci yaklaşımının içinde bulunduğumuz yüzyılda da devam edebilmesi için Afrika Kıtası'nda terörizm odaklı yürüttüğü karanlık politikaları aşmak umuduyla çoğu ülke Türkiye'nin insani yaklaşımına duyduğu saygıyla bizimle iş birliği yapmanın yollarını aramaktadır. Uzun yıllardan bu yana ülkemizin de terörizmle mücadele anlamında en çok hedef alınan ülkelerden birisi olduğu ve bu alandaki başarılarımızın da her çevre nazarında görüldüğü bir dönemde Afrika'daki ülkelerin Türkiye'nin tecrübe ve potansiyelinden yararlanmak istemeleri gayet normaldir. Buna karşın, çoğu Avrupa ülkesinin Türkiye'nin Afrika ülkeleriyle giriştiği ve giderek gelişen ilişkilerden duyduğu rahatsızlığın ana sebebi de işte burada kendisini göstermektedir. Zira Afrika'ya biçilen kader, sürekli çatışmaların yaşandığı, devlet otoritesinin son derece zayıf tutulduğu, kalıcı iç anlaşmazlıkların devam ettiği bir siyasi iklimin özellikle de zengin kaynaklara sahip ülkelerde devam ettirilebilmesidir. Bu durum, yeni yüzyıl sömürgeci zihniyetinin Afrika Kıtası'ndaki zengin kaynaklara kolaylıkla ve neredeyse bedavaya erişmesi, kendisine şartları istenildiği gibi ayarlanabilecek bir pazar oluşturması ve güvenlik açısından da yine kendilerinin muhatap alınacağı rezil bir politikayı işaret etmektedir. Böylelikle, terörizm ve iç çatışmalar sebebiyle ülkelerin içişlerine kolaylıkla müdahale imkânı bulan sömürgeci güçler kendi çıkarlarını da aynı ölçüde hâkim kılmayı sürdürmeyi istemektedir. Dolayısıyla, ülkemizin Afrika ülkeleriyle savunma sanayisini kapsayan iş birliği Avrupalı sömürgeciler tarafından büyük bir rahatsızlıkla karşılanmaktadır. Terörle mücadele anlamında Afrika ülkeleriyle imkân, tecrübe ve teknolojik birikimlerimizi paylaşmamız, halk oyuyla göreve gelmiş, kendi ülkesinde huzur, barış ve istikrar ortamı yaratmak isteyen Afrika ülkelerindeki hükümetler nazarında saygıyla karşılanmaktadır. Buna karşın, sömürgeci geçmişi olduğu açıkça bilinen ve aynı zamanda PKK terör örgütüne verdiği destekle tanınan bazı Avrupalı ülkelerin Türkiye'nin Afrika'daki savunma işbirliklerinden rahatsız oldukları sır değildir. Vahim olan mesele ise bahse konu olan Türkiye karşıtı ülkelerle içimizde görünen kimi çevrelerin ağız birliğine girmiş olmalarıdır. Son aylarda bu durum, ülkemiz kamuoyunda da bazı çevrelerce bize göre maksatlı olarak işletilmekte ve yine aynı malum kesimler, ülkemizi, başka ülkelerde yaşanan iç çatışmalara taraf olmakla itham etmektedirler; hatta aynı yaklaşımla, Türkiye'nin SİHA ve İHA teknolojilerini Afrika'daki ülkelerle paylaşmasının yanlış olduğunu aynı malum çevreler iddia etmektedir. Türkiye'nin PKK terör örgütüyle mücadelesinde SİHA ve İHA'ların sağladığı üstünlükten rahatsızlıklarını açıkça ifade edenlerin, Afrika ülkeleriyle ilişkimizde de ülkelerin iç işlerine karışıp taraf tutma yaklaşımıyla ele alınması maksatlı eylemleri gün yüzüne çıkmaktadır. Böylesi bir yaklaşımın gerçekçi, ahlaki ve vicdani olduğunu söyleyebilmek mümkün olmayacaktır. Aynı malum çevrelerin yüzyıllardır Afrika'yı sömüren ülkelere dönüp tek bir laf dahi etmeden, üstelik bu

sömürgeci ülkeleri ileri demokrasi sınıfında değerlendirerek her fırsatta Türkiye'yi kendilerine şikâyet eder tarzda tutum takınmaları içlerine düştükleri vahim hâli de gözler önüne sermektedir.

Demokrasinin ve diplomasinin gereği olarak bir ülkede yaşayan insanların oylarıyla görev başına gelmiş, uluslararası meşruiyeti olan hükümetlerle her türlü iş birliğini geliştirmek tabii bir durumdur. Dolayısıyla, Türkiye'nin Afrika ülkeleriyle savunma sanayisini de kapsayan iş birliği imkânlarını genişletmesi memnuniyet verici bir gelişme olarak görülmektedir. Bu, önce insani, sonrasında millî yaklaşımın gereğidir. Terörle mücadele meselesi, ülkemiz için, önce kendimizi ilgilendiren boyutuyla millî güvenliğimizi tesis etmenin, sonrasında meselenin genel boyutu dikkate alındığında, diğer ülkelerle, aynı tehlikeye yönelik ortak hareket edebilmenin önemini karşımıza getirmektedir. Elbette, geliştirdiğimiz iş birliği bazı ülkeleri rahatsız edecekler çünkü onların derdi bu kıtanın kaynak ve insanların sömürülmeye devam edilmesidir. Bunlara yol vermemiz, sessiz kalmamız ve sineye çekmemiz mümkün olmayacaktır. Biz, huzur isteyen ve kendi topraklarımızla birlikte dünyanın geri kalanına da huzurun hâkim olmasını hedefleyen bir ülkeyiz. Kendilerini, ıslah edici olarak gösterip bozgunculuk yapanların karşısında durmak bu yüzden insani, vicdani ve imani bir sorumluluktur. Bu kapsamda, Afrika ülkeleriyle ilişkilerimizin aradan geçen her gün biraz daha ileri seviyeye ulaşması, karşılıklı ticaretin gelişmesi ve kıta genelinde ülkeler arası ilişkilerde, bugün, taraflı tarafsız herkesin Türkiye modelinden bahsetmesi olumlu bir gelişmedir.

Bilhassa, savunma sanayimizin Afrika pazarında elde ettiği başarı çok boyutlu olarak ele alınmalıdır. Zira, katma değerinin yüksek olmasının yanı sıra, rekabette üstünlük sağlayan ve ülkeler arası ilişkilerin stratejik boyutunu temin eden ana alanların başında savunma sanayisi gelmektedir. Ülkemizin 2020 yılında Afrika'ya gerçekleştirdiği savunma sanayisi ihracatının toplam savunma sanayisi ihracatımız içinde yüzde 9,2'lik bir paya sahip olduğu belirtilmektedir. Bir başka deyişle, 2 milyar 200 milyon dolarlık savunma ve havacılık sanayisi ihracatımızın 83 milyon doları Afrika'ya gerçekleşmiştir. Tespit edilen son verilere bakıldığında ise 2021'in henüz ilk on aylık savunma sanayisi sektörünün 2020'nin aynı dönemine kıyasla 6 kat artışla 288 milyon 439 bin dolar ihracat gerçekleştirmesi, Afrika ülkelerinin bahse konu olan sahaya artan ilgisini ve bu pazarın potansiyelinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Temennimiz, Afrika'daki dost ve kardeş ülkelerle süregelen politikaların gelişerek ve derinlik kazanarak devam etmesi, gerçekte yabancı olmadığı ve yüzyıllar boyu ecdadımızın da bizzat yaşayarak varlık gösterdiği Afrika ülkeleriyle münasebetlerimizin, karşılıklı saygı ve kazanç ilkesiyle geleceğe güvenle yol alabilmesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yunanistan'ın son yıllarda ülkemize karşı takındığı mütecaviz eylemlerin giderek artış gösterdiğini hepimiz müşahade ediyoruz. Garip bir kompleksle hareket eden bu ülkenin Türkiye'ye karşı beslediği düşmanca tutum yeni boyutlar kazanmaya başlamıştır. Ege ve Doğu Akdeniz'de kıta sahanlığı ve deniz yetki alanlarıyla alakalı Atina'nın sürdürdüğü akıl, mantık, vicdan, ızan, ahlak ve hukuka uygun olmayan politikalarla Türkiye'nin ve Batı Trakya Türklüğünün haklarının gasbedilmeye çalışıldığı her yönüyle ortadadır.

Ege'de kıta sahanlığını tartışma konusu yapan, Doğu Akdeniz'de hukuksuz ve temelsiz yaklaşımlarla Sevilla haritası dayatmasında bulunan, Batı Trakya'daki Türklerin haklarını teslim etmeyen Yunanistan aradan geçen her gün hukuka ve ikili anlaşmalara aykırı eylemlerine de hız kazandırmıştır. Ülkemize karşı ne yaparsa yapsın caydırıcı bir etkiye asla kavuşamayacak olan Yunanistan'ın sadece kendisine ve ekonomisine zarar veren askerî harcamaları bizim nazarımızda ancak tüy sıkleti kadar bile değerli değildir. İyi komşuluk ilişkileri yerine sürekli düşmanlık duygusuyla hareket eden Yunanistan savaşın acı tecrübelerini farklı zamanlarda tatmış bir ülkedir. Dolayısıyla gerginliğe mahal vermek, sürekli kışkırtıcı eylemlerde bulunmak ve ilişkileri zehirleyici bir tutum takınmak bu ülke açısından sorunları çözmez, aksine ciddi sorunlarla yüzleşme mecburiyetini beraberinde getirir. Türkiye karşıtlığında bu hız ve seviyede ilerlese bir gün mutlaka karşılığını görecekları ise iyi anlamalıdır. Ege'de var olan kıta sahanlığını 6 mil sınırından 1 santimetre daha artırmaya kalkmaları bizim açımızdan elbette ki savaş sebebidir. Buna rağmen Atina yönetiminin hâlâ aynı mesele üzerinde ısrar etmesi önümüzdeki zamanlarda bölgemizde tansiyonun yükselebileceğine şimdiden işaret etmektedir. İlave olarak, Yunanistan'ın 24 Temmuz 1923 tarihli Lozan Barış Antlaşması ile İkinci Dünya Savaşı'nın akabinde 10 Şubat 1947'de imzalanan Paris Barış Antlaşması'nı açıkça ihlal ettiği kesinleşmiştir. Her 2 anlaşmaya göre gayriaskerî olması şartıyla Yunanistan'a bırakılan ada, adacık ve kayalıklarla alakalı tam tersi yönde bir tutumun takınıldığı açıkça görülmektedir. Bu durum, Yunanistan'ın üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmediğini ve dolayısıyla ilgili antlaşmaların şartlarının karşılanmadığını ortaya koymaktadır. İlave olarak, aynı antlaşmalar kapsamında egemenliği kendisine devredilmeyen kara parçaları üzerinde de hak iddia etmeye cüret etmesi hukuka aykırıdır, kabul edilmesi mümkün değildir. Bizim açımızdan meselenin özü önce egemenliğimizi, sonrasında millî güvenliğimizi doğrudan ilgilendirmektedir.

Uluslararası hukuka aykırı biçimde adalara askerî yığınaklar yapmaya devam eden Yunanistan, ülkemizin iyi komşuluk ilişkileri çağrılarına kulak asmayarak tahriklerine devam etmektedir. Yunanistan Millî Savunma Bakan Yardımcısı geçtiğimiz aralık ayında Meis Adası'ndaki Yunan birliklerini ziyaret etmiş ve orada bulunan birliklerin gerektiğinde Helenizmin egemenlik haklarını savunmaya hazır olduğunu dile getirmiştir. Yunan Bakan Yardımcısının bu söyleminin Yunanistan'ın genel siyasi düşüncesinin açık bir tezahürü olduğu ortadadır. Diğer yandan, Yunanistan Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanmış üç yıllık strateji planında ülkemizin "casus belli" kararından vazgeçmesi için çalışılması gerektiği de ifade edilmiştir. Yunan Başbakan Miçotakis ise asıl endişelerinin Türkiye'nin üzerinde egemenlik hakkı kullanabileceği deniz yetki alanlarını tanımlayan mavi vatan politikamız olduğunu belirtmiştir. Yunanistan'ın tahrik ve hukuksuz faaliyetlerine karşı ülkemizin verdiği haklı tepki ve girişimlerse Yunanistan Cumhurbaşkanlığı tarafından saldırganlık ve tehdit olarak nitelendirilmiştir.

Geçtiğimiz günlerde yine Yunanistan Savunma Bakan Yardımcısı İskiri, Bozbaba, Semadirek, Midilli, İpsara, Sakız, Sisam, Kelemez, Bulamaç, Nergiscik, Keçi ve Bodrum ilçemize 6 mil mesafedeki Eşek ve Kalolimnos Adalarına ziyarette bulunarak tahriklerini sürdürmüştür. Dışişleri Bakanımız Sayın Mevlüt Çavuşoğlu, Yunanistan'ın Ege'de silahsızlandırılmış adaların statüsünü ihlal ettiği için Birleşmiş Milletlere ülkemiz tarafından 2 mektup gönderildiğini ifade etmiş ve Yunanistan'ın adaları silahlandırmaya devam etmesi durumunda adaların egemenliğinin tartışılacağını açıkça dünya kamuoyuyla paylaşmıştır. Bu yaklaşım bize göre de doğrudur ve olması gerektir. Her türlü hukuksuzluğu uygulayan, şımarıklığı saldırganlığa dökerek daha da saldırgan politikalarla ağırlık veren Yunanistan bundan sonra atacağı her adımın karşısında gereken mukabil cevap ve tavrı mislince göreceğini bilmeli, buna göre hareket etmelidir. Dünyanın ve bölgemizin zaten yeterince sorunu bulunmaktadır. Burada yaramaz ve şımarık çocuk edasıyla hareket etmenin tahammül sınırlarını aştığı bilinmelidir. Yok, aksi bir niyet besleniyorsa da bunun faturasının Yunanistan'a pahalıya mal olacağını, Yunanistan'da hâlâ aklı başında kimseler kaldıysa kendi hükümetlerine hatırlatmalarında fayda vardır. Yunanistan gayriaskerî statüde olması gereken ada, adacık ve kayalıkları silahlandırmayı derhâl durdurmalı, yaptığı, bu zamana kadar sürdürdüğü tahkimatları geri çekmeli, Batı Trakya'daki Türk azınlığın haklarını ise iade etmelidir. Başka yerlere güvenerek hareket eden bir devletin egemenlikten bahsetmesi komediden öteye varamayacaktır. Bugün Yunanistan'ı silah pazarı olarak kullanan ülkelerin dolduruşlarıyla hareket etmenin neye mal olacağını, geçmişte hangi ülkelerin, hangi rejimleri kışkırtarak sonrasında arkalarında durmadığını göz önüne alarak hareket etmeleri kendilerinin yararına olacaktır. Türkiye, bölgede çatışma ve gerginlik arayan taraf değil, hak ve hukuk neyi gerektiriyorsa herkesin üzerine düşeni yaparak ortak menfaatler ve kazanımlar çerçevesinde ilerlenmesini arzulayan ve komşuluk ilişkilerine önem veren

bir ülkedir. Asalet ve nezaketimiz bu yüzden zafiyet olarak görülmesin, zira kudretimizin de nelere kadir olduğu iş işten geçtikten sonra anlaşılrsa da kahredici bir etki doğuracaktır.

Bu vesileyle, sözlerime son verirken gündemimizde bulunan tüm anlaşmalara olumlu yönde oy vereceğimizi belirtiyor, Gazi Meclisimizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz.

Buyurun Sayın Çeviköz. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündemimizde bugün 5 uluslararası belge var. Ben bu belgelerle ilgili olarak genel bir görüş bildirmek üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Bu belgelerden 4 tanesi anlaşma, 1 tanesi mutabakat muhtırası. Bu ayrıntıyı özellikle vurguluyorum çünkü biraz ileride konuşmam sırasında bu ayrıntıya tekrar döneceğim. İmzalanan belgeler de hükümetler arası belgeler. Bunları kamuoyunun bilmesi gerekir, hangi ülkelerle imzalanan anlaşmalarla ilgileniyoruz bugün Meclisimizde diye. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi, yine Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında -ki bu maddenin de konusu bu- Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi, yani söz konusu belgelerin 3'ü askerî, 1'i savunma sanayisi, 1'i de yatırımların karşılıklı teşvikine yönelik.

İktidarın yanlış ekonomi politikaları nedeniyle zor günlerden geçtiğimiz şu sıralarda ülkemizin refahını artıracak daha çok anlaşmanın Parlamentomuzdan onaylanmasını elbette arzu ediyoruz. Ülkemize, vatandaşlarımızın refahına, iş dünyasına can suyu olabilecek anlaşmaları parti olarak destekliyoruz. Bugün görüşümüz hiçbir anlaşmaya da bir itirazımız yok ancak dileğimiz, Türkiye'nin ekonomik kalkınmasına, teknoloji atılımına, dijital devrime ve yeni teknolojiler bağlamında getirilen, imzalanan anlaşmaları gündemimize almak istiyoruz ve bunları daha sık görmek istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, anlaşmaların tamamına Cumhuriyet Halk Partisi olarak olumlu oy kullanacağız fakat uluslararası anlaşmalardan bahsederken hukuk dünyasında yarattığı etkiler bakımından önce temel bazı kavramları birbirinden ayırarak başlamak isterim. Örneğin, "Cumhurbaşkanının son Birleşik Arap Emirlikleri ziyareti esnasında iki ülke arasında 13 anlaşma imzalandı." şeklinde kamuoyunda haberler çıktı. Kamuoyunun bilgileneceği ve aydınlanacağı açısından burada bir düzeltme yapmak istiyorum çünkü atılan imzaların detaylarına şöyle bir baktığımda Türkiye ile Birleşik Arap Emirlikleri arasında bir anlaşma imzalanmamış. İmzalananlar şu belgeler: Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırası, İklim Eylemi Alanında Mutabakat Zaptı, Sanayi ve İleri Teknolojiler Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırası, Kültürel Alanda İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı, Tarımsal İşbirliği Üzerine Mutabakat Zaptı, Kara ve Deniz Taşımacılığı Alanlarında İşbirliği Mutabakat Muhtırası, Gençlik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı, Meteoroloji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı, Medya ve İletişim Alanlarında İşbirliği Protokolü, Arşiv Alanında İşbirliği Protokolü, Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması Müzakerelerinin Başlatılmasına İlişkin Ortak Bakanlar Bildirisi, Türkiye ve Birleşik Arap Emirlikleri Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Toplantılarının Başlatılmasına İlişkin Niyet Mektubu. Yani bizim uluslararası hukuk açısından "anlaşma" diye nitelendirdiğimiz belgelerin hiçbirisi bu 13 maddelik belgenin arasında yok.

Kamuoyunu yanıltmamak adına bunların mutabakat muhtırası mı, anlaşma mı, protokol mü olduğunu açığa çıkarmak istedim, onun için bu ayrıntıyı dile getirdim. İktidar yurt içinde şu ana kadar "Açılış yapıyoruz." dediği gibi, uluslararası anlaşmalar konusunda da bolca söylemlerde bulunuyor. İşin aslını görüyorsunuz, içinde "anlaşma" adını taşıyan bir tane belge yok, hatta tek "anlaşma" geçen belge de Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması Müzakerelerinin Başlatılmasına İlişkin Ortak Bakanlar Bildirisi.

Değerli milletvekilleri, bu belgeler arasında bir tanesi benim oldukça dikkatimi çekti: Arşiv Alanında İşbirliği Protokolü. Birleşik Arap Emirlikleri'yle hangi ya da ne arşivi üzerinde iş birliği yapacak iktidar onu anlamış değilim. Yandaş basında Birleşik Arap Emirlikleri Veliht Prensi hakkında çıkan haberleri mi ya da bakanların ve milletvekillerinin Birleşik Arap Emirlikleri hakkındaki sözlerini mi arşivleyecekler? Böyle bir protokole imza atma önerisi iktidardan mı geldi yoksa Birleşik Arap Emirlikleri'nden mi geldi? Eğer iktidardan geldiyse herhâlde arşivi silinmiştir çünkü karşı taraftan geldiyse malum kandırılma konusunda tecrübeli olduğu için iktidar, yine kandırılmış olabilir; onun için, bizden söylemesi. Yoksa Sedat Peker'in arşiv kaydı mı tutulacak? Gerçi onun arşiv kaydını görmek pek de iç açıcı olmaz herhâlde, özellikle Türkiye'deki bazı siyasiler açısından. Yani diyeceğim o ki iç politik mülâhazalarla dış politikayı dilinize dolarsanız bu eleştirileri duymayı, yeri gelince arşivlerinizi silmeyi de göze alırsınız.

Yine, bu belgelerden bir başka dikkat çekici olanı da Türkiye ve Birleşik Arap Emirlikleri arasında savunma sanayi iş birliği toplantılarının başlatılmasına ilişkin niyet mektubu. Değerli milletvekilleri, bu toplantılarda neyin konuşulması planlanıyor acaba? Yani ASELSAN'ın satışı mı konuşulacak, bunu sormak isteriz. Daha önce ASELSAN'ın Birleşik Arap Emirlikleri'ne satılacağı yönünde çıkan iddialara ilişkin doğru dürüst doyurucu bir cevap, bir açıklama ve aydınlatıcı bir bilgi alamadık. Onun için, bir kere daha bu görüşmeler vesilesiyle bunu tekrar gündeme getirmek ve sormak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanı, Birleşik Arap Emirlikleri'ni ziyareti öncesinde basın mensuplarına yaptığı açıklamada şöyle diyor: "Birleşik Arap Emirlikleri'ni son olarak başbakan olduğum dönemde 2013 yılında ziyaret etmiştim. Abu Dabi Veliht Prensi Şeyh Muhammed bin Zayed Al Nahyan'ın kasım ayında Ankara'daki temaslarıyla birlikte ilişkilerimizde yeni bir dönemi başlattık." Bu yeni dönem Mısır'la da başlayacak mı? Buradan bunu sormak isterim ya da Arap Ligiyle ilişkilerini yeniden kurmaya hazırlanan Suriye'yle de yeni dönem başlayacak mı? Yani sırada Mısır Cumhurbaşkanı Sisi ve Suriye Cumhurbaşkanı Esad da var mı?

Değerli milletvekilleri, Mısır, Doğu Akdeniz'in en önemli aktörlerinden biri. Mısır'la 2 tur Dışişleri Bakan Yardımcıları düzeyinde görüşmeler yapıldı fakat Mısır'la ilişkilerde bir türlü istenilen ivme yakalanamadı. Bu durumun sebebi nedir acaba? Yani Mısır'la, Birleşik Arap Emirlikleri'yle olduğu gibi hızla düzelen bir ilişki acaba neden kurulamıyor? Yoksa Mısır'a pazarlanacak bir şey bulunamadı mı?

Cumhuriyet Halk Partisi olarak Mısır'la bozulan ekonomik, kültürel ve siyasi ilişkilerimizin güven, dostluk ve dayanışma temelinde yeniden inşa edilerek, Mısır'la da iş birliği hâlinde, bölge sorunlarının giderilmesi için çalışılmasını biz hararetle savunuyoruz ancak maalesef, iktidarın dış politikası âdeta bir ironi malzemesi hâline geldi. Doğu Akdeniz'in bir diğer önemli ülkesi olan Libya'da da iktidar adına ironik, ülkemiz adına trajik bazı gelişmeler oluyor. Libya'nın doğusunda yer alan Tobruk'taki Temsilciler Meclisi tarafından 10 Şubatta Başbakan seçilen Fethi Başağa, hükümeti kurmak için istişarelere başladığını açıkladı. Temsilciler Meclisi, Geçici Hükümetin Başbakanı olarak artık Abdulhamid Dibeybe'yi tanımadığını duyurdu. Bugüne kadar Libya

konusunda bu kürsüden yapmış olduğum her konuşmada, Suheyra Anlaşması uyarınca Tobruk'taki Temsilciler Meclisinin ne kadar önemli olduğunu hep dile getirdim, hep altını çizdim, vurgulamaya çalıştım. Yine Suheyra Anlaşması uyarınca meşru kabul edilen Temsilciler Meclisiyle görüşmeden Libya'yla yapılan hiçbir anlaşmanın kabul edilmeyeceğini de hep vurgulamaya çalıştım ama iktidar maalesef muhalefete kulaklarını tıkadı.

Bundan iki ay önce Libya'dan gelen bir parlamento grubuyla yapılan görüşmede Dışişleri Komisyonundaki üyelerimiz, bahse konu ülkeyle daha evvel imzalamış olduğumuz 2 tane mutabakat muhtırası hakkında ne düşündüklerini sordular, Libyalılardan aldığımız cevap: "Onlar bizim Meclisimizde önümüze dahi gelmedi, bizim için herhangi bir geçerliliği yoktur." dediler.

Şimdi ülkenin doğusunda Hafter güçleriyle ittifak içindeki Temsilciler Meclisinin kararına karşı çıkan Dibeybe, geçiş yönetimini seçimleri götürecek yol haritası çerçevesinde anayasa çalışmalarını tamamlama hedefini dile getirmişti, bu süreçte de görevinde kalacağını söylemişti. Bu nedenle, şimdi Libya'da oldukça gergin bir durum söz konusu çünkü artık onu tanımayan ve başka bir Başbakan olarak tayin edilmiş bir kişi var. Peki, kimdir bu Fethi Başağa? İçişleri Bakanlığı döneminde Türkiye'deki iktidarın desteğini alan hatta görevden alındığı sürede yine iktidarın desteğiyle tekrar göreve getirilen Fethi Başağa, şu sırada aslında resmen saf değiştirmiş durumda. Yani söz konusu yaşanan gelişmeler iktidarın Libya politikasının gümbür gümbür çöktüğünü gösteriyor.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak bugüne kadar ne dedik? Dedik ki: Libya'da ara bulucu olun, ideolojik takıntıları bırakın, Suheyra Anlaşması'nın bütün taraflarıyla görüşün. Hatta Libya'daki iktidarın taraflı tutumunun Mısır'la ilişkilerimizin düzelmesinin de önünde bir engel olduğunu hep dile getirdik. Günün sonunda ne oldu? İktidarın desteklediği aday, yine iktidar tarafından tıpkı Birleşik Arap Emirlikleri Velihtına söylenen sözler kadar ağır, hakaret dolu sözler söylenen Hafter'le şu anda beraber hareket ediyor. Aynı şekilde yine iktidarın karşıt saflarda olduğunu düşündüğü Akile Salih'le yine beraber hareket ediyorlar. Yani şimdi iktidar yaşanan gelişmeler karşısında söyleyecek hiçbir şey bulamadığı için sessizliğini muhafaza ediyor, en azından sessiz kalarak tarafsız görünmelerinde fayda var. Bu anlamda sessiz kalmalarına hiçbir itirazımız yok, yeter ki ülkemizin itibarıyla oynanacak hamlelerde bulunmasınlar.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak, Türkiye'nin Libya'da kolaylaştırıcı olması konusunda atacağı adımları memnuniyetle karşılayacağımızı özellikle burada tekrar belirtmek isterim. Bingazi'deki siyasi oluşumla da oradaki büyükelçimizin yapmış olduğu görüşmeleri önemseyeceğimizi de bu vesileyle tekrar vurgulamak isterim.

Değerli milletvekilleri, "Doğu Akdeniz" deyince elbette İsrail'den bahsetmeden olmaz tabii ki. İsrail Cumhurbaşkanı Herzog'un 9-10 Mart tarihleri arasında Türkiye'yi ziyaret edeceği kamuoyuna yansıdı. Öncelikle, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu ziyareti memnuniyetle karşıladığımızı tekrar belirtmek isterim. İsrail'le ilişkilerin hak ettiği seviyeye ulaşması açısından sembolik bir ziyaret olarak kalmamasını, önemli bir yol katedilmesini ve aşağı yukarı on iki senedir İsrail'le sürekli olarak inişli çıkışlı seyreden ilişkilerimizin de artık rayına oturmasını ve bundan sonra da herhangi bir şekilde lüzumsuz sebeplerden dolayı etkilenmemesini diliyoruz.

Değerli milletvekilleri, konuşmamın bu bölümünde, gündemin sıcak konusu olduğu için Ukrayna konusuna da değinmek istiyorum. Malumunuz, bütün dünya "Rusya Ukrayna'yı bugün işgal edecek mi etmeyecek mi?" diye teyakkuz hâlinde, çünkü 16 Şubat diye bir tarih verildi. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak günün sonunda akliselimin galip gelmesini ve sorunların diplomasi yoluyla çözülmesini arzu ediyoruz. Aksi takdirde Karadeniz'deki olası bir savaştan en çok etkilenecek ülkelerin başında elbette Türkiye geliyor. Savaştan yana bir tavır sergilenmemesi gerektiğini belirtiyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi olarak sorunları tahkim edici değil Ukrayna ile Rusya arasındaki gerilimin çözülmesi için dönemsel olmayan, tutarlı ve barışçıl politikalar yürütülmesini elbette savunuyoruz. Ama bizim arabuluculuk teklifimizin de hiçbir taraf için ciddiye alınmamış bir teklif olduğunu da burada vurgulamadan geçemiyorum. Türkiye bugün, iktidarın yanlış politikaları nedeniyle dış politikada Rusya'yla asimetrik bir ilişki içindedir. Her ne kadar liderler üzerinden bir diplomasi yürütüldüğüne inanılsa da Türkiye, Rusya'yla birden fazla cephede karşı karşıyadır. Bu durum, Türkiye'nin dış politikada sıkışmışlık yaşamasına sebep olmaktadır.

Değerli milletvekilleri, dile getirilen savaş söylemlerinin panik yaratarak Ukrayna halkına ne kadar zarar verdiğini söylemeden geçemeyeceğim. Bütün faaliyetler askıya alınmış durumda, Ukrayna'nın üzerinden uçak dahi uçmuyor. En refah devleti olduğu düşünülen ülkelerin bile pandemide ekonomisinin sarsıldığı bir dönemde, Ukrayna'nın bu şekilde bir süreçle karşı karşıya kalması ve böylesine bir zorluk içinde bulunması çok üzücüdür.

Değerli milletvekilleri, Doğu Akdeniz'den söz ederken Ege adalarının silahlandırılması konusuna da özellikle değinmek istiyorum. Sayın Dışişleri Bakanı bu konuda önemli bir açıklamada bulundu. Bu vesileyle daha önce Covid'le ilgili olarak testinin pozitif çıktığını öğrenmiş olduğum için kendisine de acil şifalar diliyor ve en kısa zamanda sağlığına kavuşmasını temenni ediyorum. Sayın Dışişleri Bakanı, bu adaların Paris ve Lozan Barış Antlaşmalarıyla Yunanistan'a silahsızlandırma şartıyla verildiğini hatırlatarak Yunanistan'ın 1960'lı yıllarda bunu ihlal etmeye başladığının altını çizdi. Yani Dışişleri Bakanı dedi ki: "Yunanistan bundan yani adalarından silahlandırılmasından vazgeçmezse bu adaların egemenliği tartışılır." Cumhuriyet Halk Partisi olarak yapılan antlaşmalar çerçevesinde uluslararası hukukun gereği olarak Ege adalarının silahlandırılmasına karşı olduğumuzun altını özellikle çizmek istiyorum. Bir barış denizi olduğu inancıyla kimi çevrelerin Ege'deki gerilimi artırmak için adalar özelindeki sorunları kendi egemenlik sorunu gibi göstermelerini asla kabul etmediğimizi bu vesileyle bir kere daha burada söylemek istiyorum ve bu durumun Avrupa Birliği'ne taşınmasını da doğru bulmadığımızı söylemek istiyorum. Çünkü mesele Türkiye ile Yunanistan arasında bir meseledir. Yunanistan'ın bu konuyu Avrupa Birliği'ne ithal etmeye çalışması ve meseleyi Türkiye ile Avrupa Birliği arasında bir meseleye dönüştürmeye çalışması bizim için asla kabul edilemez.

Biraz evvel bir tartışma konusu oldu; o konuya da değinmeden geçemeyeceğim. Hepinizin malumu olduğu üzere Amerika Birleşik Devletleri geçtiğimiz hafta Türkiye sınırındaki bir Suriye kasabasında, ki bu neredeyse sınırimıza 2 kilometre mesafede, IŞİD lideri Ebu İbrahim el-Hasimi el-Kureşî'ye yönelik bir saldırı düzenledi. Pentagon yetkilisi, Suriye-Türkiye sınırındaki Atme kasabasında düzenlenen operasyon sırasında hava sahasında çatışma riskinden kaçınmak için Rusya'ya bilgi verildiğini söyledi. Yani Suriye'de Rusya ile Amerika Birleşik Devletleri birbiriyle istihbarat değişimi yapıyorlar, birbirlerini bir konuda uyarıyorlar, aynı yerde bizim askerlerimiz var, aynı bölgede bizim uçaklarımız uçuyor ve biz belki de orada bir sivil faaliyette bulunuyoruz ve birçok yöneticimiz oradaki insanlara insani yardım faaliyetinde bulunuyorlar ama bize herhangi bir şekilde bilgi verildiğine dair bir bilgi yok. Yani Amerika Birleşik Devletleri özel kuvvetlerinin Suriye'nin Türkiye sınırına yakın bölgede düzenlediği operasyon için acaba Türkiye'ye hangi seviyede, ne zaman, nasıl bir bilgi verildi? Bu operasyon Türkiye, Rusya ve Amerika Birleşik Devletleri arasında 3'lü bir eş güdümlü mi yapıldı yoksa biz tamamen devre dışı mı bırakıldık? Onun için biraz evvel bu soruyu soran bir hatibin bu konuyu dile getirmesini fevkalade önemli buluyorum. Türkiye el-Hasimi'nin koordinatları hakkında Amerika Birleşik Devletleri'ne veya Rusya'ya herhangi bir istihbari bilgi sağlamış mıdır, bunun da en kısa zamanda açıklanması gerektiği düşüncesindeyim.

Değerli milletvekilleri, bu soruların cevaplanması elzemdir. Bu sorular, Türkiye'nin itibarını yakından ilgilendiren sorulardır. Bu sorular, iktidarın ülkemizi sokmuş olduğu Suriye bataklığının ülkemiz için ne kadar tehlikeli olduğunu göstermek açısından da fevkalade önemlidir.

Konuşmamın başında bugün gündemimizde olan 5 tane uluslararası belgenin onaylanmasıyla ilgili olarak toplandığımızı ve bunu görüştüğümüzü belirtmiştim. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bu belgelerin tümüne olumlu oy vereceğimizi bir kere daha belirtiyor, hepinize teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.29

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.47

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

108 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE UGANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ İŞ BİRLİĞİ MUTABAKAT MUHTIRASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 1 Haziran 2016 tarihinde Kampala'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırası"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurun Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, Türkiye'de milyonlarca insan gündelik yaşamında Meclisten yaşamıyla ilgili haberler bekliyor ve daha çok, gününbirlik yaşamında her gün boğaz boğaza kaldığı açlıkla ilgili, baskılarla ilgili, gelecekle ilgili Meclisten ne haber çıkabilir diye bekliyor. Fakat Meclis ne yapıyor? 15 Şubat'a kadar kendini tatil ediyor, tatilden sonra da gününbirlik yaşam üzerine beklentiler yerine önceliklerimizi alıyoruz. Evet, bunlar da konuşulmalı ama biliyor musunuz, her gün, sizlerin izlemediği televizyonlar dışında başka televizyonlarda, başka ağlarda, başka yerlerde insanlar sokakta, insanlar iş yerlerinin kapısında bekliyor.

Nedir? Bakın, elektrik faturalarından söz edince hemen kıyamet kopuyor. İlk ses Doğubeyazıt'tan geldi, binlerce insan sokaklara döküldü faturalarını ödeyemedikleri için, faturalarda birdenbire olan yüzde 127'ye, yüzde 130'a yakın zamlarla ilgili. Ne oldu? İşte, en başta bir düzenleme yapılmıştı, tekrar bir düzenleme yapıldı ama hâlâ insanlar yürüyor. İnsanlar ısınmadığı gibi, açlıkla soğukta baş başa kalmışlar, tek bir ses yok ama ne yapılıyor? Umut verilmeye çalışılıyor. Neydi? Bu pandemi sürecinde paketlemeyle ilgili işlemler hızla giderken, her gün kurye işçileriyle ilgili bir ölüm haberiyle karşı karşıyayken, her gün bu insanların çektikleri acılarla karşı karşıyayken, bir çıt yokken, bir işlem yapılmazken, şimdi, insanlar Yemeksepetinde boykot yaparken işlerini durdurdular. Migros'ta insanlar sokakta, insanlar kapının önünde bekliyorlar, az önce arkadaşlarımız da özetlediler. Ne oldu lastik işletmecileri? Ne oldu kamyon şoförleri, nakliyeciler? Dediler ki: "Artık çalışmıyoruz, araçlarımızı durduracağız." Ne oldu? Çiftçiler diyorlar ki: "Tarlalarımız boş, ekemiyoruz, traktörlerimizi yollara getireceğiz." Ne oldu? Kızıltepe'de, Marmaris'te, Kuşadası'nda, Tekirdağ'da, Çorlu'da esnaf "Elektrik faturasını ödeyemiyoruz." diyor, yurttaş "Elektrik faturasını ödeyemiyoruz." diyor. Ne oldu? Lojistik çok geliyordu, çok para kazananlar paketle... Yurtiçi Kargodaki işçiler eylemdeler. Birçok yerde işçiler, emekçiler eylemdeler ve birçok yerde bunlar sürerken insanlar kulaklarını tıkaşmış, onları izlemiyor ve çözüm bulmaya çalışıyorlar.

Bugün anlatacağım bir diğer konu sağlık. Neydi? Devasa bir söylem oldu: "Sağlıkta dönüşüm: Kuyruklar bitecek, ücretsiz hizmet gelecek." Bizler öteden beri şunu diyorduk: Sağlık hizmeti, sadece yataklı hizmetle değil, korumakla, önlemekle olur ve sağlık hizmeti sağlık çalışanlarının ekip hizmetleriyle yürütülür, sadece hekimlerle değil; siz bu ekip hizmetini bozmamak zorundasınız. Bu dönüşümle beraber siz ne yaptınız? Dönüşümle beraber, en başta, sağlık çalışanlarını hedefe koydunuz ama şu anda sağlık çalışanları yürüyor, hekimler yürüyor; bunun için "beyaz yürüyüş" diyorlar, "beyaz forum" diyorlar, "beyaz nöbet" diyorlar ve tekrar sessizlik, sedasızlık... Bunlar dikkate alınmıyor ve dikkate alınmamasının en büyük gerekçesi ne? Çünkü her şeyi biz biliriz, her şeyi biz belli kesimlerle saptarız. Çalışanlardan görüş alınıyor mu? Hayır. Çalışanların temsilcilerinden görüş alınıyor mu? Hayır. Yerellerde sorunlara yönelik bir çözüm bulunuyor mu? Hayır. Ne yapılıyor? Dünya Bankasından görüş alınıyor, devasa uluslararası ilaç şirketlerinden görüş alınıyor, bu konuda kredi veren devasa fon kuruluşlarından görüş alınıyor. İngiltere'de -yaptıkları şehir hastaneleri- çöken sistemi burada uygulamaya çalışıyorlar. Nitekim, Sağlık Bakanı "Artık bundan sonra yapmayacağız." dedi ama geleceğimizi ipotek altına aldınız, torunlarımıza bile borç bıraktınız.

Peki, nedir? Nedir? Hekimler, sağlık emekçileri şu anda yoksulluk sınırının altında maaş alıyorlar. Ne oldu? Kasım ayının sonunda bütçe görüşmeleri bitti, burada Sağlık Bakanı arka tarafa geldi, bütün siyasi parti gruplarının Grup Başkan Vekilleriyle konuştu "Bir düzenleme yapalım." dedi. Bizim arkadaşlarımızın bir kısmının itirazları oldu "Sadece hekimlere yönelik değil, diğer sağlık emekçilerini de bu işe katalım." denildi. Bu tartışmalarla beraber televizyonlarda müjdeli haber: "Hekimlerle ilgili düzenleme geliyor, sağlık emekçileriyle ilgili düzenleme yapılacak." Sabah oldu, ne oldu? Bununla ilgili düzenleme yapılrken vazgeçildi. Sonra ne oldu? Hiç alakasız bir Komisyon'da geri çekildi, normalde Meclisin kendi uygulamalarına bile ters olan bir uygulama. Peki, neydi? Bu ters uygulamadan sonra, Grup Başkan Vekilleri ve iktidar tarafından şöyle bir haber geldi: "En kısa zamanda çıkaracağız." "En kısa zaman" dediğiniz, şubat bitti marta giriyoruz, 14 Mart süreci yaklaşacak, oradan da kalkıp Tıp Bayramı'yla ilgili burada konuşmaya çalışacaksınız.

Burada şunu söylemek lazım değerli arkadaşlar: Pandemide birçok insan ölmeyebilirdi, hâlâ da ölmeyebilir, önlenebilirdi. Ama pandemide, bir de bu koşuşturmada 518 sağlık emekçisi yaşamını yitirdi. Bir kere, burada, onları saygıyla anmamız lazım. Ve bu anmayla beraber şunu söylememiz lazım, onların emeklerini görmemiz lazım. İlk günden verilen alkış değil... Emegi görmeyen bir yapı sağlık sistemini düşünemez, geleceğin sağlık sistemini kuramaz.

Geldik, sağlıkta dönüşüm... Sağlıkta dönüşüm çöktürmeye dönüştü, çöktürmeye dönüştü. Niçin? Koruyucu sağlık hizmetleri yok, sadece yataklı hizmetleri düşünüyorsunuz, insanları korumayı düşünmüyorsunuz. Nedir? "Meslek hastalığı, meslek hastalığı, meslek hastalığı" dediler bir düzenleme yapmadınız. Nedir? Sizin getirdiğiniz sistem yüzünden her gün bir şiddet yaşıyor, her gün bir şiddet yaşıyor ve bu şiddet öyle bir boyuta geldi ki insanlar katlediliyor, cinayet işleniyor ama yine seyircisiniz, hiçbir şey yapmıyorsunuz. Beyaz yürüyüşle beraber, beyaz nöbetlerle beraber, beyaz forumla beraber Çankaya'da Meclis kapısının önünde açıklama yaptı bir kısım hekimler, bir kısım Parlamentoda çalışan sağlık emekçileri; onlarla görüşmediler.

Sağlık emekçileri şunu diyor: "Sadece kendimiz için değil, geleceğin kurgusu için, geleceğin sağlıklı yaşamı için bu çabayı sarf ediyoruz." Ne dediler? "Şiddetle ilgili bir düzenleme yapılsın." Ne dediler? "Meslek hastalığıyla ilgili düzenleme yapılsın." Ne dediler? "Koruyucu sağlık hizmetlerine bir bütçe ayrılsın." Ne dediler? "Sadece hastanelerle değil sadece aile sağlık merkezleriyle ilgili bir düzenleme yapsanız, ekip hizmetini bozmasanız bu hizmet ilerler." Ama bunların hiçbirisi yapılmadı. 8 Şubatta, tüm Türkiye'de hekimler "Görevdeyiz." deyip birçok yerde, iş yerlerinde çalışmayı bıraktılar, aciller dışında. Siz hekimleri bu boyuta getirmişseniz ülkenin sağlığından söz edilemez çünkü sağlık sadece hastalık değil iyi olma hâlidir; sosyal, siyasal açıdan iyi olma hâlidir. Burada da sağlık emekçilerini görmeniz lazım. Şimdi, arkadaşlar, yarın 17'si, diğer gün 18'i; 17 ve 18 Şubatta aile sağlığı merkezinde çalışanlar işi bırakıyor, greve gidiyorlar ve buna "Görevdeyiz." diyorlar. Niçin? Bilenler bilir, geçmişte sağlık ocağı sistemi vardı, aksak bir şekilde ilerlese bile bir sağlık hizmeti vardı. Sağlık hizmeti Muş'ta da aynı şekilde veriliyordu, Diyarbakır'da da aynı şekilde veriliyordu, Batman'da da aynı şekilde veriliyordu, Antalya'da da, Afyon'da da, Trabzon'da da. Şimdi, siz bu dönüşümle beraber merdiven altında yerler kiralamaya başladınız, olmadık yerleri kiraladınız, kamudan binalardan vazgeçtiniz -kiralık- birilerine rant şekline dönüştürdünüz, bu binaların merdiven altında şu anda aile sağlık merkezlerine vermişsiniz ve nedir biliyor musunuz? Aile sağlık merkezine elektrik faturası geliyor, üstünde ne yazıyor: "Ticarethane" yazıyor. Siz sağlığı ticarethaneye dönüştürmüşsünüz, aile sağlığı merkezlerinin elektrik faturalarında "ticarethane" yazıyor. Pekî, ne oldu? Faturayı oradaki hekimler ödüyor. Şimdi peki hekimler ne yapıyor? Diyor ki "Ben A sınıfından C'ye geçeceğim." Niçin? Diyor "Ben hemşireyi çalıştıramıyorum, yanımda arkadaş çalıştıramıyorum, çalışamazsam ben bunu ödeyemiyorum." Elektrik parasını pahalı vereceğim -ticarethane- vergi vereceğim artı siz yeni bir ceza sistemi getirdiniz 30 Haziranda, dediniz ki: Basına konuşmayacaksınız, konuşursanız keseceğiz artı sözleşmenizi bozabiliriz. Neydi sözleşme bozma? İstanbul'da on beş dakika, yirmi dakika gecikme sözleşme bozma nedeni. Ne böyle bozduğunuzda... Zaten atadığınız yöneticiler iki dudağa bakıyor, bir şikâyeteye bakıyor, ne diyor? "Beni tanıyor musun, beni biliyor musun?" Bir tehdide... Sağlık emekçisine böyle yaklaşan... Siz sistemi tümüyle bozuyorsunuz. Merdiven altında çalışmaya zorlama, ekip hizmetini bozma, ticarethaneye dönüştürme, koruyucu sağlığı yok etme ve üstüne angarya, iş yükleri getiriyorsunuz. Bu angarya iş yükleriyle beraber insanları çalışamaz düzeye getiriyorsunuz, çalışamaz düzeyinde özellikle sağlık hizmetinden yararlanmak isteyenler yok oluyor. Ve neydi? Bunların biricik örgütleri Türk Tabipleri Birliği, Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçi Sendikaları bir söylem çıkardığında en rahat söyleminiz: Teröristsiniz, hainsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Asıl terörist, hain bu talepleri görmeyenler, emekten yana olmayanlar, demokratik kitle örgütlerine kulaklarını tıkayanlar, demokratik kitle örgütlerinin, sağlık ve meslek emek örgütlerinin söylemlerine kulaklarını tıkayanlardır. Onların söylediği gibi, asıl olan sağlık, insanların korumaktır. O nedenle, yıllardır Batman'da, Diyarbakır'da, Siirt'te, Mardin'de, Şırnak'ta söylenen sözlerle bitirmek istiyorum: Sağlıktan ve özgürlükten tasarruf olmaz. Sağlık emekçilerinin kurumlarına, örgütlerine, seslerine kulaklarımızı kabartalım, seslerine ses verelim ve eylemlerini destekleyelim. Buradan, HDP olarak çağrımız: 17-18'inde sağlık emekçilerinin yürüttüğü haklı mücadelenin yanındayız, beraberiz tüm hepimizin sağlığı için, daha sağlıklı günler için.

Saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

Madde 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

Madde 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

3'üncü sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 110) ^(*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 110 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KAMERUN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERÎ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

Madde 1- (1) 30 Ocak 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz talep eden Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kırklareli Milletvekili Sayın Vecdi Gündoğdu.

Buyurun Sayın Gündoğdu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; güzel ülkemizin başka ülkelerin sahip olmadığı önemli üstünlükleri ve zenginlikleri vardır. Demografik fırsatımız, genç ve dinamik bir nüfusumuz, tuttuğunu koparan bir girişimci gücümüz olduğu asla unutulmamalıdır. Ayrıca, olağanüstü bir coğrafi avantaja da sahip bir ülkeyiz;

(*) 110 S. Sayılı Basmayazı tutanağına eklidir.

dört buçuk saat uçuş mesafesinde 58 ülkeye; 1,5 milyar nüfusa, 22 trilyon dolarlık bir pazara erişim imkânımız bulunmaktadır. Yetişmiş genç beyinlerimiz dünyanın her yerinde kendilerine yer bulabilmektedir, bu da göstermektedir ki yetişmiş insan gücü açısından hiçbir sıkıntımız yoktur. Tüm bu zenginliklerimize ve avantajlarımıza rağmen eksiklerimiz, halkın çıkarlarından çok mutlu azınlıkların çıkarlarının düşünülmesidir; yanlışımız ise liyakatli, halktan yana, planlı bir üretim modelini yaşama geçiren kadroların iş başında olmamasıdır yani asıl sorunumuz yönetim sorunudur, bu da gözle görünüyor. Geleceğimiz için umut ışığı olan, ailelerin, ülkemizin aydınlık yüzü, pırıl pırıl gençlerimiz maalesef çığlık atıyor, "Liyakat esaslı adil bir düzen istiyoruz." diye de feryatlarını dile getiriyor. Gençlerimiz "Fırsat eşitliği yok." diye ülkesini maalesef terk etmek zorunda kalıyor. Adaletsizlikte zirve yaptığını için ülkeyi terk eden gençlerimizden sonra şimdi de beyaz yakalı çalışanlarımız, doktorlarımız, mühendislerimiz, avukatlarımız ülkemizi terk etmeye başladı. "Ak" diye yola çıkıp ülkenin üzerine maalesef kara bulutları da serdiniz.

Değerli milletvekilleri, dünyanın olduğu gibi ülkemizin de yakın gelecekte en önemli sorunu gıda üretimi, gıda temini ve gıda fiyatları olacak. Yetersiz üretim nedeniyle iç pazarda ürün arzı azalınca gıda enflasyonu yüzde 55'leri geçti. Bütün ülkeler kendi çiftçisini daha fazla desteklerken AKP çiftçimize zamlarla eziyete de maalesef devam etmekte. Ürün bazında tarımsal dış ticarete bakıldığında geçen yıl 7 milyon 820 bin ton ekmeklik buğday, 2 milyon 127 bin ton arpa, 2 milyon 107 bin ton mısır, 739 bin ton ayçiçeği tohumu ithalatı yapılmıştır. Sadece hububat ürünleri ithalatına ödenen ise 3 milyar 679 milyon dolar olmuştur. Bunun Türk lirası karşılığı ise 49 milyar 666 milyon lira olurken 2021 bütçesinde tarımsal destek ödemelerine ayrılan toplam ödenek tutarı sadece 22 milyar liradır. Geçen yıl üreticiye sağlanan 22 milyar liralık desteğe karşılık, sadece hububat ithalatına yani yabancıların çiftçisine destek tutarına 2 katından fazla ödeme yapılmış, çiftçimiz de bu zulmü hak etmemiştir.

Değerli milletvekilleri, böylesine akıl dışı, tutarsız tarım politikalarının ülkemizi karşı karşıya bıraktığı ağır bedeli 84 milyon vatandaşımız çift haneli gıda fiyatlarıyla ödüyor, çift haneli enflasyonla ve hayat pahalılığıyla da ödüyor. Artık gıda krizi kapımıza dayandı, hiç vakit geçirilmeden de acil tedbirler alınmasının zamanı da gelmiştir. Önümüzdeki yıl için tarımsal üretim planlaması derhâl yapılmalıdır, desteklemeler buna göre bir an önce belirlenmelidir. Bu yıl için arz sıkıntısı yaşanabilecek stratejik tarımsal ürünlerde alım fiyatı ve alım garantisi uygulamasına süratle hemen geçilmelidir. Önümüzdeki yıl çiftçinin kullanacağı gübre maliyetinin en az yüzde 50'si destek olarak verilmelidir. Çiftçimizin kullandığı mazotla ilgili verdiğiniz, hani seçim kampanyalarında söylüyordunuz ya "Yarısı bizden, yarısı sizden." diye, artık bu sözü tutmanızın vakti gelmiştir. Çiftçimize ucuz tohum, besicimize de ucuz damızlık sağlanmalıdır. Sebze tohumundaki, sebze fidesindeki KDV hemen derhâl yüzde 1'lere kadar çekilmelidir. Tarımsal sulamada kullanılan elektrikte vergi hemen kaldırılmalıdır. Çiftçimizin elektrik bedellerinin hasattan sonra faize tabi olmadan ödenmesi sağlanmalıdır. Peki, bunlar yapılmazsa, aksi takdirde ne olur? Pahalı diye bugün ulaşmakta güçlük çektiğimiz temel gıda ürünlerine yarın pahalı da olsa ulaşamayacağız, bulamayacağız; bundan emin olun. Bunun sonunda tarımsal kıtlık vardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkenin dört bir yanında evlerden "Yandım Allah!" feryatları yükseliyor ama milletimizin sesini duyan yok. Liyakatin yerini saraya sadakat almış. "Doları düşürdük." diye caka satanlar elektrige, doğal gazı, gıdaya bu kadar zammın neden yapıldığını milletimize hâlâ bir türlü açıklayamadılar. Milletın kürsüsünden bir kez daha soruyorum: Neden bu kadar faiz, zam yaptınız? Sarayın hangi ihtiyacını karşılamak, hangi saray beslemelerini doyurmak için bu zamları yaptınız? Bu faizi, zamları bu milletin sırtına neden yüklediniz; bunu öğrenmek istiyoruz. Çıkıp buradan mantıklı, makul bir cevap verin, millet de bilsin, biz de bilelim artık.

Esnafın elektrik faturası dükkân kirasını geçmiş vaziyette. Yaz aylarında özellikle Akdeniz ve Ege Bölgesi'nde iklimalar çalışmaya başlayınca, faturalar ödenmez boyutlara ulaşınca millet nefes alamaz hâle gelecek. Böyle bir zulmü bu millet inanır ne gördü ne de yaşadığı. Onu suçladınız, bunu suçladınız "iç güçler" dediniz "dış güçler" dediniz, yirmi yılın sonunda vatandaş muma ve gaz lambasına da muhtaç ettiniz. Artık sokaklarda "Açız!" diye "Açız!" diye millet bağılıyor; evinin kirasını ödeyemiyor, elektrik faturasını, doğal gaz parasını, su parasını inanır yatırmıyor. Vatandaş, bıraktık eti, sebze ve meyveye ulaşamaz hâle geldi.

Ekonomide emin olun ki âdeta tarih yazıyorsunuz. Sayenizde ilk kez vatandaş pazarda çürük, yaralı sebze meyve peşinde koşar hâle gelmiş. 1 lira tasarruf için, baş tacı etmemiz gereken emeklimiz halk ekmek kuyruklarında gecenin ayazını yiyor, soğukta, emin olun ki tir tir titiyor.

Elektrik gibi akaryakıt zamları da zulüm oldu, milleti ezdi geçti. Son bir yılda benzine yüzde 109, mazota yüzde 132 zam geldi. Hem benzinin hem mazotun litresi artık 15 lirayı geçti. Millet arabasına binemez hâle geldi, çiftçi traktörünü tarlasına götüremez oldu.

Gübre fiyatlarının son bir yılda 5'e katlanması yetmezmiş gibi 2'ye katlanan mazot fiyatları çiftçimizi de ezip geçiyor.

Çalışana, memura ve emekliye yapılan maaş zamları sadece kırk günde eridi, tükendi, gitti. Ne yapacak yılın kalanında emeklimiz; çalışanın ne yiyecek, ne içecek, hiç düşünüyor musunuz bilmiyorum. Masal sizde hep aynı masal, her yeni bir ay öncekinden iyi olacaktı nazaratlarını sadece atıyorsunuz. Bu sözleri söyleyen devrik Bakan "At ızı it izine karıştı." diyerek istifa edip sırça köşküne çekildi, gitti. Siz de bırakıp gidin; inanın, bırakıp gittiğinizde, emin olun ki yarın bugünden daha iyi olacaktır değerli arkadaşlar.

Değerli milletvekilleri, ekonominin kitabını yazanlar enflasyonun belini kıracaktı ama milletin belini kırdılar. Artık zamlar zam değil, zulüm hâline geldi. Akdeniz'de, Karadeniz'de doğal gaz müjdesi verenler, uzayı keşfedenler, fakir fukaranın iki göz odasını ısıtıp aydınlatamıyor, o günlere geldik. Millet iki göz odasını ısıtamazken, saraylarda milletin parasıyla 1.150 odayı ısıtıp aydınlatanların acaba hiç mi vicdanları sızlamaz, hiç mi yüzleri kızarmaz, iktidar milletvekillerinin hiç mi canı yanmaz? Vicdanı olanlara buradan ben bir kez daha sesleniyorum: Artık sarayın sesine değil değerli milletvekilleri, vicdanlarınızın sesine kulak verin. Kulak verin ki sarayın ışıkları sönsün diye tüm ülkeyi karanlığa sürüklemekten de artık vazgeçin. Bizler, yükleri vatan sevgisiyle, insan sevgisiyle dolu herkesin özgürce yaşamasını istiyoruz. Herkesin karnının doyduğu, üretime katıldığı, gelirin hakça paylaşıldığı bir Türkiye, bir ülke istiyoruz. Gençlerin, ülkesi için, insanlık için mücadele ettiği; özgür üniversitelerin bilim ürettiği, caddelerimizde, sokaklarımızda, mahallelerimizde şarkıların, türkülerin söylendiği, mutlu, huzurlu, güvenceli, geleceği iyi olan bir Türkiye istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VECDİ GÜNDOĞDU (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

VECDİ GÜNDOĞDU (Devamla) – Bizler, vicdanların körelmediği, etik değerlerin her şeyin üzerinde olduğu, ihtirasların

ihtiyaçların önüne geçmediği bir Türkiye'de yaşamak ve yaşatmak istiyoruz. Unutmayın sayın milletvekilleri, bizi biz yapan, insanı insan yapan düşüncesi değildir; davranışlarıdır ve bu davranışlar doğrultusunda önümüzdeki süreçte millet de sizlere notunu verecektir ama şunu bilin ki notunuz kırık ve gidicisiniz.

Genel Kurula saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.
3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.
Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

Sayın Turan...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, dün kalp krizi geçirdikten sonra baypas ameliyatı olan Bayburt Milletvekili Fetani Battal'ın sağlık durumuna ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; dün kalp krizi geçirdikten sonra baypas ameliyatı olan Bayburt Vekilimiz, ağabeyimiz Fetani Battal'ın durumu hakkında ufak bilgi vermek isterim. Vekilimizin yoğun bakım süreci devam ediyor, çok şükür bugün şuuru yerinde, zaman zaman konuşabiliyor. Süreç, doktorlarımızın beklediği gibi ilerlemekte. Yarın servise çıkmasını ümit ediyoruz. Dualarınızı bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, Allah şifalar versin.

Sayın Barut...

43.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, hayata geçirilmesi gereken tarımsal desteklemelere ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, tarımda derinleşen sorunlar arşa ulaştı. İş bilmez Tarım Bakanı çözüm üreteceğine havadan sudan konuşup maval okuyor. Bu sorunların çözümü belli, elinizi tutan yok, hemen harekete geçmeleri gerekiyor. Derhâl tarımsal üretim planlamasını yapın, desteklemeleri buna göre belirleyin. Bu yıl için arz sıkıntısı yaşanabilecek stratejik tarımsal ürünlerde fiyat ve alım garantisi uygulamasına geçin. Önümüzdeki yıl çiftçinin kullanacağı gübre maliyetinin en az yüzde 50'sini destek olarak verin. Sebze tohumundaki yüzde 8'lik, sebze fidesindeki yüzde 18'lik KDV'yi yüzde 1'e indirin. Tarımsal sulamada kullanılan mazot ve elektrikteki vergiyi kaldırın. Tarımsal üretim maliyetlerindeki vergileri düşürün. Çiftçimiz elektrik bedellerini hasattan sonra faize falan tabi olmadan ödeyebilsin. Tarımsal sulamada 2021 tarifesini bu yıl artırmayın. Tarımsal destekleri yasal düzeye yani 79 milyar liraya çıkarın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – 4'üncü sırada yer alan, İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

4.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 150)^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 150 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KAMBOÇYA KRALLIĞI HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 21 Ekim 2018 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz talebi yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz talebi bulunmuyor.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz talebi bulunmuyor.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

5'inci sırada yer alan, İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

^(x) 150 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 182 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE FİLDİŞİ SAHİLİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SAVUNMA SANAYİ İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 29 Şubat 2016 tarihinde Abidjan'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz talebi bulunmuyor.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz talebi bulunmuyor.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz talebi bulunmuyor.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamanın ve bugün yapılacak diğer açık oylamaların elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum. Bu açıklama bugün yapılacak diğer açık oylamalar için de geçerli olacaktır.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 182 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı	:	286
Kabul	:	269
Ret	:	17 ^(X)

Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel
Mardin

Kâtip Üye
Mustafa Açıkgöz
Nevşehir"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Şimdi, İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bıraktığımız açık oylamaları yapacağız.

109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 109) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 109 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı	:	280
Kabul	:	262
Ret	:	17
Çekimser	:	1 ^(X)

Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel
Mardin

Kâtip Üye
Mustafa Açıkgöz
Nevşehir"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

108 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 108) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 108 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı	:	282
Kabul	:	265
Ret	:	17 ^(X)

^(X) 182 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

^(X) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

^(X) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel
Mardin

Kâtip Üye
Mustafa Açıkgöz
Nevşehir

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

110 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 110) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 110 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı	:	285
Kabul	:	267
Ret	:	17
Çekimser	:	1 (x)

Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel
Mardin

Kâtip Üye
Mustafa Açıkgöz
Nevşehir

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

150 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

4.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 150) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, izninizle son oylama sonuçlarını okumak istiyorum.

150 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı	:	287
Kabul	:	269
Çekimser	:	18 (x)

Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel
Mardin

Kâtip Üye
Mustafa Açıkgöz
Nevşehir

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Sayın milletvekilleri, 6'ncı sırada yer alan 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlayacağız.

6.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 76)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

7'nci sırada yer alan 273 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlayacağız.

7.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Karayolları İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi, Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşması ve Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşmasına Ek Karayolu Yatay İşaretleme Protokolüne Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3178) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 273)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra komisyonun bulunamayacağı anlaşıldığından alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 17 Şubat 2022 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.29

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.